

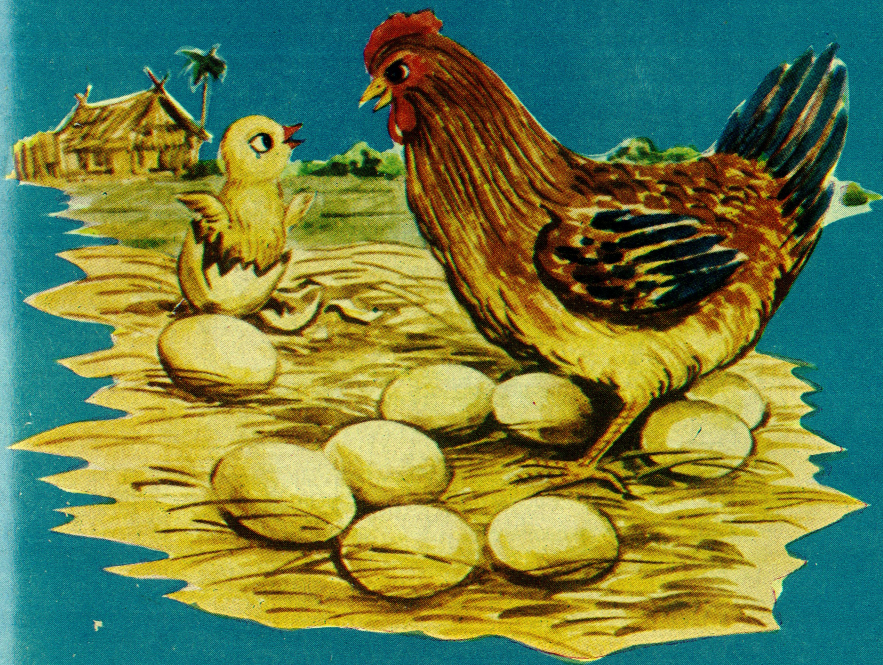

วารสารห้องสมุด T.L.A. BULLETIN

ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๓

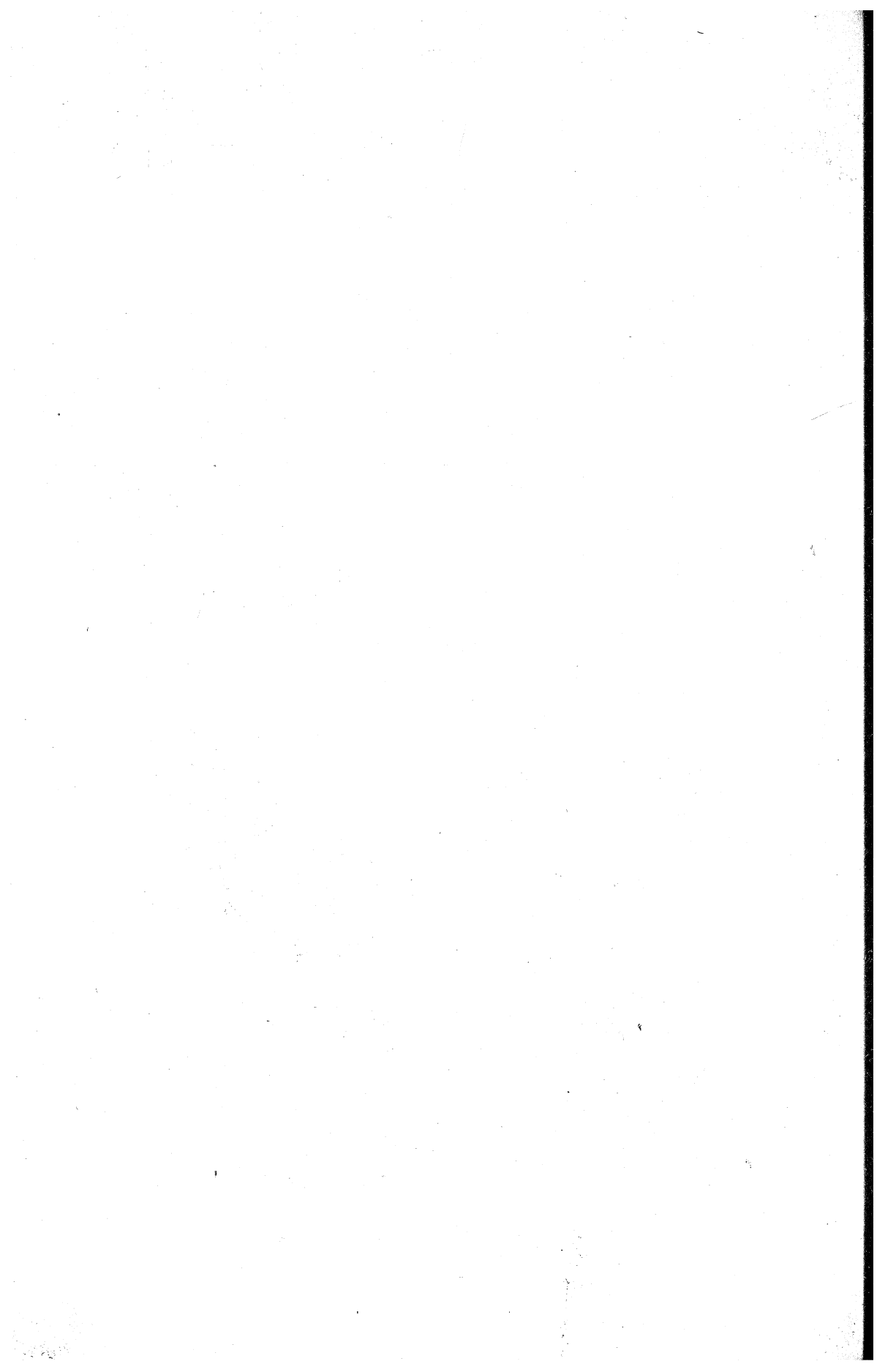
พฤษภาคม — มิถุนายน ๒๕๑๗

ลูกไก่แสน สวย

สำหรับเด็กเล็กที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี ๒๕๑๗

A Book For Younger Children Which Won The 1974 Festival's First Prize

วารสารห้องสมุด

T.L.A. BULLETIN

ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๓

พฤษภาคม — มิถุนายน ๒๕๑๗

นิตยสารรายสองเดือนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

สารบัญ

	หน้า
หนังสือเด็กกับการพัฒนาประเทศ	วิสิทธิ์ จินตวงศ์ ๑๕๕
วิธีใช้เลขหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	ทองหยด ประทุมวงศ์ ๒๐๕
ห้องสมุดสหประชาชาติ	ศจี จันทวิมล ๒๒๔
แนะนำหนังสือ	ทวีลักษณ์ บุญคง ๒๓๖
โครงการวิทยุโทรทัศน์โรงเรียน	บำรุง สุขพรรณ ๒๕๐
บทบรรณาธิการ : หนังสือสำหรับเด็กที่อ่าน	๒๕๕
แผนข่าว	๒๖๐
ศูนย์สื่อสัมพันธ์บรรณารักษ์	๒๗๓
ปกิณกะ : การจำแนกตำแหน่งและหน้าที่ของบรรณารักษ์ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	๒๗๕

T.L.A. BULLETIN

Volume 18, Number 3

May – June B.E. 2517 (1974)

C o n t e n t s

	Page
Children's Book and National Development <i>Visith Chintawongse</i> . . .	195
How to Use the Library of Congress Classification . . . <i>Tongyod Pratoomvongs</i> . .	205
United Nations Libraries <i>Sachee Chandavimol</i> . . .	224
How to Use the Chemical Abstracts <i>Tweelak Boonkong</i> . . .	236
Educational Television Program in Thai Secondary Schools <i>Bamroong Sukphan</i> . . .	250
Editorial : Readable Books for Children	255
News	260
Librarian Relation Center	277
Miscellaneous : Work Analysis And Position Classification in the Illinois University Library	279

วารสารห้องสมุด
T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือน ของ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ เพื่อ

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์
ส่งเสริมและเผยแพร่งานศึกษาและวัฒนธรรม

บรรณาธิการ

นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

ประจำกองบรรณาธิการ

นางแม่นันมาส ชวลิต
นางกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ
ม.ล. จ้อย นันทิวัชรินทร์
นางรำภา กุลสมบุรณ์
นางจุฑามาศ สุวรรณโครธ

นางนวนิตย์ อินทรามะ
นางสาวทองหยก ประทุมวงศ์
นางสาวลมูล รัตตากร
นางสาวกาญจนา ไสภโณกร
นายชลัช ลีระวนิช.

เจ้าของ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
ผู้จัดการ, ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา : นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย
สำนักงาน : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
ตึกอรทัยเทพกัญญา เลขที่ ๒๔๑ ถนนวัดบวรนิเวศ
ถนนพระสุเมรุ บางลำพู กรุงเทพมหานคร โทร. ๘๒๕๕๒๘
พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ไทยเขมม ถนนเฟื่องนคร กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๒๐๔๔๘

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามคัดลอกข้อความตอนหนึ่งตอนใดไปตีพิมพ์โดยไม่ได้รับอนุญาต.

T.L.A. BULLETIN

Official Bi – monthly Journal of the Thai Library Association

Editor in Chief

Dr. Damrong Bejrablaya

Editorial Staff

Mrs. Maenmas Chavalit
Mrs. Kulasap Kesmankit
M.L. Joy Nanthivashrin
Mrs. Rampee Kulsomboon
Mrs. Chutamart Suwanakroth

Mrs. Navanit Intrama
Miss Tongyod Pratoomvongs
Miss Lamoon Ruttakorn
Miss Kanchana Sophanodom
Mr. Shalash Liyavanija

Owner

Thai Library Association
Mahamakut Rajvidyalaya

Bovoranyes, Bangkok Metropolis, Thailand

Printed at Thaikasem Press, Fuangnakorn Road, Bangkok Metropolis, Thailand

(All rights reserved. No part of this journal may be reproduced in any form without the permission of the owner)

รายนามคณะกรรมการบริหารประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๑๗

ของ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายกสมาคม

อุปนายก คนที่ ๑

อุปนายก คนที่ ๒

เลขานุการ

เหรัญญิก

บรรณารักษ์

ปฏิคม

นายทะเบียน

ประธานแผนกวิเทศสัมพันธ์

ประธานแผนกเผยแพร่วิชาการ

ประธานแผนกประชาสัมพันธ์

ประธานแผนกจัดทำวารสาร

ประธานแผนกหาทุน

ประธานแผนกจัดพิมพ์

ประธานแผนกนิเทศก์ห้องสมุด

ประธานแผนกห้องสมุดโรงเรียน

ประธานแผนกวิจัย

ประธานแผนกแลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์

ประธานแผนกชมรมห้องสมุด

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

- นางแม่นมาส ขวาลิต

- นางจาวรรณ สันธุโสภณ

- พล.ต.ต. ม.ล. มานิจ ชุมสาย

- นางธรา กนกมณี

- นางสาวกัทลี สมบัติศรี

- นางสาวทองหยด ประทุมวงศ์

- นางสาวไข่มุกด์ มลิณฑะเลข

- นางจุฬามาศ สุวรรณโคธ

- นางจาวรรณ สันธุโสภณ

- นางสาวสา วงศ์ยังอยู่

- นายชลัช ถิ่นวัฒน

- นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

- นางจุฬามาศ สุวรรณโคธ*

- นางศศิวงศ์ ปึงตระกูล

- นางรำภา กุลสมบุญ

- นางสาวกัทลี สมบัติศรี

- นายสุข พงษ์สถิตย์

- นางสาวนิลวรรณ ปั่นทอง

- นางสาวกาญจนา โสภณดร

- ดร. ประดิษฐ์ เขียวสกุล

- นางจิตตรา ประนิษ

- นางกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ

- นางอัมพร ปันศรี

- นางวนิดา อนทรมะ

- นางสุภาพันธ์ บุญสะอาด*

- นายวิทย์ พิณกันเงิน*

- นางสาววนิดา สุวรรดี*

* กรรมการบางคนเปลี่ยนแปลงตั้งแต่กราคม ๒๕๑๗ เนื่องจากคนเก่าลาออก.

OFFICE BEARERS OF THE T.L.A. 1973-1974

President	- Mrs. Maenmas Chavalit
First Vice President	- Mrs. Charuwan Sindusopon
Second Vice President	- M.L. Manich Jumsai
Secretary	- Mrs. Thara Kanakamani
Treasurer	- Miss Katalee Sombatsiri
Librarian	- Miss Tongyod Pratoomvongs
Registrar	- Mrs. Chutamart Suwanakroth
Chief of Reception Committee	- Miss Kaimook Milintalake
Chief of Foreign Relations	
Chief of Library Training	- Mrs. Charuwan Sindusopon
Chief of Public Relations	- Miss Rasa Wongyoungyu
Chief of the T.L.A. Bulletin	- Mr. Shalash Liyavanija
Chief of Fund Raising	- Dr. Damrong Bejrablaya
Chief of Publication	- Mrs. Chutamart Suwanakroth*
Chief of Library Clinic	- Mrs. Sasiwong Pungtrakul
Chief of Development of School Libraries	- Mrs. Sasiwong Pungtrakul
Chief of Research Project for Library	
Technique and Information Science	- Mrs. Rampee Kulsomboon
Chief of Gift and Exchanges	- Miss Katalee Sombatsiri
Chief of Provincial Library Club	- Mr. Sook Pongsatidya
Member	- Miss Nilawan Pintong
Member	- Miss Kanchana Sophanodorn
Member	- Dr. Pradisth Cheosakul
Member	- Mrs. Chittra Pranich
Member	- Mrs. Kulasap Kesmankit
Member	- Mrs. Amporn Punsri
Member	- Dr. Navanit Intrama
Member	- Mrs. Supapan Boon Sa-ard*
Member	- Mr. Wit Pincanngern*
Member	- Miss Vanida Suravadi*

* These bearers have been officially changed since January 1974 according to the former resignation.

หนังสือเด็กกับการพัฒนาประเทศ

วิสิทธิ์ จินตวงศ์*

ข้อความเบื้องต้น

ถ้าจะแบ่งกลุ่มประเทศออกเป็นกลุ่มใหญ่โดยอาศัยทฤษฎีตัวกำหนดทางเศรษฐกิจ (Economic determinism) จะแบ่งได้เป็นกลุ่มประเทศพัฒนาและกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Developing countries) ในกลุ่มประเทศพัฒนาจะมีระบบสังคม ระบบการเมือง และระบบเศรษฐกิจมั่นคง โดยเฉพาะความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศจะเป็นปัจจัยเด่นชัดที่จะถือเป็นตัวกำหนดแบ่งกลุ่มประเทศเป็นกลุ่มประเทศพัฒนาและกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา และคำว่า “ความเจริญทางเศรษฐกิจ” (Economic growth) นี้ ในตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ และตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ มีความหมายนัยเกี่ยวกับคำ “สังคมสมัยใหม่” (Modernization) หรือ “ความเจริญแบบอย่างตะวันตกประเทศ” (Westernization) ซึ่ง

ให้ความสำคัญทางเศรษฐกิจมากจนระบุเป็นเพียงปัจจัยเดียวในการนำประเทศเข้าสู่สถานะ “ประเทศพัฒนา” ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว การเปลี่ยนจากสภาพ สังคมโบราณ (Traditional society) เป็นสังคมสมัยใหม่ (Modern society) เป็นกระบวนการซับซ้อน (Multidimensional process) เกี่ยวโยงและเจริญไปพร้อม ๆ กัน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และ สังคม ทร. อำนาจ วิวัฒนาการ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งแยกไม่ออกจากการพัฒนาด้านอื่น ๆ ไว้ว่า “ความเจริญทางเศรษฐกิจเป็นหัวข้อที่กว้างและยุ่งยากซับซ้อน ที่กว้างก็เพราะว่าการพัฒนาเศรษฐกิจจะสำเร็จเพียงใด มิใช่จะขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสังคม การเมือง วัฒนธรรม ตลอดจนจิตวิทยาอีกด้วย ข้อคิดเห็นของนักเศรษฐศาสตร์เป็นแต่เพียง

* นายวิสิทธิ์ จินตวงศ์, M.L.S. (U.P.) ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ช่วยให้การเลือกนโยบายหรือการกระทำ เป็นการเลือกที่ฉลาดขึ้น แต่การเลือกจริง หรือการที่จะกระทำเพื่อให้การพัฒนาเกิดขึ้นจริง ๆ หรือไม่นั้นเห็นได้ชัดว่าอยู่นอกขอบเขตและความสามารถของนักเศรษฐศาสตร์”.(๑)

นักการศึกษา ให้ความสำคัญกับการรู้หนังสือของประชาชน (Literacy) ว่าเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาประเทศหรือการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social change) เป็นพื้นฐานในการสร้างบุคคลสมัยใหม่ (Modern man) ในสังคมพัฒนา.

นักสังคมวิทยา เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้เกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนทัศนคติ (Attitude) และพฤติกรรมของคนในสังคมโบราณ ให้มายอมรับและปฏิบัติตามแนวความคิดใหม่และความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

นักสื่อสารมวลชน ให้ความสำคัญแก่การสื่อสารมวลชนในฐานะเป็นตัวการหนึ่ง (Change agent) ในกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม.

นักเศรษฐศาสตร์ มองการพัฒนาประเทศ มีความหมายน้อยเกี่ยวกับความเจริญทางเศรษฐกิจ และในขั้นของการพัฒนาการทางเศรษฐกิจนั้น การเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของคนในชาติเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง.

สรุปแล้วในกระบวนการพัฒนานั้น ได้เกี่ยวข้องกับในด้านต่าง ๆ หลายด้าน นักสังคมศาสตร์บางท่านแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านเศรษฐกิจ บางท่านเติมด้านการบริหารเข้ามาเป็นด้านที่ ๔ แต่ไม่ว่าจะจัดแบ่งออกเป็นกี่ด้าน ตัวร่วมที่ต้องมี คือ การเปลี่ยนแปลง (Change) ทัศนคติและพฤติกรรม.

แนวความคิดในการพัฒนาบุคคลสมัย

ใหม่ตามแนวคิดวิทยา

เทวีก แมคเคลลแลนส์ นักสังคมศาสตร์ชาวอเมริกัน เสนอความคิดซึ่งผ่านการศึกษาวิจัยและการทดสอบว่า ในกระบวนการพัฒนาประเทศนั้น “เชื้อจุลินทรีย์ทางความคิด” (Mental virus)

(๑) อำนวย วีรวรรณ, “กลยุทธ์แห่งการพัฒนาเศรษฐกิจ”, ใน อมร รักษาสมัย และชาติยา กรรณสูตร, บรรณาธิการ. *ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ* (พิมพ์ครั้งที่ ๒; กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๕), หน้า ๓๑๖.

ซึ่งเขาให้ชื่อว่า *N ach* (ย่อจากคำ *Need for achievement* คือความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผล ในการที่จะ “ประกอบ การต่าง ๆ ให้บรรลุผลอย่างดี” “ให้ สำเร็จผลดีกว่าเดิม” อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างรวดเร็วด้วยการใช้ความพยายามน้อยกว่า แต่ได้ผลดีกว่า)^(๒) มีบทบาทสำคัญมาก แมคเคลลแลนด์ ตั้งข้อสังเกตว่า ทำไมบางประเทศจึงพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่บาง ประเทศจะล่าช้าอยู่กับที่หรือถอยหลังไป สู่ความเสื่อม ตัวอย่าง ๒ ตัวอย่างใน จำนวนตัวอย่างที่ไม่อาจเอ่ยชื่อได้จบ คือ ทำไมส่วนหนึ่งของอเมริกาเหนือซึ่งมีชาว อังกฤษ ไปตั้งหลักแหล่ง จึงมักจะทาง เศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว แต่อีกส่วนหนึ่ง คืออเมริกาใต้ซึ่งมีชาวสเปนไปตั้งหลัก- แหล่งจึงเจริญได้ช้ากว่า ? ทำไมญี่ปุ่นจึง ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วกว่า ทั้งที่เริ่มเข้า สมัยใหม่ในสมัยเดียวกับประเทศไทย ? เหตุผลก็อาจเป็นเพราะ เชื้อจุลินทรีย์ทาง ความคิดของสังคมแต่ละแห่งต่างชนิดกัน ไปและปริมาณต่างกันด้วย แม้จะเป็นชนิด

เดียวกัน การวัดปริมาณนี้ใช้วิธีวิเคราะห์ เนื้อหา (*Content analysis*) ซึ่งเป็นวิธีการ ทางวิทยาศาสตร์ ถอดรหัสจากสิ่งพิมพ์ที่ แพร่หลายในประเทศ เช่น ตำราเรียน เป็นต้น.

ในการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเพื่อหา ปริมาณความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผล โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาครั้งหนึ่ง แมค- เคลลแลนด์ พบว่า เชื้อจุลินทรีย์ทางความ คิดของชาวกรีกสมัยต้น (๗๐๐—๖๐๐ ปี ก่อน ค.ศ.) มีปริมาณสูงกว่าสมัยปลาย (๕๐๐ ปี ก่อน ค.ศ. ลงมา) ผลการวิจัยนี้ ยืนยันได้ตรงกับความเป็นจริงในประวัติ- ศาสตร์ คือกรีกในสมัยต้นเป็นสมัยรุ่งเรือง กว่าสมัยปลาย.

ในการศึกษาวิจัยอีกครั้งหนึ่ง โดยวิธี วิเคราะห์เนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ชนิดต่าง ๆ เช่น บทระบำพื้นเมือง จดหมายจาก กัปตันเรือ และบทละครในช่วงระหว่าง ค.ศ. ๑๔๐๐ ถึง ๑๘๐๐ (จากสมัยราช- วงศ์ทิวดอร์ จนถึงสมัยปฏิวัติอุตสาหกรรม) ซึ่งเลือกกลุ่มมาจากสิ่งพิมพ์ดังกล่าว ใน ช่วงเวลาดังกล่าวทุก ๆ ๒๕ ปีต่อศตวรรษ เอามาถอดรหัสหาปริมาณเชื้อจุลินทรีย์

(๒) David McClelland, "The Impulse to Modernization", In Myron Weiner, ed. *Modernization; the Dynamics of Growth*, (New York: Basic Books, 1966), p. 29.

ทางสมอง ส่วนกรณี “อัครา” พัฒนาการทางเศรษฐกิจในช่วงเวลาดังกล่าว แมคเคลลแลนค์ คำนวณจากสถิติการส่งเข้าของด่านหิน ณ กรุงลอนดอน ผลการศึกษาวิจัยยืนยันได้ตรงกับความเป็นจริงในประวัติศาสตร์ว่า ประมาณ ๕๐ ปีหลังจากที่ปรากฏปริมาณมากของเชื้อเพลิงฟอสซิลทางสมองที่พบจากสิ่งพิมพ์ จะเป็นระยะที่อัคราพัฒนาการทางเศรษฐกิจเป็นไปในระดับสูง เหตุการณ์นี้ตรงกับ ค.ศ. ๑๕๒๕ หนึ่ง และระหว่าง ค.ศ. ๑๗๒๕—๑๗๕๐ อีกหนึ่ง การชะงักงันทางเศรษฐกิจก็เกิดขึ้น ๒ ครั้งเช่นกัน และเป็นระยะที่ปริมาณเชื้อเพลิงฟอสซิลทางสมองที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์มีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับที่ปรากฏในระยะพัฒนาการทางเศรษฐกิจเป็นไปในระดับสูง.

แมคเคลลแลนค์ สรุปผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ว่า “ดูเหมือนว่าความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผล (N ach) อาจจะมีส่วนในการกระตุ้นให้เกิดความเจริญทางเศรษฐกิจ...”^(๓) และเมื่อเขาทำการศึกษาวิจัยครั้งใหม่ เขาได้นำข้อสรุปผลข้างบนไปตั้งเป็นข้อสมมุติฐานว่า การ

พัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของประเทศมีความสัมพันธ์กับความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผล รายละเอียดของการศึกษาวิจัยครั้งนี้พิมพ์อยู่ในหนังสือชื่อ **The Achieving Society** ซึ่งตีพิมพ์ใน ค.ศ. ๑๙๖๑ แมคเคลลแลนค์ ศึกษาความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผลจากพฤติกรรมส่วนบุคคล ซึ่งแสดงออกมาเป็นความคิดโดยใช้เรื่องที่แตกต่างกันเป็นสื่อในการคำนวณผล ตัวอย่างพฤติกรรมที่มีความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผลสูง ได้แก่ ความคิดที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี, การค้นพบแนวทางใหม่ที่ดีกว่าในการแก้ปัญหา, การใช้ความคิดริเริ่มในการทำงาน, การทำงานหนักยิ่งขึ้นเพื่อความสำเร็จในชีวิต, ความพอใจที่จะเลือกทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีมากกว่าที่จะเลือกทำงานร่วมกับเพื่อน ซึ่งมีแต่มีมิตรภาพเป็นแกน แต่ไม่มีความเชี่ยวชาญ, ความพอใจที่จะรับงานที่จะให้ผลแน่นอน และงานนั้นจะให้โอกาสแสดงความสามารถของตนเอง, และอื่น ๆ ซึ่งสรุปได้ว่า เป็นคุณสมบัติของผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ที่ประสบผลสำเร็จนั่นเอง เรื่องแต่ง

(๓) *Ibid.*, p. 30

หนังสือเด็กกับการพัฒนาประเทศ

๑๕๕

ที่นำมาถอดบทเรียน ได้จากเรื่องที่ปรากฏในหนังสือเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และปีที่ ๔ แมคเคลลแลนด์ เลือกล้มจากหนังสือเรียนที่พิมพ์ในประเทศต่าง ๆ ในช่วงเวลาเดียวกัน คือ ค.ศ. ๑๙๒๐-๑๙๕๕ พวกหนึ่ง และที่พิมพ์ใน ค.ศ. ๑๙๕๐ และปีใกล้เคียงอีกพวกหนึ่ง จากการศึกษาวិจัยพบว่า ประเทศที่ผลิตหนังสือที่ใช้เรียนโดยมีเนื้อหาต้านความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผลสูง จะมีโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและในระดับสูงในช่วง ค.ศ. ๑๙๒๕-๑๙๕๐ มากกว่าประเทศที่ผลิตหนังสือเรียนโดยมีเนื้อหาต้านความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผลต่ำ เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือเรียนที่พิมพ์ในระยะ ค.ศ. ๑๙๕๐ ก็ได้ผลเช่นเดียวกัน อาจกล่าวได้ในตอนนี้ว่า จากการศึกษาวิจัย “ลักษณะประจำชาติ (National character) ด้านหนึ่ง คือความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผลมีความสัมพันธ์กับลักษณะประจำชาติอีกด้านหนึ่ง คือความกระตือรือร้นและความสำเร็จซึ่งมีเศรษฐกิจเป็นจุดหมาย”(๔).

แมคเคลลแลนด์ ทำการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อหาข้อเท็จจริงสนับสนุนข้อสรุปผลข้างต้น และเพื่อชี้ให้เห็นว่า ลักษณะประจำชาติซึ่งสามารถวัดได้เชิงปริมาณนี้จะเป็นประโยชน์ต่อความเข้าใจอัตราการพัฒนาการเศรษฐกิจของประเทศ และอาจใช้เป็นข้อมูลในการตกลงใจในการวางแผนเพื่อเร่งการพัฒนาการเศรษฐกิจของประเทศได้ด้วย.

แมคเคลลแลนด์ เลือกศึกษาเปรียบเทียบประเทศอิหร่านและตุรกี ทั้งสองประเทศนี้มีอะไรหลายอย่างคล้ายกัน แต่มีอัตราการพัฒนาการเศรษฐกิจต่างกันมาตั้งแต่ราว ค.ศ. ๑๙๒๐ จากการศึกษาโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นเรื่องแต่งสำหรับเด็กที่พิมพ์ใน ค.ศ. ๑๙๕๐ พบว่าในสิ่งพิมพ์สำหรับเด็กของตุรกีมีปริมาณความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าที่พบในสิ่งพิมพ์สำหรับเด็กของอิหร่านมาก ใช้แต่เท่านั้น ความปรารถนาในการรวมกลุ่ม (N affilia-

(๔) David McClelland, "National Character and Economic Growth in Turkey and Iran," in Lucien W. Pye, ed. *Communication and Political Development* (Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1963), p. 155.

tion)^(๕) ซึ่งนับเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ จากตัวเลขที่ได้จากการศึกษาเปรียบเทียบ ด้ความหมายไ้ว่าชาวตุรกีมีความปรารถนาในการรวมกลุ่มสูงกว่าชาวอิหร่าน.^(๖)

ลักษณะประจำชาติลักษณะที่สามในการศึกษาเปรียบเทียบครั้งนี้ คือ ความปรารถนาในอำนาจ (N Power) ในการปกครองผู้อื่น และลักษณะประจำชาติลักษณะที่สี่ คือ ลักษณะนิสัยอื่น ๆ (Other directedness) โดยเฉพาะด้านลักษณะนิสัยอื่น ๆ พบว่าชาวอิหร่านมีแนวปฏิบัติแบบคนในสังคมโบราณมากกว่าชาวตุรกี ซึ่งแนวปฏิบัติแบบคนในสังคมโบราณนับเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจหรือการพัฒนาประเทศ.

เรื่องลักษณะประจำชาติมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศนั้น นักสังคมศาสตร์จำนวนมากมีความเห็นลงรอยเป็นแนวเดียวกันมากยิ่งขึ้น นักรัฐศาสตร์ที่มื่อชื่อคนหนึ่งของไทย คือ ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ไบ้มักลิ้นฟุ้ง ก็ยอมรับว่าลักษณะประจำชาติ จะใช้เป็นหลักเกณฑ์

อธิบายปรากฏการณ์ที่ว่า เหตุใดประเทศต่าง ๆ จึงมีนโยบายและการจัดระเบียบสังคม การเมือง และเศรษฐกิจไม่เหมือนกัน เหตุใดบางประเทศจึงประสบความสำเร็จในการสร้างความมั่นคงให้แก่ระบอบประชาธิปไตย และมีการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูง แต่บางประเทศต้องใช้วิธีการปกครองแบบเผด็จการ มีการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ หรือมีความอ่อนแอภายใน “ข้อเท็จจริงเหล่านี้ส่วนหนึ่งอาจอธิบายได้จากความแตกต่างในลักษณะนิสัยประจำชาติของคนในประเทศนั้น ... อย่างไรก็ตาม เราต้องระลึกไว้เสมอว่า ลักษณะนิสัยประจำชาติเป็นแค่เพียงตัวประกอบหรือปัจจัย (Factor) อย่างหนึ่งในปัจจัยหลายอย่าง ... ปัจจัยอื่น ๆ เช่น อุดมการณ์ (Ideology) ลักษณะของชนชั้นผู้นำ (Elite) ระดับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพภูมิศาสตร์ จำนวนประชากร สถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ ฯลฯ (แต่) ในขั้นสุดท้ายและในระยะยาว อำนาจที่

(๕) ได้แก่ความรู้สึกในการก่อมิตร ดำรงมิตรภาพ และฟื้นฟูมิตรภาพ โดยสรุปคือความสามัคคีของคนในชาติ.

(๖) McClelland, "National Character and Economic Growth in Turkey and Iran," *op. cit.*, p. 162.

แท้จริงของประเทศจะขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยประจำชาติของคนในประเทศนั้น” (๑)

ตามแนวความคิดในการพัฒนาประเทศของแมคเคลแลนด์นั้น ประเทศที่จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว จะมีปัญหา ๒ ประการ คือ ประเทศนั้นต้องคนให้พบแหล่งของพลังในการพัฒนาอยู่ที่ใด หรือการตั้งจุดหมายไว้ว่า การพัฒนาประเทศนั้นมุ่งพัฒนาการเศรษฐกิจ ปัญหาอันอาจใช้ลักษณะประจำชาติกันหนึ่ง คือ ความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผล แก่ไขปัญหาที่ ๒ คือประเทศนั้นต้องทำลายแนวปฏิบัติแบบคนในสังคมโบราณเสีย แล้วส่งเสริมหรือสร้างปทัสถานสังคม (Social Norms) ขึ้นใหม่ ปัญหาอันอาจแก้ได้ด้วย “ลักษณะนิสัยอื่น ๆ” ตามความหมายที่กล่าวข้างต้น เพราะการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมใหม่ (Modernization) นั้น เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนทัศนคติโบราณและสถาบันทางสังคมแบบล้าสมัยเสีย การนี้ต้องให้เกิดแก่มวลชน การสื่อสารมวลชน (Mass Communication) จึงเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในกระบวนการเปลี่ยนแปลงทาง

สังคม และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ กันนี้เป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งของการสื่อสารมวลชนคุณค่าทางสังคม หรือ ปทัสถานทางสังคมซึ่งแพร่ไปทางสิ่งพิมพ์ จึงมีความสำคัญในกระบวนการพัฒนาประเทศด้วยประการนี้.

แม้ว่าการศึกษาวิจัยของแมคเคลแลนด์จะชี้ให้เห็นว่าปัจจัยทางจิตวิทยาอันเกี่ยวข้องกับลักษณะประจำชาติ คือ ความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผลจะมีผลต่อการพัฒนาประเทศคงได้กล่าวมาข้างต้นแล้วก็ตาม แต่แมคเคลแลนด์ก็ยังพ่วงอยู่ว่า “...คุณจะเป็นการแปลกประหลาดหรือน่าหัวเราะทีเดียว ที่จะกล่าวว่าเนื้อหาในหนังสืออ่านสำหรับเด็กประถมปีที่ ๓ จะมีผลไปถึงการพัฒนาทางการเมืองหรือเศรษฐกิจในอนาคตของประเทศ นักสังคมศาสตร์บางคนจะรู้สึกลำบากใจในการที่จะเอาจริงเอาจังและยอมรับว่าเนื้อหาในหนังสืออ่านสำหรับเด็กมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของประเทศ เหมือนการงบประมาณ การสร้างกำลังทางทหาร หรือ ชัยชนะทางการเมือง” (๒)

(๑) ประเสริฐ แยมกลิ่นพืง, “ลักษณะประจำชาติในฐานะเป็นปัจจัยกำลังแห่งชาติ,” *รัฐาภิรักษ์* ๕ (มกราคม ๒๕๑๐), ๕๔-๕๕.

(๒) McClelland, “National Character and Economic Growth in Turkey and Iran,” *op. cit.*, p. 167.

ผู้เขียนมีความเชื่อว่า เรื่องแต่งสำหรับเด็กมีผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง เพราะเรื่องแต่งที่ดีสำหรับเด็กพยายามเสนอคุณค่าทางสังคมอันเป็นคุณค่าที่ดีที่ยอมรับกัน โดยเฉพาะเรื่องแต่งที่ใช้เป็นแบบเรียนหนังสืออ่านประกอบเขียนขึ้น โดยคนในสังคมนั้น ๆ และเป็นคนชั้นนำ (Elite) ในสังคมนั้นด้วย อีกประการหนึ่ง แม้ว่าเรื่องแต่งจะมีจำนวนมาก แต่ที่ไ้รับการคัดเลือกให้ใช้เป็นแบบเรียนหรือใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบในโรงเรียน จะเป็นเรื่องที่เห็นตัวแทนของการแสดงออกซึ่งทัศนคติ และคุณค่าทางสังคมที่ดีของสังคมนั้น ๆ และคุณค่าทางสังคมอันมีจำนวนมากมาย โดยมีความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผลเป็นคุณค่าหนึ่ง นับเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในกระบวนการพัฒนาประเทศ.

บทบาทของหนังสือในการพัฒนาประเทศ

ไ้กล่าวมาแล้วว่าหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งของการสื่อสารมวลชน และการสื่อสารมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในกระบวนการ

เปลี่ยนแปลงทางสังคม หรือการพัฒนาประเทศ หนังสือจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ หนังสือเป็นจักรกลที่พัฒนาคนให้เป็นบุคคลสมัยใหม่ในสังคมสมัยนี้.

ในประเทศไทย ไ้มีการเคลื่อนไหวที่นับว่าสำคัญในระยะนี้ คือ การจัดทำหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้นโดยกว้างขวางทั่วประเทศ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ ๒ อย่างคือ เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชนในชนบทให้มีความรู้หนังสืออ่าน อันเป็นการยกระดับความรู้ ความสามารถในการอ่านอาชีพ และความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น และเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือรัฐ ให้การป้องกันการล้มหนังสือของประชาชนให้เป็นไปอย่างไ้ผล ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดทำหนังสือประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้คำจำกัดความของหมู่บ้านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านไว้ว่า หมายถึงที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านซึ่งจัดเป็นเอกเทศ ตั้งอยู่ในที่ชุมนุมชน ภายในเขตของหมู่บ้าน มีป้ายเขียนบอกไว้ชัดเจนว่า เป็นที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านนั้น ๆ และดำเนินการโดยคณะกรรมการซึ่งไ้รับ

อนุมัติแต่งตั้ง คณะกรรมการนี้ประกอบด้วย กรรมการที่ได้รับคัดเลือกมาจากประชาชนในหมู่บ้าน มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน และไม่เกิน ๑๑ คน ทำเนิการและประสานงานกับคณะกรรมการที่อ่านหนังสือพิมพ์ระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน.

ควบคู่กับโครงการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับบริจาคหนังสือขึ้นในทุกจังหวัดและทุกอำเภอ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรับบริจาคหนังสือจากประชาชนทั่วไป ทั้งหนังสือเหลือใช้ เหลือขาย หรือไม่ใช้ เพื่อนำไปพิจารณาคัดเลือกแจกจ่ายให้กับห้องสมุดประชาชนและที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.

แน่นอนว่าโครงการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจะสร้างความรู้สึกลาโยอย่างให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน ความรู้สึกนี้ได้แก่ความสำนึกของชุมชน (Public consciousness) ซึ่งจะผนึกบุคคลในชุมชนให้มีความรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ดำรงคุณค่า และรักษาสัมบัติของชุมชนไว้ ความคาดหวังที่ไกลกว่านี้ คือที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในฐานะเป็นแหล่งให้ข่าวสารความ

รู้ (Information) การศึกษา (Education) ความจรรโลงใจ (Inspiration) และเป็นแหล่งสันทนาการ (Recreation) แก่บุคคลในชุมชนเช่นเดียวกับความมุ่งหมายของห้องสมุด จะมีส่วนในการช่วยพัฒนาคนให้เป็นบุคคลสมัยใหม่ที่จะเป็นฐาน (Base) หรือเป็นตัวการในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Change agent).

แม้ว่าโครงการดังกล่าวจะเป็นโครงการหยาบและกว้างในทัศนะของผู้เขียนในแง่ที่ว่ามุ่งแต่ด้านปริมาณมากกว่าที่จะมุ่งด้านเนื้อหา (Content) ของสิ่งพิมพ์แต่ก็ควรเป็นพื้นฐานให้มีการคำนึงถึงเนื้อหาในโอกาสต่อไปได้.

เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ที่ควรได้รับการคัดเลือกและจัดส่งให้ถึงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และห้องสมุดประชาชนนั้น สำหรับผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่ กำนันที่ควรเน้น คือ การประกอบอาชีพ ทั้งอาชีพที่ประชาชนในชุมชนนั้นประกอบอยู่ และอาชีพอื่น ๆ หนังสือที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ความจรรโลงใจ และความเพลิดเพลิน.

สำหรับผู้อ่านที่เป็นผู้เยาว์ หนังสือที่ควรได้รับการคัดเลือกคือ หนังสือที่ให้ความรู้ในวิทยาการทุกด้านที่จัดทำขึ้นสำหรับผู้เยาว์โดยเฉพาะ และที่มุ่งเนื้อหาตรงกับวัยและความสนใจของเด็กแต่ละวัย

ผู้เขียนขอเสนอให้นักเขียนหนังสือสำหรับเด็ก โดยเฉพาะหนังสือประเภทเรื่องแต่ง (Fiction) เขียนให้มี "ความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผล" (N ach) ในงานเขียนของตนเท่าที่จะทำได้ โดยควรเลือกโครงเรื่องเพื่อผ่านแบบพระเอกหรือนางเอกตกยาก แล้วมาปรากฏในตอนหลังว่ากลายเป็นผู้คึกคักแบบผู้ตกยาก หรือเป็นทายาทของกองมรดกใหญ่ โครงเรื่องดังกล่าวอาจเขียนให้มีการผจญภัยและความคับแค้นต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งท้ายที่สุดก็สามารถกลับคืนสู่สภาพผู้ตกหรือทายาทได้อย่างไม่ยากนัก แต่ก็ยังนับเป็นเรื่องที่ขาดวิญญานของการสร้างตนเองอยู่นั่นเอง.

ถ้าเราزمองไปให้กว้างถึงสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ และสื่อสารมวลชนประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องแต่งสำหรับเด็ก ผู้เยาว์และผู้ใหญ่ เราก็จะพบความจริงว่าสภาพการณ์เป็นอย่างเดียวกัน ไม่ว่าบทเท่กล่อม นิทาน บทกวี นวนิยาย บทละคร หรือบทโทรทัศน์ก็ตามที่ ส่วนใหญ่ขาด "ความปรารถนาในความสัมฤทธิ์ผล" ในเนื้อหา.

ผู้เขียนขอเสนอข้อสังเกตข้างต้นกรากไปทั่วทิศ และทุกวงการ โดยเฉพาะแก่สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย

ไทย ผู้จัดการสมาคมฯ เรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยประสบผลสำเร็จพอสมควร แต่ไม่มีอะไรใหม่จากการสัมมนาคราวนั้น แก่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ผู้รับโครงการจัดพิมพ์หนังสือชุด "เสวิภาพ" มาจัดทำแก่ผู้เขียนหนังสือสำหรับเด็กและนักเขียนนวนิยายและเรื่องสั้น แก่สำนักพิมพ์ แก่สมาคมการค้าผู้ปกครองของเด็ก และแก่บรรณารักษ์ผู้มีโอกาสคัดเลือก "ความเพื่อฝัน" หรือ "อนาคตของประเทศ" เข้ามาไว้ในห้องสมุดของคน.

บรรณานุกรม

1. ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง. "ลักษณะประจำชาติในฐานะเป็นปัจจัยกำลังอำนาจแห่งชาติ." *รัฐทวิรักษ์* ๕ (มกราคม ๒๕๑๐), ๕๕-๗๕.
2. อำนวย วีวรรณ. "กลยุทธ์แห่งการพัฒนาเศรษฐกิจ." *ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ*. อมร รักษาสมัย และ ชัดติยา กรวรรณสูตร, บรรณาธิกร. พิมพ์ครั้งที่ ๒ ; กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๕.
3. McClelland, David. "The Impulse to Modernization." *Modernization; the Dynamics of Growth*. Edited by Myron Weiner. New York: Basic Books, 1966.
4. McClelland, David. "National Character and Economic Growth in Turkey and Iran." *Communication and Political Development*. Edited by Lucien W. Pye. Princeton, N.J. : Princeton University Press, 1963.

วิธีใช้เลขหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

ทองหยด ประทุมวงศ์

ความเคลื่อนไหวใหม่ๆ อย่างหนึ่งซึ่งเห็นได้อย่างเด่นชัดในวงการห้องสมุดมหาวิทยาลัย และ วิทยาลัยในเมืองไทยปัจจุบันก็คือความตื่นตัวในเรื่องระบบจัดหมู่หนังสือตามระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) หรือที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายว่าระบบ L.C. การจัดหมู่หนังสือระบบ L.C. นี้ เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางทั่วโลกแล้วว่าเป็นระบบจัดหมู่หนังสือที่แท้จริงและเป็นระบบที่นับว่าทันสมัยที่สุดระบบหนึ่ง ทั้งนี้ก็เพราะว่า ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมเลขหมู่ให้ทันกับตลาดหนังสือที่ผลิตออกมาใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา พร้อมกันนั้นก็ได้พิมพ์เลขหมู่ใหม่ๆ ออกมาเป็นเล่มๆ ทุกๆ ๓ เดือน เรียกว่า L.C. Classification—Additions and Changes ดังนั้นการใช้เลขหมู่ระบบ L.C. จึงควรคำนึงถึงเลขหมู่ที่เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงดังกล่าวประกอบกับเลขหมู่ (Schedules) หมวดต่างๆ ด้วย ซึ่งได้แก่

หนังสือเลขหมู่หมวด A—Z (L.C. Classification: Schedules, A—Z) ซึ่งมีรวมทั้งสิ้นประมาณ ๓๓ เล่ม.

หนังสือคู่มือ มีหนังสือหรือวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ซึ่งใช้เป็นคู่มือสำหรับหาเลขหมู่หรือเป็นคู่มือประกอบการหาเลขหมู่ตามระบบ L.C. ได้หลายรายการ ก็นำมาจัดต่อไปนี้:—

๑. Outline of L.C. Classification

เป็นหนังสือซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถสรุปเนื้อหาของหนังสือในแต่ละหมวด ตั้งแต่หมวด A—Z ได้เป็นอย่างดี อาทิเช่น หมวด A แบ่งเป็นหมวดย่อยอีกหมวดแต่ละหมวดใช้กับหนังสือประเภทใด เป็นต้น.

๒. L.C. Classification Schedules,

Class A—Z หนังสือชุดนี้เป็นคู่มือสำหรับกำหนดเลขหมู่หนังสือโดยตรง ประกอบด้วยหนังสือ ๓๓ เล่ม ดังต่อไปนี้.

หมวด A ความรู้ทั่วไป.

หมวด B แบ่งออกเป็น ๒ เล่ม ดังนี้.

B-BJ ปรัชญา.

BL-BX ศาสนา.

หมายเหตุ หมวดพุทธศาสนาคือ BQ เป็นเลขหมู่ที่ได้จัดทำขึ้นใหม่ ไม่ได้แยกพิมพ์เป็นเล่ม แต่รวมพิมพ์อยู่ในหนังสือเลขหมู่ที่เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงปี 1971 - 1972 (Library of Congress Classification Schedules : A Cumulation Additions and Changes, 1971 - 1972 Class B Part II BL-BX : Religion).

หมวด C ประวัติศาสตร์: ว่าด้วยศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์.

หมวด D ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ การท่องเที่ยวประเทศต่าง ๆ ยกเว้นทวีปอเมริกา.

หมวด E-F ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกา รวมทั้งสหรัฐอเมริกา.

หมวด G ภูมิศาสตร์ มานุษยวิทยา ฯลฯ.

หมวด H สังคมศาสตร์.

หมวด J รัฐศาสตร์.

หมวด K กฎหมาย ยังอยู่ในระหว่างจัดทำ จัดพิมพ์ออกมาเป็นรูปเล่มเพียง ๒ เล่มคือ KD กฎหมายอังกฤษ.

KF กฎหมายอเมริกัน.

หมวด L การศึกษา.

หมวด M คนตรี.

หมวด N ศิลปกรรม.

หมวด P ภาษาและวรรณคดี แบ่งออกเป็น ๑๑ เล่ม ดังต่อไปนี้:—

P-PA ภาษาศาสตร์: ภาษาและวรรณคดีคลาสสิก.

PA ภาคผนวก วรรณคดีไบแซนติน วรรณคดีกรีกสมัยใหม่ วรรณคดีละตินสมัยกลางและสมัยใหม่.

PB-PH ภาษายุโรปปัจจุบัน.

PG วรรณคดีรัสเซีย.

PJ-PM ภาษาและวรรณคดีเอเชีย แอฟริกา หมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก อเมริกัน (อินเดียน) ภาษาผสม และภาษา artificial.

P-PM ภาคผนวก ครรชนิภาษาและภาษาถิ่น.

PN, PR, PS, PZ วรรณคดีสากล นวนิยายอังกฤษ นวนิยายอเมริกัน และวรรณกรรมสำหรับเด็ก.

PQ ตอนที่ ๑ วรรณคดีฝรั่งเศส.

PQ ตอนที่ ๒ วรรณคดีของอิตาลี วรรณคดีของสเปน และวรรณคดีของโปรตุเกส.

วิธีใช้เลขหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

๒๐๗

PT ก่อนที่ ๑ วรรณคดีเยอรมัน.

PT ก่อนที่ ๒ วรรณคดีกัทซ์ และ

วรรณคดี สแกนดิเนเวียน.

หมวด Q วิทยาศาสตร์.

หมวด R แพทยศาสตร์.

หมวด S เกษตรศาสตร์.

หมวด T เทคโนโลยี.

หมวด U วิชาทหาร.

หมวด V นาวิกศาสตร์.

หมวด Z บรรณานุกรม และ บรรณารักษศาสตร์.

๓. L.C. Classification - Additions and Changes

เป็นหนังสือสำหรับใช้ประกอบกับหนังสือเลขหมู่ทั้ง ๓๓ เล่ม กักแล้วในข้อ ๒ เลขหมู่ที่เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงจะพิมพ์ออกเป็นราย ๓ เดือน รวมเล่มเป็นรายปี.

๔. L.C. Author Notation Table

เป็นตารางเลขอย่างกว้าง ๆ สำหรับให้เลขหนังสือ ซึ่งเป็นเลขประจำตัวผู้แต่ง (Author number) หรือเลขหนังสือซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเลขหมู่หนังสือ (Classification number) ซึ่งได้กำหนดไว้ในเลขหมู่ใดเลขหมู่หนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่การกระจายเลขหมู่ออกไปตามลำดับอักษรของ

ชื่อประเทศ ชื่อเมือง ชื่อรัฐ หรือชื่อเฉพาะอื่น ๆ.

L.C. Author Notation Table ประกอบด้วยการวางเลขง่าย ๆ ๔ ตารางดังนี้

ตารางที่ ๑ ใช้สำหรับชื่อที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะทุกตัวยกเว้นตัวอักษร S กับ Qu.

a	e	i	o	r	u
3	4	5	6	7	8

ตารางที่ ๒ ใช้สำหรับชื่อที่ขึ้นต้นด้วยสระทุกตัว

b	d	l m	n	p	r	s t
2	3	4	5	6	7	8

ตารางที่ ๓ ใช้สำหรับชื่อที่ขึ้นต้นด้วยอักษร s

a	ch	e	hi	mop	t	u
2	3	4	5	6	7-8	9

ตารางที่ ๔ ใช้สำหรับชื่อที่ขึ้นต้นด้วย Qu

a	e	i	o	r	y
3	4	5	6	7	8

วิธีใช้ เหมือนกันทั้ง ๔ ตาราง คือ ดูจากชื่อที่ต้องการหาเลขหนังสือ อักษรตัวแรกของชื่อใช้สำหรับหาตารางเลขอักษรตัวที่ ๒ ใช้สำหรับหาตัวเลข ทั้ง

ตัวอย่าง Japan อักษรตัวแรกคือ J เป็นพยัญชนะ ดังนั้นต้องใช้ตารางที่ ๑ อักษรตัวที่ ๒ คือ a ในตารางที่ ๑ a มีค่า = ๓ ดังนั้นเลขหนังสือของ Japan จึงมีค่า = J3 สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีใช้ตารางเลขหนังสือของ L.C. จะพบได้จากวารสารห้องสมุดปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๔ กรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๓.

๕. L.C. Information Bulletin

เป็นวารสารรายสัปดาห์ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ถือเป็นแหล่งข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน.

๖. Subject Headings Used in the Dictionary Catalog of the Library of Congress

เล่มล่าสุดคือฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๗ หนังสือเล่มนั้นนอกจากจะใช้เป็นคู่มือในการให้หัวเรื่องแล้ว ยังใช้สำหรับหาเลขหมู่หนังสือหมวดต่าง ๆ อย่างคร่าว ๆ ได้อีกด้วย กล่าวได้ว่าเป็นหนังสือที่เป็นเสมือนหนึ่งบรรณานุกรมของหนังสือเลขหมู่ระบบ L.C. นั่นเอง.

๗. Subject Headings : July 1965

—December 1969 Cumulation เป็นหนังสือ

สือหัวเรื่องเพิ่มเติมที่ได้รวมพิมพ์เป็นเล่มต่อจากหนังสือหัวเรื่องฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๗.

๘. Subject Headings : Quarterly issues เป็นรายการหัวเรื่องที่ได้เพิ่มเติมขึ้นใหม่ พิมพ์ออกทุก ๆ ๓ เดือน.

สรุปได้ว่ารายการตามข้อ ๖-๘ ใช้เป็นคู่มือในการให้หัวเรื่องและเลขหมู่บางส่วนให้ทันสมัยอยู่เสมอ.

๙. L.C. Catalogs เป็นคู่มือที่จำเป็นที่สุดที่ห้องสมุดขนาดใหญ่จะขาดเสียมิได้ เพราะเป็นคู่มือที่สำคัญที่สุดไม่เฉพาะแต่ในด้านการให้เลขหมู่ทั้งระบบ L.C. และ D.C. และการทำบัตรรายการเท่านั้น แต่ยังใช้เป็นคู่มือในการเลือกหนังสือ เลือกโสตทัศนวัสดุได้อีกด้วย ประกอบด้วยหนังสือหลายชุดดังต่อไปนี้.

9.1 A Catalog of Books Represented by Library of Congress Printed Cards (Cards issued from August 1898 through July 1942) Ann Arbor, Mich., Edwards Brothers, Inc., 1942-46. 167 v. Reprint ed. available from Rowman and Littlefield, Inc. \$ 1500.

9.2 _____ Supplement (Card issued from August 1942 through December 1947) Ann Arbor, Mich., J.W. Edwards, Inc. 1948. 42 v. Reprint ed. available from Rowman and Littlefield, Inc. \$ 395.

9.3 The Library of Congress Author Catalog: 1948-1952. Ann Arbor, Mich., J.W. Edwards, Inc., 1953. 24 v. Reprint ed. available from Rowman and Littlefield, Inc. \$ 240.

9.4 The National Union Catalog, a Cumulative Author List, 1953-1957. Ann Arbor, Mich., J.W. Edwards, Inc., 1958. 28 v. Reprint ed. available from Rowman and Littlefield, Inc. \$ 275.

9.5 The National Union Catalog, a Cumulative Author List, 1958-1962. New York, Rowman and Littlefield, Inc. 1963. 54 v. \$ 495.

9.6 The National Union Catalog, a Cumulative Author List, 1963-1967. Ann Arbor, Mich., J.W. Edwards, Inc., 1969. 72 v. \$ 670.

9.7 The National Union Catalog, a Cumulative Author List, 1968, 1969. \$ 500 (Card Division, Library of Congress, Building No. 159, Navy Yard Annex, Washington D.C. 20541).

9.8 _____. Monthly, with quarterly and Annual Cumulations (ส่งชื่อได้จากสถานที่เดียวกับรายการตามข้อ ๕.๑).

9.9 Library of Congress Catalog-Books: Subjects, 1950-1954. Ann Arbor, Mich., J.W. Edwards, Inc., 1955. 20 v. Reprint ed. available from Rowman and Littlefield, Inc. \$ 247. 50.

9.10 _____. 1955-1959. Paterson, N.J., Pageant Books, Inc., 1960. 22 v. Available from Rowman and Littlefield, Inc. \$ 247. 50.

9.11 _____. 1960-1964. Ann Arbor, Mich., J.W. Edwards, Inc. [1965] 25 v. \$ 275. 50.

9.12 _____. 1965-1969. (Card Division, Library of Congress, Building No. 159, Navy yard Annex, Washington D.C. 20541).

9.13 _____. Three quarterly issues (ส่งชื่อได้จากสถานที่เดียวกับรายการที่ ๕.๑๒).

คู่มือตามรายการที่ ๕.๑-๕.๑๓ เป็นรายการบัตรสำเร็จรูปของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันที่จัดพิมพ์ออกมาเป็นเล่มหนังสือ (เมื่อเป็น National Union List แล้วก็มีรายการบัตรของหอสมุดอื่นๆ รวมอยู่ด้วย).

๑๐. Proof sheet เป็นบัตรยื่นพิมพ์

ฉบับร่างของบัตรสำเร็จรูปของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน จึงมีรายละเอียดต่าง ๆ เหมือนบัตรสำเร็จรูปของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันทุกประการ ต่างกันแต่เพียงว่าพิมพ์ด้วยกระดาษบางกว่าบัตรสำเร็จรูป Proof Sheet นี้ช่วยให้ความสะดวกและรวดเร็วในการจัดหมู่และทำบัตรรายการมาก เพราะนำมาใช้เป็นแบบสำหรับทำบัตรรายการได้เลยโดยไม่ต้องเสียเวลาทำบัตรร่างขึ้นใหม่

๑๑. L.C. Printed Card เป็นบัตร

รายการสำเร็จรูปที่หอสมุดรัฐสภาอเมริกันจัดทำขึ้นและจำหน่ายไปทั่วโลก หอสมุดในสหรัฐอเมริกาและในต่างประเทศนิยมใช้กันมาก เพราะสะดวกและรวดเร็วกว่าการทำบัตรขึ้นใช้เอง ทั้งราคาก็ยังถูกกว่าการพิมพ์บัตรขึ้นใช้เอง แต่สำหรับประเทศไทยนั้น คงซื้อบัตรมาใช้ไม่สะดวกนัก เพราะราคาแพงและยังต้องเสียเวลารอคอยนับเป็นเดือน ๆ ที่เดียว.

๑๒. วารสาร B.P.R. เป็นวารสารประเภทบรรณานุกรมหนังสือที่ออกใหม่ ๆ ตีพิมพ์ออกเป็นรายเดือน มีชื่อเต็มว่า American Book Publishing Record เวียงลำคัมหมวกหมู่ตามระบบทศนิยม ให้อยู่ละเอียดตามทำนองเดียวกับบัตรรายการมีเลขหมู่ทั้งระบบ L.C. และ D.C. ทำเล็มมีกรรมชื่อนี้ผู้แต่ง และกรรมชื่อนี้ชื่อเรื่องช่วยให้การค้นหาหนังสือที่ต้องการได้สะดวกและรวดเร็ว.

จะเห็นได้ว่า คู่มือที่ใช้ตามรายการดังกล่าวมานี้มีหลายรายการที่ราคาค่อนข้างสูง และบางรายการก็ออกต่อเนื่องกันห้องสมุดจำเป็นต้องคอยติดตามจัดหาคู่มือเหล่านั้นเพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ จึงจะได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการจัดหมู่และทำบัตรรายการ อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า ห้องสมุดในเมืองไทยหลายแห่งไม่ได้ใช้เลขเรียกหนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันโดยตรง คงอาศัยใช้แต่เพียงส่วนที่เป็นเลขหมู่ (Classification number) เท่านั้น ส่วนเลขหนังสือ (Book number, หรือ Author number) นั้น มักนิยมกำหนดขึ้นใหม่ โดยอาศัยตารางเลขหนังสือของ Cutter—Sanborn หรือ L.C.

Author number notation อย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ในการคัดเลือกเลขหมู่หนังสือตามระบบ L.C. นั้น ผู้ลอกจำเป็นต้องศึกษาเลขเรียกหนังสือแต่ละเลขอย่างละเอียด จึงจะสามารถแยกแยะได้ว่า ส่วนใดเป็นเลขหมู่ ส่วนใดเป็นเลขหนังสือ ทั้งนี้เพราะเลขหมู่ระบบ L.C. นั้น มิใช่เป็นแค่เพียงตัวอักษร A—Z หนึ่งหรือสองหรือสามตัว ผสมกับตัวเลขอารบิก 1—9999 เท่านั้น หากบางเลขหมู่ยังมีตัวอักษรผสมกับตัวเลขต่อไปอีก คือมีเลขหนังสือ ๒ ครั้ง (Double cuttering) หรืออาจมีสัญลักษณ์อื่นใดผสมกับตัวอักษรและตัวเลขดังกล่าวอีกก็ได้ ดังตัวอย่าง.

HD5165.A2, HD5168.Z9, HD1506.J3, HF1480 1960. เป็นต้น.

. A2, . Z9, . J3 และ 1960 ในตัวอย่างที่ยกมานี้ ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของเลขหมู่หนังสือทั้งสิ้น มิใช่เป็นเลขผู้แต่งเลขหมู่ตามทำนองเดียวกันนี้มีกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปตามหมวดหมู่ต่าง ๆ ทั้งนี้ผู้ใช้เลขหมู่ระบบ L.C. จำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจถึงหลักและวิธีการกำหนดเลขหมู่ตามระบบ L.C. พร้อมทั้งศึกษาวิธีใช้คู่มือดังกล่าวแล้วให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน

วิธีใช้เลขหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

๒๑๑

จึงจะสามารถค้นหาเลขหมู่ที่ต้องการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว.

อย่างไรก็ดี บรรณารักษ์ฝ่ายจัดหมู่หนังสือที่จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดหมู่หนังสือระบบ L.C. โดยอาศัยเพียงคู่มือดังกล่าวมาแล้วแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้นยังไม่เพียงพอ จำเป็นต้องฝึกฝนหาประสบการณ์ในการจัดหมู่หนังสือหมวดหมู่ต่าง ๆ ตามระบบ L.C. ให้มากพอสมควร จึงจะทราบปัญหาและหาวิธีแก้ปัญหาลักษณะต่าง ๆ อันเกิดขึ้นจากการกำหนดหมวดหมู่หนังสือโดยอาศัยหนังสือเลขหมู่ของระบบ L.C. ได้ ทั้งนี้เนื่องจาก หนังสือเลขหมู่หมวดต่าง ๆ ตามระบบ L.C. นั้นไม่มีคำอธิบายวิธีใช้ที่แจ่มแจ้ง หรือละเอียดลออเพียงพอที่จะทำให้ผู้ใช้สามารถกำหนดเลขหมู่หนังสือได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดเลขหมู่หนังสือที่เฉพาะเจาะจงลงไปโดยอาศัยตารางเลข (Table) ซึ่งมีอยู่มากมายหลายแบบและกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปตามหมวดหมู่ต่าง ๆ ประกอบ ดังนั้นบรรณารักษ์ฝ่ายงานเทคนิค ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในด้านการจัดหมู่หนังสือ จึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ทั้งในเรื่องหลักและวิธีการ

กำหนดหมวดหมู่หนังสือของระบบ L.C. ตลอดจนวิธีใช้หนังสือเลขหมู่หมวดต่าง ๆ ตามระบบ L.C. ด้วย จึงจะสามารถจัดหมวดหมู่หนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ.

เพื่อช่วยขจัดข้อขัดข้องในด้านการใช้หนังสือเลขหมู่ของระบบ L.C. ให้บรรณารักษ์เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง ผู้เขียนจึงใคร่ขอเสนอแนะวิธีใช้เลขหมู่หนังสือระบบ L.C. ตามแบบฉบับที่ได้เคยฝึกฝนอบรมมา ประกอบกับวิธีการที่ได้ปฏิบัติอยู่เป็นประจำในปัจจุบัน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจใคร่ศึกษาหาความรู้ในการใช้เลขหมู่ระบบ L.C. พอสมควร.

วิธีใช้เลขหมู่หนังสือระบบ L.C. ผู้เขียน

เขียนในใคร่ขอเสนอแนะวิธีใช้เลขหมู่หนังสือระบบ L.C. ออกเป็น ๓ หัวข้อดังนี้.

๑. ลักษณะทั่ว ๆ ไปของหนังสือเลขหมู่ระบบ L.C.

๒. วิธีใช้เลขหมู่ที่ยังไม่สมบูรณ์ในตัวเอง แต่ไม่ใช่เลขหมู่ที่ต้องใช้ตารางเฉพาะ (Table) ประกอบ.

๓. วิธีใช้ตารางเฉพาะ (Table) แบบต่าง ๆ.

๑. ลักษณะทั่ว ๆ ไปของหนังสือ

เลขหมู่ระบบ L.C. หนังสือเลขหมู่ระบบ L.C. เกือบทุกหมวดจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้.

๑.๑ คำนำ คำนำของหนังสือเลขหมู่แต่ละหมวดจะให้รายละเอียดในแง่ที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของเลขหมู่ ผู้ให้กำเนิดเลขหมู่และผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำ และแก้ไขเลขหมู่แต่ละหมวด.

๑.๒ Synopsis เป็นส่วนที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการแบ่งเนื้อหาของหนังสือ แต่ละหมวดออกเป็น หมวดหมู่ต่าง ๆ มากน้อยเพียงไร. กล่าวได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ผู้ใช้ทราบขอบเขตของหนังสือในแต่ละหมวดได้พอสมควร.

๑.๓ Outline คือส่วนที่เป็นเลขหมู่ย่อยของหมวดหมู่ต่าง ๆ ในแต่ละหมวดใหญ่ เลขหมู่ย่อยดังกล่าวนี้ช่วยอำนวยความสะดวกในฐานะเป็นสารบัญของเลขหมู่แต่ละหมวดได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นการสำรวจตรวจสอบเลขหมู่ย่อยจาก Outline ของเลขหมู่แต่ละหมวดจะช่วยให้การจัดหมวดหมู่หนังสือในหมวดนั้น ๆ ใช้อย่างถูกต้องแน่นอนยิ่งขึ้น.

๑.๔ บรรณานุกรม (Index) โดยทั่ว ๆ ไปหนังสือเลขหมู่ L.C. แต่ละเล่ม จะมีบรรณานุกรมท้ายเล่มเกือบทุกเล่ม บางเล่มอาจมีบรรณานุกรม ๒ ส่วนดังนี้.

๑.๔.๑ บรรณานุกรมของเนื้อเรื่องทั้งหมด ซึ่งจะปรากฏอยู่ตอนท้ายเล่มหรืออยู่ต่อจากส่วนที่เป็นเลขหมู่และตารางเฉพาะต่าง ๆ ของเลขหมู่แต่ละหมวด บรรณานุกรมนี้เป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะเป็นเครื่องมือใช้ค้นหาเลขหมู่หนังสือที่ต้องการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว.

๑.๔.๒ บรรณานุกรมของเนื้อเรื่องที่เพิ่มเติมและแก้ไขเปลี่ยนแปลงขึ้นใหม่ โดยทั่ว ๆ ไปจะปรากฏอยู่ตอนท้ายสุดของเล่ม แต่ถ้าไม่มีเลขหมู่ที่เพิ่มเติมและแก้ไขเปลี่ยนแปลงในเล่มใด บรรณานุกรมของเนื้อเรื่องทั้งหมดก็จะปรากฏอยู่ตอนท้ายสุดของเล่ม.

บรรณานุกรมเลขหมู่ทั้ง ๒ ส่วนที่กล่าวมานี้ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นบรรณานุกรมสัมพันธ์ของเรื่องในหมวดเดียวกัน บรรณานุกรมสัมพันธ์ของเรื่องต่างหมวดกันก็มีอยู่บ้าง แต่ไม่มากนัก.

เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการใช้บรรณานุกรม ผู้ใช้หนังสือเลขหมู่แต่ละหมวด

จำเป็นต้องสำรวจให้ถ่องแท้เสียก่อนว่าหนังสือเลขหมู่เล่มที่ใช้นั้นมีบรรณน้อยเพียงตอนเดียว หรือสองตอนถึงกล่าวแล้ว.

๑.๕ ส่วนที่เป็นเลขหมู่หนังสือแต่ละหมวดอย่างละเอียด (Schedules) ผู้ใช้

จำเป็นต้องพิจารณาเลขหมู่แต่ละเลขอย่างรอบคอบ ก่อนที่จะตัดสินใจให้เลขหมู่หนังสือแต่ละเล่ม ทั้งนี้เพราะเลขหมู่หนังสือระบบ L.C. มีหลักการกำหนดเลขหมู่จากเนื้อเรื่องทั่วไป ไปจนถึงเนื้อเรื่องย่อย ๆ ที่เฉพาะเจาะจงลงไป (general to specific) ดังนั้นก่อนที่จะเลือกใช้เลขหมู่ใด ก็ขอให้พิจารณาเลขภูมุนั้นอย่างรอบคอบเสียก่อน ด้วยวิธีเริ่มต้นดูเลขหมู่ที่ต้องการนั้นอีกครั้งหนึ่ง แล้วค่อย ๆ ค่อยขึ้นไปหาเลขหมู่ที่อยู่เหนือกว่า (From bottom to the top) เพื่อสำรวจดูให้แน่ใจว่า เลขหมู่ที่ต้องการนั้นเป็นส่วนย่อยหรือส่วนที่เฉพาะเจาะจงลงไปของเนื้อเรื่องอะไร ตรงกับเนื้อเรื่องของหนังสือเล่มที่ต้องการจัดหมวดหมู่หรือไม่ ผู้ใช้ ต้อง สังเกต ลักษณะ ตัวพิมพ์ และ ย่อหน้า (indention) ของเลขหมู่ประกอบจึงจะทราบได้ว่าเลขภูมินั้นเป็นเลขหมู่ย่อยของเรื่องเกี่ยวกับอะไร.

นอกจากนี้ก็ต้องสังเกตตัวเลขหรือเครื่องหมายต่าง ๆ ซึ่งอาจปรากฏอยู่เหนือตารางเลข (Table) หรือเหนือข้อความอื่น ๆ ซึ่งจะมีคำอธิบายเกี่ยวกับตัวเลขหรือเครื่องหมายนั้น ๆ ตรงส่วนล่างสุดของหน้านั้น ๆ เป็นต้น.

๑.๖ เลขหมู่ที่เพิ่มเติมและแก้ไขเปลี่ยนแปลง (Additions and Changes)

โดยทั่ว ๆ ไปจะปรากฏอยู่ท้ายเล่ม ต่อจากส่วนที่เป็นบรรณของเลขหมู่ทั้งหมด (แต่บางเล่มก็ไม่มี) เลขหมู่ที่เพิ่มเติมและแก้ไขเปลี่ยนแปลงนี้เองที่ช่วยให้ระบบ L.C. เป็นระบบจัดหมู่หนังสือที่ทันสมัยที่สุดระบบหนึ่ง เพราะมีการเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงเลขหมู่ให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ ดังนั้นในการจัดหมวดหมู่หนังสือทุกเล่ม ผู้จัดหมู่จำเป็นต้องตรวจดูเลขหมู่ที่เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงนี้ด้วยทุกครั้ง.

๑.๗ ตารางเฉพาะ (Table) เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งซึ่งกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป ตามหมวดหมู่หนังสือในหมวดต่าง ๆ ตั้งแต่หมวด A — Z บางหมวดอาจอยู่ท้ายเล่มก่อนถึงบรรณ แต่บางหมวดก็อาจอยู่ท้ายหมวดย่อย ๆ หรือบางหมวดอาจอยู่

ข้างหน้ากลุ่มเลขหมู่ที่ต้องอาศัยตาราง
ดังกล่าว กล่าวโดยทั่วไปตารางเลขเฉพาะ
นี้เป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่งซึ่ง
เผชิญหน้าบรรณารักษ์ฝ่ายจัดหมู่หนังสือ
ทั้งนี้เพราะว่า ไม่มีคำอธิบายวิธีใช้
ตารางเลขดังกล่าวเลย.

ตารางเลขเฉพาะดังกล่าวนี้ เป็น
ตารางเลขอีกชุดหนึ่งซึ่งต้องใช้ประกอบ
กับเลขหมู่ที่กำหนดให้ จะใช้โดย ๗ โดย
ไม่รวมกับเลขหมู่ที่กำหนดให้ไม่ได้ และ
จะใช้กับเลขหมู่อื่น ๆ นอกเหนือจากเลข
หมู่ที่กำหนดให้ก็ไม่ได้ ตารางเลขชุดนี้มี
ประโยชน์ในการจำแนกเลขหมู่ที่กำหนด
ไว้ให้ละเอียดปลีกย่อยออกไปได้ตามความ
จำเป็นและความเหมาะสมแก่เนื้อหาของ
หนังสือในแต่ละหมวดหมู่.

ตารางเลขอีกประเภทหนึ่ง อาจเรียก
ว่าตารางลอย (Floating table) ใต้แก่
ตารางเลขดังต่อไปนี้.

๑. ตารางเลขประจำสำหรับชื่อ
ประเทศต่าง ๆ เรียงตามลำดับอักษร
(Table of countries in one alphabet).

๒. ตารางเลขที่แบ่งย่อยออกไปตาม
ภูมิภาคของประเทศต่าง ๆ (Notation for
subdivisions under countries).

๓. ตารางเลขประจำรัฐต่าง ๆ ของ
สหรัฐอเมริกา (Table of States).

๔. ตารางเลขประจำเมืองต่าง ๆ ของ
สหรัฐอเมริกา (Table of cities in the
United States).

ตารางลอยทั้ง ๔ ประเภทนี้จะปรากฏ
อยู่ที่ท้ายเล่มก่อนถึงบรรณานุกรมของหมวด H
ใช้สำหรับประกอบกับเลขหมู่ที่กำหนดให้
แบ่งออกไปตามประเทศ (by country,
A-Z) หรือแบ่งออกไปตามรัฐ (by State,
A-W) หรือแบ่งออกไปตามชื่อเมืองของ
สหรัฐอเมริกา (by city, A-Z).

การศึกษาและสำรวจตรวจสอบส่วน
ประกอบต่าง ๆ ของหนังสือเลขหมู่ระบบ
L.C. ทุกเล่มอย่างรอบคอบ ย่อมจะช่วยให้
ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์จากส่วน
ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ค้นหาเลขหมู่
หนังสือที่ต้องการได้สะดวกและรวดเร็ว
และถูกต้องแน่นอนยิ่งขึ้น.

๒. วิธีใช้เลขหมู่ที่ยังไม่สมบูรณ์ใน
ตัวเอง แต่ไม่ใช่เลขหมู่ที่ต้องใช้ตาราง
เฉพาะประกอบ เลขหมู่ดังกล่าวนี้มีอยู่
เป็นจำนวนไม่น้อย และกระจัดกระจายอยู่
ทั่ว ๆ ไปตามหมวดหมู่ต่าง ๆ ผู้ใช้จำเป็น

ต้องเข้าใจวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้เลขหมู่
นั้น ๆ เป็นเลขหมู่ที่สมบูรณ์ ซึ่งมีหลาย
วิธี ดังต่อไปนี้.

๒.๑ เรียงลำดับเลขหมู่หรือกระจาย
เลขหมู่ หรือแบ่งเลขหมู่ออกไปตาม

ทำนองเดียวกับเลขหมู่ที่กำหนดให้ (Ar-
ranged like) ดังตัวอย่าง หมวด H ซึ่ง
เป็นหมวดสังคมศาสตร์ โดยทั่ว ๆ ไป.

H41 — 49 Encyclopedias, Diction-
aries. Arranged like H11 — 19.

H41 — 49 ยังไม่ใช่เลขหมู่ที่สมบูรณ์
ใช้เป็นเลขหมู่หนังสือสารานุกรมหรือ
พจนานุกรมทางสังคมศาสตร์ไม่ได้ ต้อง
พิจารณาบุตรที่ ๒ ซึ่งบอกให้เรียงลำดับ
เลขหมู่ตามทำนองเดียวกับ H11 — 19
ดังนั้นจึงต้องย้อนไปตรวจดูว่า เลขหมู่
H11 — 19 เป็นเลขหมู่ที่เรียงลำดับไว้เป็น
อย่างไร ใช้สำหรับหนังสืออะไร ปรากฏว่า
เป็นเลขหมู่ที่เกี่ยวข้องกับสมาคมสังคมศาสตร์
ในประเทศต่าง ๆ และจัดเรียงลำดับเลข
หมู่ไว้ ๕ เลข ดังต่อไปนี้.

Societies.

H11 American and English.

13 French.

15 German.

17 Italian.

19 Other.

ดังนั้นเลขหมู่ H41 — 49 ก็ต้องเรียง
ลำดับหรือกระจายออกไปเป็น ๕ เลขหมู่
เช่นเดียวกับ H11 — 19 ดังนี้.

H41 — 49 Encyclopedias, Dictionaries.

H41 American and English.

43 French.

45 German.

47 Italian.

49 Other.

H11 เป็นสมาคมสังคมศาสตร์ใน
ประเทศสหรัฐและประเทศอังกฤษ H41 ก็
จะเป็นหนังสือสารานุกรมหรือพจนานุกรม
สังคมศาสตร์ภาษาอเมริกันและภาษา
อังกฤษ H13 เป็นสมาคมสังคมศาสตร์
ฝรั่งเศส H43 ก็จะเป็นเลขหมู่ของหนังสือ
สารานุกรมหรือพจนานุกรมสังคมศาสตร์
ภาษาฝรั่งเศส.

ถ้าเป็นหนังสือพจนานุกรมสังคม-
ศาสตร์ภาษาไทยจะได้เลขหมู่อะไร ?

คำตอบก็คือ H49.

ถ้าเป็นหนังสือพจนานุกรมสังคม-
ศาสตร์ภาษาญี่ปุ่น จะได้เลขหมู่อะไร ?

คำตอบก็คือ H49.

H49 เป็นเลขหมู่หนังสือสารานุกรมหรือพจนานุกรม ภาษาอื่น ๆ ได้ทุกภาษา แต่ต้องไม่ใช่ภาษาทั้ง ๕ ที่ปรากฏอยู่ตามเลขหมู่ H41, 43, 45 และ 47.

นอกจากคำว่า **Arranged like** แล้ว ก็ยังมีคำว่า **Subdivided like** และ **Divided like** ซึ่งก็มีความหมายให้กระจายเลขหมู่ หรือแบ่งเลขหมู่ออกไปตามทำนองเดียวกับเลขหมู่ที่กำหนดให้ ตัวอย่างในหมวด HB ซึ่งเป็นหมวดหมู่หนังสือที่เกี่ยวกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ หนังสือตำราที่ว่าด้วยทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ในสมัยคลาสสิกจะได้เลขหมู่ดังนี้.

HB161 — 169 Classical period.
1776/89 — 1843/76 Subdivided like
HB151 — 159

วิธีทำเลขหมู่ให้สมบูรณ์ก็เช่นเดียวกับตัวอย่าง H41 — 49 ที่กล่าวมาแล้ว คือต้องไปแบ่งเลขหมู่ HB161 — 169 เช่น เกี่ยวกับการแบ่งเลขหมู่ HB151 — 159.

ข้อสังเกต จากเลขหมู่ที่ยกมาเป็นตัวอย่างนี้ จะเห็นได้ว่า ถ้าจากเลขหมู่ H 161 — 169 ก็จะทราบแต่เพียงว่าเป็นเลขหมู่สำหรับสมัยคลาสสิก ตั้งแต่ปี ๑๗๗๖/๘๘ — ๑๘๓๔/๗๖ เท่านั้น ถ้าไม่

ตรวจย้อนขึ้นไปดูให้แน่ชัดว่าเลขหมู่ที่กล่าวนี้เป็นเลขหมู่ย่อยของหมวดใหญ่อะไร ก็คงจะเลือกใช้เลขหมู่ที่ถูกต้องไม่ได้ ดังนั้นทุกครั้งที่จัดหมู่หนังสือ เมื่อหาเลขจากบรรณานุกรมได้แล้ว ก็ขอให้ตรวจเลขหมู่ที่หาได้ย้อนขึ้นไปเรื่อย ๆ จนแน่ใจว่าเลขหมู่ที่หาได้นั้น เป็นเลขหมู่ที่ใช้แทนเนื้อหาของหนังสือที่ต้องการจัดหมู่อย่างแท้จริง.

๒.๒ แบ่งเนื้อเรื่องออกไปตามลำดับอักษร A — Z โดยใช้ตารางเลขหนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ประกอบ (L.C. Author Notation Table) ตัวอย่างวิธีใช้จากข้อ ๔ ในเรื่องหนังสือพิมพ์ การแบ่งเนื้อเรื่องตามวิธีนี้ยังคงต่อไปดังนี้.

๒.๒.๑ การแบ่งเนื้อเรื่องออกไปตามลำดับอักษรของภาคภูมิศาสตร์ ซึ่งได้แก่ชื่อประเทศ ชื่อรัฐ และชื่อเมือง (Other countries or By country, A — Z; By State, A — W; By city, A — Z).

ตัวอย่าง

หนังสือประวัติความเป็นมาของวิชาสังคมศาสตร์ในประเทศต่าง ๆ ซึ่งถ้าจากเลขหมู่ในหนังสือจะเป็นดังนี้.

History of the social sciences.

51 General.

53 By country, A — Z.

เลข 51 กับเลข 53 ก็คือ เลขหมู่ H51 กับ H53 ถ้าดูเลขหมู่ H53 จะทราบแต่เพียงว่า ตามประเทศ A — Z ทั้งนี้จึงต้องดูย่อนั้นไปข้างบน จึงจะทราบว่า ทั้งเลขหมู่ H51 และ H53 เป็นเลขหมู่ของหนังสือประวัติความเป็นมาของวิชาสังคมศาสตร์ในประเทศต่าง ๆ ให้กระจายเลขหมู่ออกไปตามลำดับอักษรของชื่อประเทศตั้งแต่ A — Z ต้องใช้ตารางเลขหนังสือให้เลขประจำตัวชื่อประเทศ.

H53. A8 เป็นเลขหมู่ประวัติศาสตร์สังคมศาสตร์ในออสเตรเลีย.

H53. C3 เป็นเลขหมู่ประวัติศาสตร์สังคมศาสตร์ในแคนาดา.

H53. J3 เป็นเลขหมู่ประวัติศาสตร์สังคมศาสตร์ในญี่ปุ่น.

.A8, .C3, .J3 คือเลขประจำประเทศออสเตรเลีย, แคนาดา และญี่ปุ่น ตามลำดับ เลขประจำประเทศนี้ได้มาจากการใช้ตารางเลขหนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันประกอบ.

สำหรับการแบ่งเนื้อเรื่องออกไปตามรัฐ หรือตามชื่อเมืองก็ทำได้ตามทำนองเกี่ยวกับการแบ่งเนื้อเรื่องออกไปตามประเทศดังกล่าวนี้นี้.

๒.๒.๒ การแบ่งเนื้อเรื่องออกไปตามภาษา A—Z.

๒.๒.๓ การแบ่งเนื้อเรื่องออกไปตามเนื้อเรื่องย่อย ๆ หรือตามชื่อเฉพาะอื่น ๆ A—Z.

ก็ดำเนินการตามวิธีเกี่ยวกับ ๒.๒.๑.

๒.๓ กระจายเลขหมู่ออกไปตามจำนวนเลขที่กำหนดให้

ตัวอย่าง หมวด R แพทยศาสตร์ บางตอนมีเลขหมู่เป็นกลุ่ม ๆ ดังต่อไปนี้.

R 504 — 507 France

509 — 512 Germany

513 — 516 Greece

517 — 520 Italy

กลุ่มเลขหมู่ดังกล่าวมานี้ จะใช้เป็นเลขหมู่หนังสือโดยตรงยังไม่ได้ เพราะเลขหมู่ R504—507 นั้นมีเลขหมู่รวมกันอยู่ ๔ เลขหมู่ คือ R504, R505, R506 และ R507 สำหรับ R509—512 ก็แตกกระจายออกไปได้ ๔ เลขหมู่ เช่นเดียวกัน

คือ R509 เป็นเลขหมู่ที่ ๑ R510 เป็นเลขหมู่ที่ ๒ R511 เป็นเลขหมู่ที่ ๓ และ R512 เป็นเลขหมู่ที่ ๔ เลขหมู่แต่ละเลขมีความหมายแตกต่างกัน ถ้าต้องการทราบว่าเลขหมู่ใดใน ๔ เลขหมู่ที่กระจายออกไปใช้สำหรับหนังสืออะไร ก็ต้องมองย้อนขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบคำอธิบายบอกไว้.

ถ้ามองย้อนขึ้นไปจาก R504—509 จนถึงจุดเริ่มต้นของกลุ่มเลขหมู่ดังกล่าวจะพบข้อความดังต่อไปนี้.

Other countries or regions

Under each.

- (1) General.
- (2) General special.
- (3) Local, A—Z.
- (4) Biography, A—Z.

.A1 collective.

ซึ่งก็หมายความว่า เลขหมู่ที่แบ่งออกไปตามประเทศอื่น ๆ หรือภูมิภาคอื่น ๆ แต่

ละประเทศหรือแต่ละภูมิภาคนั้น แบ่งออกได้ ๔ เลขหมู่ตามลำดับ คือเลขหมู่ที่หนึ่ง (๑) General คือ เนื้อเรื่องทั่ว ๆ ไป เลขหมู่ที่ ๒ (๒) General special คือ เนื้อเรื่องทั่ว ๆ ไป แต่เน้นหนักไปในแง่ใดแง่หนึ่ง เลขหมู่ที่ ๓ (๓) Local, A—Z เนื้อเรื่องที่แบ่งออกไปตามท้องถิ่นอาจะเป็นชื่อเมืองหรือชื่อรัฐ แล้วแต่กรณีเรียงลำดับตามอักษร A—Z เลขหมู่ที่ ๔ (๔) Biography, A—Z เป็นหนังสือชีวประวัติเรียงลำดับอักษรชื่อเจ้าของ ชีวประวัติตั้งแต่ A 2—Z เลขหมู่ที่ ๕ กับ .A1 เป็นชีวประวัติรวม.

อย่างไรก็ดี การมองย้อนขึ้นไปจนถึงจุดเริ่มต้นของเลขหมู่ดังกล่าว จะช่วยให้ทราบว่าเลขหมู่ในกลุ่มนั้นนี้อาจกระจายออกไปได้กี่เลขหมู่ แต่ละเลขหมู่ใช้แทนเนื้อเรื่องอะไรได้บ้าง ดังนั้นถ้าต้องการทราบว่า กลุ่มเลขหมู่ดังกล่าวใช้แทนหนังสือแพทยศาสตร์ในทันใด ก็ต้องมองย้อนขึ้นไปจนถึงหมวดหมู่หนังสือที่ใหญ่กว่า เพื่อตรวจสอบดูว่า เลขหมู่กลุ่มนั้นเป็นเลขหมู่ย่อยของหนังสือหมวดใด ดังตัวอย่าง.

History (R)

By country or region

150 America

๑๕๑ ๑๕๑

Other countries or regions

under each

(1) General

(2) General special

(3) Local, A-Z

(4) Biography, A-Z

.A1 Collective

461 - 464

Canada

๑๕๑

๑๕๑

499 - 502

Austria

504 - 507

France

509 - 512

Germany

513 - 516

Greece

517 - 520

Italy

จากตัวอย่างที่ยกมานี้ ย่อมเป็นหลัก-
ฐานที่ช่วยส่งเสริมคำอธิบายในเรื่องการ
ตัดสินใจเลือกเลขหมู่แต่ละครั้งนั้น จำเป็น
ต้องมองย้อนจากเลขหมื่อนั้น ๆ ไปยังเลขหมู่
ที่อยู่เหนือขึ้นไป (From bottom to the
top) เพื่อจะได้ทราบว่าเลขหมู่ที่หาได้นั้น
เป็นเลขหมู่ย่อยของหมวดหมู่ใด ตรงกับ
เนื้อเรื่องของหนังสือที่ต้องการจัดหมู่หรือไม่

คำว่า History เป็นส่วนย่อยของหมวด
R คือ แพทยศาสตร์ (Medicine).

By country or region แบ่งออกไปตาม
ประเทศหรือภูมิภาค) เป็นส่วนย่อยของ
History (ประวัติ).

America และ Other countries or
regions (ทวีปอเมริกา และประเทศอื่น ๆ
หรือภูมิภาคอื่น ๆ เป็นส่วนย่อยการแบ่งออก
ไปตามประเทศหรือภูมิภาค.

สำหรับการแบ่งออกไปตามประเทศอื่น ๆ หรือภูมิภาคอื่น ๆ แบ่งย่อยออกไปได้ ๔ เลขหมู่ คือเลขหมู่ที่ (๑), (๒), (๓), (๔) ทั้งที่ได้อธิบายมาแล้ว.

เลขหมู่ทุกเลขมู่ตั้งแต่ ๔๖๑ — ๔๖๔ เลขมู่ ๖๔๑ — ๖๔๔ เป็นเลขมู่ที่ใช้สำหรับหนังสือประวัติความเป็นมาของการแพทย์ในประเทศต่าง ๆ ซึ่งต่างก็กระจายออกไปได้ ๔ เลขหมู่.

ประวัติความเป็นมาของการแพทย์โดยทั่ว ๆ ไปของประเทศแคนาดา จะได้เลขมู่ R461 ของประเทศฝรั่งเศสจะได้ R504 ของประเทศอิตาลีจะได้ R517 ซึ่งตรงกับเลขมู่ที่ ๑.

ประวัติความเป็นมาของการแพทย์ที่เน้นหนักไปในแง่ใดแง่หนึ่ง ของประเทศแคนาดาจะได้เลขมู่ R462 ของประเทศฝรั่งเศสจะได้ R505 ของประเทศอิตาลีจะได้ R518 ซึ่งตรงกับเลขมู่ที่ ๒.

ประวัติความเป็นมาของการแพทย์ในแคว้น Manitoba ประเทศแคนาดา จะได้เลขมู่ R463.M6 Paris ประเทศฝรั่งเศสจะได้เลขมู่ R506.P3 Milan ประเทศอิตาลีจะได้เลขมู่ R519.M5 .M6, .P3

และ .M5 ได้มาจากการกระจายเลขมู่ออกไปตามลำดับอักษรของท้องถิ่น (A—Z) ซึ่งได้มาจากการให้เลขหนังสือตามชื่อเมือง ชื่อรัฐ ฯลฯ.)

ชีวประวัติรวมของบุคคลสำคัญในวงการแพทย์ของแคนาดาจะได้เลขมู่ R464.A1 ของฝรั่งเศสจะได้เลขมู่ R507.A1 ของอิตาลีจะได้เลขมู่ R520.A1.

ถ้าเป็นชีวประวัติของแต่ละบุคคลก็ได้เลขมู่เดียวกันแต่กระจายออกไปตามอักษรโดยการให้เลขหนังสือตามชื่อของบุคคลตั้งแต่ .A2—Z.

๒.๔ กระจายเลขมู่ออกไปตาม
เลขประเทศ หรือเลขภาษา หรือเลข
เฉพาะอื่น ๆ ที่กำหนดให้

ตัวอย่าง หมวด HJ การคลัง (Public Finance).

หนังสือตำราการคลังโดยทั่ว ๆ ไปภาษาอังกฤษและอเมริกัน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ฯลฯ จะได้เลขมู่ตั้งแต่ HJ 139—185 ไปรคจากหนังสือเลขมู่ หมวด H.

HJ191 Other, A—Z

Under each

- (1) Early works
- (2) Treatises
- (3) Minor works. Elements.

HJ191 มีความหมายดังนี้.

๑. ใช้เป็นเลขหมู่หนังสือตำราวิชาการคลังภาษาอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่ภาษาอังกฤษและอเมริกัน หรือภาษาที่ปรากฏอยู่ตามเลขหมู่ HJ139 — 185.

๒. เลขหมู่ HJ191 กระจายออกไปได้ ๓ เลขหมู่ คือ.

เลขหมู่ที่ ๑ (1) Early works

เลขหมู่ที่ ๒ (2) Treatises

เลขหมู่ที่ ๓ (3) Minor works.

Elements.

วิธีทำ ชั้นแรก ให้เลข cutter ของภาษาของตำราการคลังเล่มที่ต้องการก่อน สมมติว่าเป็นหนังสือการคลังของญี่ปุ่น จะได้เลขหมู่ HJ191.J3.

ชั้นต่อไปก็คือ กระจายเลขหมู่ HJ191.J3 ออกไปเป็น ๓ เลขหมู่ วิธีกระจายก็ต้องกระจายออกไปจากเลข cutter คือ J3 เป็น J4 และ J5.

เลขหมู่ที่ ๑ คือ HJ191.J3

๒ คือ HJ191.J4

๓ คือ HJ191.J5

ถ้าเป็นตำราวิชาการคลังภาษาญี่ปุ่น ก็จะได้เลขหมู่ HJ191.J4 ซึ่งตรงกับเลขหมู่ที่ ๒.

ถ้าเป็น Minor work ก็จะได้เลขหมู่ HJ191.J5 ซึ่งตรงกับเลขหมู่ที่ ๓.

ถ้าเป็นเรื่องของการคลังในอิตาลี ก็จะได้เลขหมู่ HJ191.J3 ซึ่งตรงกับเลขหมู่ที่ ๑.

หมายเหตุ การกระจายเลข cutter ตามที่กำหนดให้ อาจกระจายออกไปเป็นเทคนิค ๒ ตำแหน่งก็ได้ เช่น

HJ191.R9 = เลขหมู่ที่ ๑

HJ191.R92 = เลขหมู่ที่ ๒

HJ191.R93 = เลขหมู่ที่ ๓

ถ้าได้ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องกระจายเลขออกไปเหมือนในตัวอย่าง อาจคิดเทียบในใจก็ได้.

๒.๕ กระจายเลข cutter ออกไป
ตามลำดับ

(Using successive cutter number)

วิธีนี้เหมือนกับข้อ ๒.๔ แต่ข้อ ๒.๔
ไม่ได้บอกไว้ โดยแจ้งชัดว่าให้ใช้การกระจาย
เลข cutter.

ตัวอย่างหนังสือเกี่ยวกับศูนย์บริการ
การแพทย์ โรงพยาบาล สถานจำหน่าย
ยา และสถานพยาบาลในประเทศต่าง ๆ
ในทวีปอเมริกา ที่ไม่ใช่ประเทศสหรัฐ
อเมริกา และ แคนาดา จะได้เลขหมู่
RA984 ซึ่งต้องแตกกระจายดังต่อไปนี้

RA 984 Other American Countries, A—Z

Under each (Using successive cutter members).

- (1) General works
- (2) Government hospitals
- (3) States, provinces, etc., A—Z
- (4) Cities, etc., A—Z

เลขหมู่ RA984 มีความหมายดังนี้.

๑. ใช้เป็นเลขหมู่หนังสือศูนย์บริการ
การแพทย์, โรงพยาบาล สถานจำหน่าย
ยา สถานพยาบาลในประเทศต่าง ๆ ใน
ทวีปอเมริกา ยกเว้นสหรัฐอเมริกา และ
แคนาดา.

๒. ต้องแตกกระจายออกไปตามชื่อ
ประเทศ เช่น เม็กซิโก จะได้เลขหมู่
RA984.M4 โคลัมเบีย จะได้เลขหมู่
RA984.C6.

๓. กระจายเลขหมู่ของแต่ละประเทศ
ออกไป ๔ เลขหมู่ โดยวิธีการกระจายเลข

cutter ของชื่อประเทศออกไปตามลำดับ
ดังนี้.

RA984.M4 เลขหมู่ที่ ๑

RA984.M5 เลขหมู่ที่ ๒

RA984.M6 เลขหมู่ที่ ๓

RA984.M7 เลขหมู่ที่ ๔

RA984.C6 ก็แตกออกไปตามทำนอง
เดียวกัน.

หนังสือที่เกี่ยวกับโรงพยาบาลของรัฐ
บาลในเม็กซิโกจะได้เลขหมู่ RA984.M5
ซึ่งตรงกับเลขหมู่ที่ ๒

วิธีใช้เลขหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

๒๒๓

หนังสือเกี่ยวกับสถานพยาบาล
 โรงพยาบาล ศูนย์บริการการแพทย์โดยทั่ว ๆ
 ไปในเม็กซิโก จะได้เลขหมู่ RA984.M4
 ซึ่งตรงกับเลขหมู่ที่ ๑ เป็นต้น.

RA984.C9

เลขหมู่ที่ ๑

.C92

เลขหมู่ที่ ๒

.C93

เลขหมู่ที่ ๓

.C94

เลขหมู่ที่ ๔

หมายเหตุ การกระจายเลข cutter

ออกไปตามลำดับชั้นอาจใช้ทศนิยม ๒ ตำแหน่งก็ได้ตามความเหมาะสม เช่น RA 984.C9 ก็อาจกระจายออกไปได้ดังนี้.

๓. วิธีใช้ตารางเฉพาะ (Table) ต่างๆ

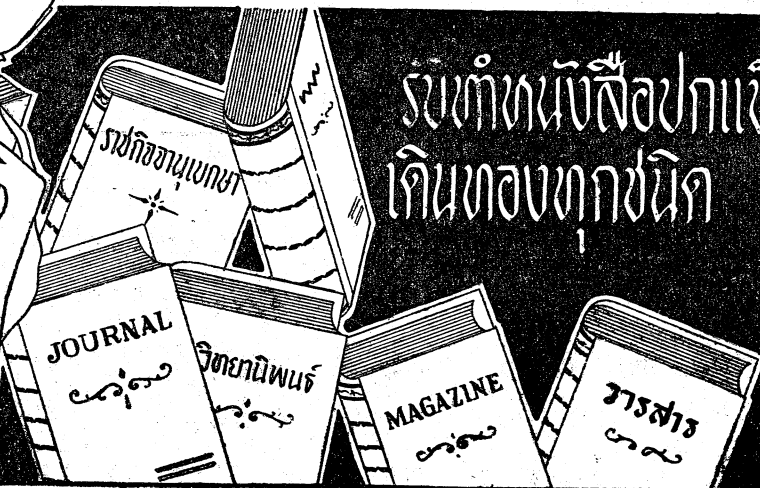
(ยังมีต่อ)

วันชัย

ตีพิมพ์ที่ 9/82-83 ถนนสีหราช-หัวขวง ซอยสมบูรณพัฒนา
 ต.สามเสนใน อ.พญาไท พระนคร

รับทำหนังสือปกแข็ง
 เค้นทองทุกชนิด

โทร. 770086

ห้องสมุดสหประชาชาติ

ศจี จันทวิมล

โดยที่องค์การสหประชาชาติซึ่งตั้งขึ้น
มากกว่า ๓๐ ปี เป็นองค์การระหว่าง
ประเทศ ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อกำรงไว้ซึ่งสันติภาพ
และความมั่นคงระหว่างประเทศ ทั้งนี้โดย
ที่ประเทศต่าง ๆ จะดำเนินมาตรการ
ร่วมกันอย่างจริงจังในการปราบปรามการ
รุกรานเพื่อให้ได้มาซึ่งสันติภาพ รวมทั้ง
ยังเป็นองค์การที่ส่งเสริมความรู้ทางด้าน
เศรษฐกิจสังคม และกิจกรรมอื่น ๆ ของ
โลกอีกด้วย^(๑) ในการนี้จึงมีความจำเป็น
ที่ต้องมีสำนักงานกลางเพื่อจะประสานงาน
ระหว่างฝ่ายต่าง ๆ สำนักงานกลางนั้นก็คือ
สำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติ ซึ่ง
ตั้งอยู่ที่นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา
และเพื่อที่จะส่งเสริมการทำงานของ
เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการ
สหประชาชาติจึงต้องสร้างห้องสมุดสห
ประชาชาติขึ้น เพื่อเป็นสถานที่จัดเก็บ
หนังสือ เอกสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อ
สนองความต้องการในการทำงานของ

เจ้าหน้าที่ในการบริหารงานให้สอดคล้อง
กับวัตถุประสงค์ขององค์การสหประชาชาติ
นอกจากเลขาธิการสหประชาชาติแล้ว
องค์การสหประชาชาติยังมีหน่วยงาน
ต่าง ๆ ตามประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลก
ซึ่งแต่ละองค์การที่อยู่ในเครือสหประชา
ชาติก็มีห้องสมุดเพื่อตอบสนองความต้องการ
ในการปฏิบัติงานของตนเช่นกัน แต่
ห้องสมุดสหประชาชาติที่สำคัญ และอาจ
จะถือเป็นหอสมุดกลางของสหประชาชาติ
มี ๒ แห่งคือ ห้องสมุดสหประชาชาติที่
เจนีวา และห้องสมุดคึก ซัมมาโซลท์ ที่
นิวยอร์ก.

ห้องสมุดสหประชาชาติที่เจนีวา
เริ่มตั้งขึ้นที่กรุงลอนดอน ในเดือนมิถุนายน
ค.ศ. ๑๙๑๕ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของ
องค์การเศรษฐกิจและการคลังของสำนัก
งานเลขาธิการของสันนิบาตชาติ (League
of Nations) และในขณะเดียวกันก็มี
ห้องสมุดอีกแห่งหนึ่ง ตั้งขึ้นโดย Legal

(๑) United Nations, Charter, article 1.

Section (องค์การกฎหมาย) ของสันนิบาตชาติเช่นกัน ซึ่งต่อมาได้รวมกันเข้า ทำหน้าที่บริการแก่เจ้าหน้าที่ทั้งหมดของสำนักงานเลขาธิการ ใน ค.ศ. ๑๙๒๐ ได้ย้ายจากกรุงลอนดอนไปเจนีวา พร้อมทั้งสำนักงานเลขาธิการสันนิบาตชาติใน ค.ศ. ๑๙๒๑ เมื่อองค์การสันนิบาตชาติมีมติทำการเป็นขององค์การเอง John D. Rockefeller Jr. มอบเงินจำนวนหนึ่งเพื่อสร้างตึกห้องสมุด โดยมีจุดมุ่งหมายในการมอบติดไว้ เพื่อสร้างเป็นศูนย์กลางของการรวบรวมเอกสารของสันนิบาตชาติ และองค์การระหว่างประเทศ และเป็นศูนย์กลางสำหรับทำการวิจัยในปัญหาต่าง ๆ ของสันนิบาตชาติ^(๒) และเมื่อห้องสมุดกำลังดำเนินการสร้างอยู่ คณะกรรมการที่วางโครงการห้องสมุดได้พิจารณาจุดมุ่งหมายของห้องสมุดสันนิบาตชาติใหม่ เพื่อความเหมาะสมกันทั้งของสันนิบาตชาติและเจ้าหน้าที่ โดยทำหน้าที่บริการสันนิบาตชาติและรวบรวมเอกสารสำคัญๆ สำหรับหน้าที่ที่สำคัญรองลงมาคือ เป็นศูนย์วิจัยของนิสิตที่เจนีวา เพราะแต่เดิมนั้นห้องสมุดมักจะบริการแก่เจ้าหน้าที่ของ

สันนิบาตชาติเท่านั้น ใน ค.ศ. ๑๙๓๖ ได้ย้ายจากที่ตั้งชั่วคราวไปที่ห้องสมุดที่สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งสามารถจะเก็บหนังสือได้ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม และมีห้องพิเศษสำหรับหนังสือด้านการเมืองและกฎหมาย เศรษฐกิจ และการคลัง รวมทั้งด้านการสาธารณสุข ห้องสมุดสันนิบาตชาติเริ่มเปิดบริการตั้งแต่บัดนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเหตุการณ์ปลาย ค.ศ. ๑๙๓๙ ซึ่งเป็นปีที่ห้องสมุดขององค์การระหว่างประเทศหลายองค์การถูกบังคับให้ปิดเพราะสงครามโลกครั้งที่ ๒ ประกอบทั้งยังมีองค์การหลายองค์การย้ายมาตั้งที่เจนีวา ยิ่งทำให้ห้องสมุดต้องเพิ่มการบริการแก่องค์การเหล่านั้นด้วย เพราะเอกสารและหนังสือต่าง ๆ เป็นประโยชน์ในการสงครามและกองทัพ รวมทั้งเอกสารทางราชการของประเทศต่าง ๆ อยู่มาก ห้องสมุดสันนิบาตชาติจึงจำต้องวางกฎระเบียบการใช้ห้องสมุดไว้อย่างเคร่งครัดยิ่งขึ้น ห้องสมุดได้รับความกระทบกระเทือนจากสงครามอย่างหนัก ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ เมื่อกองทัพ

(๒) Muriel Hoppes: "The Library of the League of Nations at Geneva" Library Quarterly 31: 265 (July 1961)

เยอรมันเริ่มเคลื่อนมาทางเหนือและทางตะวันออกของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทำให้สันนิบาตชาติโดยส่วนรวมถูกกระทบกระเทือนย่อย ๆ เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของสันนิบาตชาติได้รับคำแนะนำให้ลาออก หรือให้รอทำสัญญาต่อ ในการนี้รวมไปถึงห้องสมุดด้วย จากเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ๒๔ คน ถูกคัดเลือกไว้เพียง ๒ คน คือบรรณารักษ์ และผู้ช่วยอีก ๑ คน งบประมาณถูกตัดลง วารสารถูกเลิกขอรับ หนังสือข้อเฉพาะเท่าที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น บัตรรายการทำเฉพาะบัตรยืม ๑ บัตรเท่านั้น สำหรับเอกสารทางราชการ หนังสือรายปี สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งเคยได้รับจากรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ห้องสมุดต้องรีบติดต่อไปยังแต่ละรัฐบาล ขอให้เก็บไว้ก่อน จนกว่าเหตุการณ์จะเรียบร้อย จะจัดส่งมายังห้องสมุดในภายหลัง หนังสือทั่วไปข้อเฉพาะบางเล่มที่พิมพ์จำนวนจำกัด และคิดว่าจะไม่สามารถจะหาซื้อได้ภายหลังสงคราม ในปลาย ค.ศ. ๑๙๔๐ ปีที่บริการทั่วไป คงบริการเฉพาะเจ้าหน้าที่ขององค์การสันนิบาตชาติเท่านั้น ในที่สุดจำต้องย้ายสำนักเศรษฐกิจและการคลังไป

ที่มหาวิทยาลัย Princeton นิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา^(๓).

สำหรับหนังสือ วารสาร เอกสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่สันนิบาตชาติได้รวบรวมขึ้นเพื่อบริการให้เป็นไปตามจุดหมายของห้องสมุดสันนิบาตชาติที่ได้ตั้งขึ้น วารสารและหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นมาก หนังสือพิมพ์รายวันจาก ๒๕ ประเทศ ซึ่งส่วนมากเป็นหนังสือพิมพ์ที่กล่าวถึงกิจการภายใน การต่างประเทศ การเมือง เศรษฐกิจ การคลังและอื่น ๆ แต่ไม่ได้เก็บไว้ทั้งหมด จะเก็บเฉพาะเล่มที่เห็นว่าให้ประโยชน์จริง ๆ เท่านั้น สิ่งพิมพ์ของรัฐบาลเป็นสิ่งพิมพ์สำคัญ นอกจากนั้นก็มีข้อมูลต่าง ๆ ที่หายากและจำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่องค์การ ซึ่งรวมถึงเอกสารรายเดือน รายปี หนังสือพิมพ์ทางราชการ ข่าวนิตยสาร อาณานิคม และรัฐภายใต้อาณัติ พวกสถิติต่าง ๆ กฎหมายศาลากฎ สำหรับหนังสือเล่มนั้นก็มีจะไม่ค่อยมีประโยชน์ ดังนั้น ส่วนมากหนังสือจะเป็นจำพวกหนังสืออ้างอิงมากกว่า จึงมีนโยบายที่จะใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดมากกว่า และโดยมากจะยืมจากมหาวิทยาลัยเห็นว่า ใน

(๓) S. Hartz Rasmussen. "The League of Nation Library during the War" College and Research Library 5: 195-199 (June 1944) p. 202.

ห้องสมุดสหประชาชาติ

๒๒๗

จำพวกหนังสือและสิ่งพิมพ์เหล่านี้ จะจัดซื้อและจัดหาเฉพาะหนังสือที่ใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางและจำเป็น เช่นกฎหมายระหว่างประเทศ เศรษฐกิจและการคลัง (มีจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ) สถิติ รัฐศาสตร์ สาธารณสุข ปัญหาชนกลุ่มน้อย การลดกำลังอาวุธ เป็นต้น

นอกจากหนังสือประเภทดังกล่าวแล้ว ก็รวบรวมเอกสารทางสันนิบาตชาติอย่างละเอียด และยังมีสิ่งพิมพ์ที่หายาก เช่นกฎหมายรัสเซียเก่าของซาร์ใน ค.ศ. ๑๖๔๕-๑๘๑๔ เอกสารสำคัญของสนธิสัญญาสันติภาพที่สำคัญ ๆ เช่น คองเกรสแห่งเวียนนาและสนธิสัญญาปารีส รวมทั้งรายงานการประชุมของสภาผู้มาของประเทศรัสเซีย ในระหว่าง ค.ศ. ๑๘๐๖-๑๘๑๗ และมีเอกสารบางอย่างเกี่ยวกับลัทธิฟาสซิสต์

ในระหว่าง ค.ศ. ๑๙๒๐-๑๙๔๖ ในระยะเวลาที่ห้องสมุดสันนิบาตชาติบริการเพื่อความสะดวกแก่ผู้รับบริการ จึงได้จัดทำบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ แบ่งออกเป็น ๕ ชนิด คือ :-

๑. The Monthly List of Books Catalogued.

๒. The Monthly List of Selected Articles.

๓. The Chronology of International Treaties and Legislative Measures.

๔. The List of Additional to the Government Document Collection.

๕. The Fortnightly Survey of Political Event.

ใน ค.ศ. ๑๙๔๕ ได้มีการตั้งสหประชาชาติขึ้น ทำให้สันนิบาตชาติถูกยกเลิกโดยปริยาย ห้องสมุดของสันนิบาตชาติถูกโอนมาอยู่กึ่งสหประชาชาติและอยู่ภายใต้เลขาธิการสหประชาชาติเช่นเดียวกับห้องสมุดสหประชาชาติที่นิวยอร์ก โดยเปลี่ยนจากห้องสมุดสันนิบาตชาติเป็นห้องสมุดสหประชาชาติที่เจ้าหน้าที่บริการแก่สำนักงานยุโรปของสหประชาชาติ รวมทั้งยังต้องทำหน้าที่ให้บริการกับผู้มาประชุม โดยเฉพาะองค์การเศรษฐกิจและสังคมของสหประชาชาติ และเป็นห้องสมุดกลาง ให้แก่องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศและองค์การอนามัย ซึ่งทั้งสองแห่งตั้งอยู่ที่เจนีวาเช่นกัน

ห้องสมุด ดัก ฮัมมาโซลด์ (Dag Hammarskjöld) ขององค์การสหประชาชาติ

จัดตั้งใน ค.ศ. ๑๙๖๑ โดยมูลนิธิฟอร์ด เป็นผู้สนับสนุนทางการเงิน เพราะห้องสมุดเดิมมีสถานที่คับแคบและไม่สามารถจะขยายที่ที่จัดเก็บหนังสือและเอกสารได้อีก ได้เปลี่ยนชื่อจากห้องสมุดสหประชาชาติ (United Nations Library) มาเป็นห้องสมุด คัด ฮัมมาโฮลต์ เพื่อเป็นที่ระลึกถึงคุณความดีของอดีตเลขาธิการสหประชาชาติ นายคัต ฮัมมาโฮลต์ ซึ่งถึงแก่กรรมในเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๖๑ ในขณะที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในทวีปแอฟริกา เนื่องจากท่านผู้นั้นขณะดำรงตำแหน่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างหอสมุดแห่งนี้ แต่เดิมใน ค.ศ. ๑๙๕๐ เมื่อสำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติย้ายที่ทำการจากนครเจนีวามาอยู่ที่นครนิวยอร์ก ห้องสมุดสหประชาชาติก็เริ่มขึ้น เพราะห้องสมุดสันนิบาตชาติเดิมซึ่งภายหลังเปลี่ยนเป็นห้องสมุดสหประชาชาติก็ยังคงอยู่ที่เดิมที่นครเจนีวา ห้องสมุดสหประชาชาติแห่งใหม่ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติ ย้ายมาอยู่ในเนื้อที่ซึ่งจำกัดมากภายในคึกคักการเกี่ยวกับที่ทำการของสำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติ แต่ก็เหมาะสมกับทุก

ประสงค์ของห้องสมุดในระบายนั้น เพราะต้องการบริการเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติผู้เข้าประชุมองค์การสมัชชาสหประชาชาติและเจ้าหน้าที่ขององค์การต่าง ๆ หนังสือและเอกสารจึงจำกัดเฉพาะในคานที่จำเป็นจริง ๆ เฉพาะผู้ที่ใช้บริการดังกล่าว แต่ต่อมาห้องสมุดแห่งนี้จำเป็นต้องทำหน้าที่เพิ่มขึ้น เพราะขยายเป็นศูนย์กลางของห้องสมุดขององค์การต่าง ๆ ด้วย ประกอบกับต้องเป็นสถานที่รวบรวมเก็บสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ขององค์การสหประชาชาติและองค์การอื่น ๆ ทั้งเช่นใน ค.ศ. ๑๙๕๕ ห้องสมุดมีสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมกันประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ เล่มในภาษาต่าง ๆ หลายภาษา นอกจากหนังสือแล้วห้องสมุดยังมีแผนที่ วารสาร สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเทศต่าง ๆ เอกสารรายงานการประชุม รวมทั้งสิ่งพิมพ์ทั้งหมดของสหประชาชาติ และสันนิบาตชาติบางส่วนยังมีสิ่งพิมพ์เพิ่มขึ้น ยังมีผู้อ่านนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้โดยากรรับบริการ บริการของผู้ใช้ห้องสมุดเพิ่มขึ้น ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จาก ค.ศ. ๑๙๕๖ ด้วยความจำเป็นในการเพิ่มบริการสิ่งอื่น ๆ ก็ตามมายิ่งขึ้น เช่นงบประมาณ การซื้อหนังสือจำนวนเจ้าหน้าที่

ห้องสมุดสหประชาชาติ

๒๒๕

และที่สำคัญที่สุดก็คือสถานที่ มูลนิธิฟอร์ค
จึงตกลงที่จะเป็นผู้สนับสนุนการสร้างห้อง
สมุดใหม่ด้วยเงิน ๖,๒๐๐,๐๐๐ อเมริกัน
ดอลลาร์ โดยนายคัค ฮัมมาโซลต์ เป็นผู้
เซ็นสัญญารับมอบ มูลนิธิฟอร์คมอบเงิน
จำนวนนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ห้องสมุด
แห่งนี้เป็นห้องสมุดที่ดีที่สุดในด้านสถาน
ที่การออกแบบ การตกแต่งทั้งภายใน
และภายใน^(๔) ห้องสมุดสร้างเสร็จใน ค.ศ.
๑๙๖๗ และเริ่มเปิดบริการ ได้เปลี่ยนจาก
ห้องสมุดสหประชาชาติเป็น “ห้องสมุด
คัค ฮัมมาโซลต์” ตั้งสาเหตุที่กล่าวมา
แล้วตอนต้น.

ห้องสมุดคัค ฮัมมาโซลต์สร้างขึ้นสร้างแบบ
โมดูลาร์ มี ๖ ชั้น^(๕) ข้างล่างต่ำกว่าระดับ
พื้นดิน ๓ ชั้น และเหนือพื้นดิน ๓ ชั้น
สามารถบรรจุหนังสือได้ประมาณ ๕๐๐,
๐๐๐ เล่ม มีที่นั่ง ๒๘๕ ที่นั่ง.

ชั้นแรก (ระดับพื้นดิน) คือทางเข้า
United Nations Plaza ห้องนั่งเล่น และ
ทางเชื่อมไปตึกเลขาธิการสหประชาชาติ
รวมทั้งมีห้องนิทรรศการ สำหรับชั้นนี้มี
ห้องอ่านใหญ่ซึ่งรวมทั้งบริการอ้างอิง ซึ่งมี

หนังสือและเอกสารในการอ้างอิงเกือบ
๑๐๐,๐๐๐ เล่ม มีที่นั่งประมาณ ๑๐๐
ที่นั่ง มีตู้บัตรรายการซึ่งบรรจุบัตรประมาณ
๒,๐๐๐,๐๐๐ บัตร มีห้องทำงานของ
แผนกจัดซื้อและทำบัตรรายการที่ในชั้น
ด้วย เพื่อสะดวกในการร่วมใช้บัตรราย
การด้วย.

ชั้นที่ ๒ เป็นที่จัดเก็บเอกสารของ
องค์การสหประชาชาติและองค์การชำนาญ
พิเศษ ซึ่งในชั้นแรกมีประมาณ ๓๐,๐๐๐
เล่ม และเพิ่มความสำคัญทุกปี และชั้น
จะมีส่วนหนึ่งเรียกว่าห้องสมุดวูดโร วิลสัน
(Woodrow Wilson Memorial Library)
ซึ่งเป็นที่จัดเก็บเอกสารของสันนิบาตชาติ
ซึ่งส่วนหนึ่งถูกเก็บไว้ที่นั่นโดยเฉพาะอย่าง
ยิ่งเอกสารในปี ๑๙๒๐ ถึงปี ๑๙๕๐ อาจ
กล่าวได้ว่ามีครบถ้วนเท่าที่เงินว่า มีที่อ่าน
หนังสือประมาณ ๕๐ ที่นั่ง มีห้องเก็บ
microfilm และห้องอ่าน มีห้องเฉพาะ ๑๐
ห้องเล็ก ๆ สำหรับนักศึกษาในการทำวิจัย
เรื่องสหประชาชาติและสันนิบาตชาติหรือ
เรื่องที่เกี่ยวข้อง.

(๔) Victor Bilaunde, "The United Nations Library" as seen by user, in United Nations Library, The Dag Hammarskjöld Library: Gift of the Ford Foundation. p. 84.

(๕) Doris Cruger Dale. The United Nations Library, its origin and development. Chicago, American Library Association, 1970. p. 70-87.

ชั้นที่ ๓ ก็เช่นเดียวกันชั้น ๒ เป็นที่เก็บเอกสารของสหประชาชาติ และสันนิบาตชาติเป็น Index Section และที่ทำงานของบรรณารักษ์ ส่วนอีกครึ่งหนึ่งเป็นชั้นที่ ๒ ของห้องสมุดคูโร วิลสัน (ผู้ออกแบบต้องการแสดงให้เห็นว่าห้องสมุดวิลสันเป็นห้องแยกต่างหากเป็นส่วนหนึ่งของตน).

สำหรับชั้นล่าง ชั้นแรก มีทางเดินใต้ดินติดต่อกับสำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติ ชั้นนี้สูง ๑๕ ฟุต เป็นชั้นที่เก็บแผนที่ต่าง ๆ มีห้องประชุมบรรณารักษ์ประชุมประมาณ ๒๐๐ คน.

ชั้นล่างต่อไปเป็นชั้นที่เก็บหนังสือทั้งหมดนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ไม่มีห้องอ่านหนังสือ.

ชั้นล่างที่สุดเป็นที่สำหรับเก็บหนังสือถ้าเก็บจากชั้นบนไม่เพียงพอ รวมทั้งเป็นห้องเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ.

คงได้กล่าวมาแล้วว่าห้องสมุดสหประชาชาติตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ให้บริการด้านเอกสาร และหนังสือแก่ผู้เข้าประชุมสมัชชาสหประชาชาติ เจ้าหน้าที่ต่างๆ ขององค์การระหว่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการสหประชาชาติ ถึงแม้ว่าภายหลังจะขยายขอบเขตของผู้ใช้

บริการกว้างขวางขึ้นก็ตาม แต่ประมาณ ๕๕ เปอร์เซ็นต์ (ใน ค.ศ. ๑๙๗๐) เป็นผู้ใช้ภายในท้องถิ่น หนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ ซึ่งมีอยู่ภายในห้องสมุดคึกคัก ฮัมมาโซลต์ ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีมากเพียงใดก็ตาม ก็ยังไม่เพียงพอ เพราะผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งมีจำนวนมากมาจากชาติต่างๆ และต้องการบริการในคันทันต่างๆ กว้างขวางเกินกว่าที่จะให้บริการหรือซื้อหนังสือได้เพียงพอจึงต้องเปิดบริการ "การยืมระหว่างห้องสมุด" ซึ่งบริการนี้ช่วยห้องสมุดคึกคัก ฮัมมาโซลต์เป็นอย่างยิ่ง เพราะเฉลี่ยที่สถานีที่ตั้งของห้องสมุดซึ่งตั้งที่นครนิวยอร์กนั้นมีห้องสมุดใหญ่ซึ่งมีชื่อเสียงในคันทันบริการ และปริมาณหนังสือตั้งอยู่ห้องสมุดแห่งแรกที่ช่วยบริการนี้เป็นไปอย่างดียิ่งก็คือ ห้องสมุดประชาชนของนิวยอร์ก (New York Public Library) แห่งที่สองก็คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย และถ้าเป็นสาขาวิชาที่ส่วนมากเป็นวิชาเฉพาะ ก็ระมัดระวังขอยืมจากห้องสมุดของสมาคมวิชาชีพซึ่งตั้งที่นิวยอร์กเช่นกัน เช่น New York Academy of Medicine; Bar Association of the City of New York; Engineering Societies

Library ถ้าภายในนิวยอร์กไม่มี ก็จะต้องติดต่อ
 ภาครัฐซึ่งมีห้องสมุดใหญ่ๆ เช่นที่ Haward
 University หรือห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน
 จากการสำรวจใน ค.ศ. ๑๙๖๐ ห้องสมุด
 ทัค ฮัมมาโฮลต์ ได้รับบริการการยืม
 ระหว่างห้องสมุดมากกว่า ๕๐ แห่ง ใน
 สหรัฐอเมริกา โดยบรรณารักษ์ที่ทำหน้า
 หน้าที่ใช้หนังสือคู่มือเพื่อเลือกห้องสมุดที่จะ
 ยืม คือ Special Libraries Directory of
 Greater New York, the American Li-
 brary Directory and Special Library
 Resources ถึงแม้ว่าห้องสมุดที่ให้ห้องสมุด
 ทัค ฮัมมาโฮลต์ยืม จะเป็นฝ่ายให้ขอยืม
 มากกว่ายืมก็ตาม แต่เพื่อเป็นการตอบ
 สันองความต้องการของห้องสมุดต่างๆ ที่
 ต้องการจะใช้สิ่งพิมพ์ของสหประชาชาติ
 และองค์การที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดทัค ฮัม-
 มาโฮลต์ จึงเปิดบริการที่เรียกว่า “ห้อง
 สมุดรับฝาก” (Depository Library) ห้อง
 สมุดที่ลงนามรับบริการนี้จะได้รับสิ่งพิมพ์
 ของสหประชาชาติทุกชนิด โดยไม่ต้อง
 เสียค่าใช้จ่ายอะไรตอบแทนเลย เป็นการ
 ตอบแทนบริการห้องสมุดรับฝากได้อย่าง
 หนึ่ง เพราะผู้ใช้โดยทั่วไป อาจจะไม่สามารถ

สามารถยืมสิ่งพิมพ์สหประชาชาติจากห้อง
 สมุดทัค ฮัมมาโฮลต์ โดยตรง ก็สามารถ
 จะได้รับประโยชน์จาก “ห้องสมุดรับ
 ฝาก”^(๖) ใน ค.ศ. ๑๙๖๖ มีห้องสมุด
 รับฝาก ๒๖๘ แห่ง ใน ๕๒ ประเทศ.^(๗)

นอกจากจะเป็นห้องสมุดของเลขาธิการ
 องค์การสหประชาชาติแล้ว ห้องสมุด
 ทัค ฮัมมาโฮลต์ ยังทำหน้าที่เป็นห้องสมุด
 กลางของห้องสมุดต่างๆ ในเครือสหประ-
 ชาติอีกด้วย ตามข้อประกาศของสมัช-
 ชาใหญ่สหประชาชาติ ในคราวประชุม
 สามัญครั้งที่ ๔ กำหนดหน้าที่ของห้องสมุด
 สหประชาชาติ (ทัค ฮัมมาโฮลต์) ว่า มี
 หน้าที่ส่งเสริมและประสานงานด้านห้อง
 สมุดต่างๆ ในเครือสหประชาชาติ รวมทั้ง
 องค์การชำนาญพิเศษในการแลกเปลี่ยน
 วารสาร สิ่งพิมพ์ เจ้าหน้าที่ ตลอดจนร่วม
 มือในการจัดซื้อ การทำดัชนีและบัตรราย
 การ ในระยะ ๖ ปี แรก ได้มีเจ้าหน้าที่
 ประสานงาน แต่ต่อมาก็ยุบเลิกไป เพราะ
 ห้องสมุดต่างๆ ในเครือสหประชาชาติมี
 กิจกรรมและบริการเป็นของตนเองในขอบ
 เขตงานและหน้าที่ ห้องสมุดต่างๆ ก็ไม่
 ใหญ่โตกว้างขวางอะไรนัก.

(๖) United Nations, Publication Board, Principles Governing Depository Libraries, p. 2.

(๗) Carl H. Milan “The Depository Library System” United Nations Bulletin. 6: 273
 (March, 1949).

ห้องสมุดขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ซึ่งมีห้องสมุดและศูนย์เอกสารที่ใหญ่และสนใจในการศึกษาห้องสมุดเป็นพิเศษ ส่วนองค์การอื่น ๆ ซึ่งมีที่ทำงานในต่างประเทศนั้นก็จะต้องมีห้องสมุดเล็ก ๆ และใช้ระบบ UDC แทบทุกแห่ง เช่นห้องสมุดขององค์การกรรมกรระหว่างประเทศ (ILO) อยู่ที่เจนีวา องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ที่โรม ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีองค์การชำนาญพิเศษ เช่น คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกเฉียงไกล (ECAFE) อยู่ที่กรุงเทพฯ เพื่อที่จะทำให้ห้องสมุดเหล่านี้ทราบถึงความก้าวหน้าและสิ่งพิมพ์สหประชาชาติ ห้องสมุด คัด ฮัมมาโซลต์ ต้องจัดพิมพ์ United Nation Document Index บรรณานุกรมเฉพาะวิชา และยังมีพิมพ์ Treaty Series เพื่อใช้ระหว่างห้องสมุดในเครือเดียวกัน และใช้ในการบริการอ้างอิงของห้องสมุด คัด ฮัมมาโซลต์ เอง นอกจากนี้ยังมีพิมพ์คู่มือการใช้ห้องสมุด คัด ฮัมมาโซลต์ ด้วย.

สำหรับในประเทศไทยซึ่งมีห้องสมุดขององค์การในเครือสหประชาชาติหลายแห่ง แต่ละแห่งก็ทำหน้าที่เช่นเดียวกับ

ห้องสมุดขององค์การสหประชาชาติแห่งอื่น ๆ คือทำหน้าที่ให้บริการในคานหนังสือเอกสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ แก่เจ้าหน้าที่ขององค์การที่ห้องสมุดนั้น ๆ สังกัดอยู่ ทั้งนี้แต่ละห้องสมุดจึงสะสมสิ่งพิมพ์ต่างกันออกไปตามจุดหมายหมายขององค์การที่ห้องสมุดนั้นให้บริการ ถึงกระนั้นก็ตามห้องสมุดเหล่านี้ก็พยายามให้ความร่วมมือกับห้องสมุดหรือศูนย์เอกสารในประเทศ โดยบางแห่งจะมีบริการ “การยืมระหว่างห้องสมุด” หรือบางแห่งก็อนุญาตให้นักศึกษานักวิจัย เข้าใช้โดยมีกฎบางประการ หรือบางแห่งก็มีการแจกสมุดคู่มือบรรณานุกรมเฉพาะวิชา.

ห้องสมุด ECAFE ของคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกเฉียงไกล

ซึ่งเป็นคณะกรรมาธิการส่วนภูมิภาคหนึ่งในสี่ที่ได้รับการสถาปนาโดยคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมของสหประชาชาติ ประกอบด้วยสมาชิก ๒๗ ประเทศ ซึ่งมีทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค ห้องสมุดนี้ตั้งอยู่ที่ศาลาสันติธรรม มีหนังสือส่วนมากเป็นภาษาอังกฤษ เอกสาร วารสาร แผนที่แผนที่ในคาน เศรษฐศาสตร์ สถิติ วิทยาศาสตร์ เทคนิค ซึ่งมีไว้สำหรับตอบ

ห้องสมุดสหประชาชาติ

๒๓๓

สนองเจ้าหน้าที่ขององค์การในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ยังมีบริการยืมระหว่างห้องสมุดกับห้องสมุดในประเทศไทย เพื่อช่วยในการวิจัยและการศึกษา บุคคลทั่วไปยืมหนังสือไม่ได้ นอกจากนี้ยังมี ECAFE in Brief และสิ่งพิมพ์บางเรื่องแจกแก่ผู้ที่ขอไป.

Population Division Clearing

House and Information Sections ของ

ECAFE ถึงแม้จะอยู่ภายใต้คณะกรรมการวิชาการเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกไกลเช่นเดียวกับห้องสมุด ECAFE ก็ตาม แต่ศูนย์เอกสารแห่งนั้นตั้งอยู่ที่ ๒๖๕ ถนนหลานหลวง โรงแรมราชคูมิตร์ห้อง ๒๐๒, ๒๐๔, ๒๐๖ ศูนย์เอกสารแห่งนี้เป็นแหล่งสะสมเอกสารทางบ้านประชากรและสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีเอกสารทางบ้านรายงานการประชุมขององค์การสหประชาชาติทางบ้านประชากรศึกษาอยู่อย่างมาก รวมทั้งยังมีพวก non-book ต่าง ๆ อีกมาก มีบริการยืมระหว่างห้องสมุด การแลกเปลี่ยนและการให้เอกสาร โดยจากนี้ยังเปิดให้นักวิชาการ นักวิจัย มีโอกาสใช้ห้องอ้างอิงของศูนย์เอกสารนี้ได้.

ห้องสมุด ILO Asian Manpower

Plan (AMP) ขององค์การกรรมกรระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นองค์การที่ช่วยเหลือในการสถาปนาสันติภาพโดยส่งเสริมความยุติธรรมแห่งสังคม ปรับปรุงฐานะของกรรมกร มาตรฐานการครองชีพ รวมทั้งส่งเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและทางสังคมด้วยการปฏิบัติระหว่างประเทศ ห้องสมุดตั้งอยู่ที่ชั้น ๕ ของกรมแรงงานกระทรวงมหาดไทย หนังสือส่วนมากก็เป็นในด้าน ปัญหาการทำงาน (Employment problems) และเศรษฐศาสตร์แรงงาน (Labor economic) มีบริการการยืมระหว่างห้องสมุด แต่อาจจะมีการแลกเปลี่ยนและขอ.

Monthly Bibliography.

Bibliography on special subject.

ห้องสมุด ILO Regional Office

for Asia ขององค์การกรรมกรระหว่างประเทศเช่นกัน แต่ตั้งอยู่ที่ ๓๐๒ ถนนสีลม มีหนังสือทางบ้านกรรมกรและแรงงานสัมพันธ์ของเอเชีย รวมทั้งเป็นแหล่งสะสมเอกสารขององค์การกรรมกรระหว่างประเทศและการประชุมขององค์การกรรมกรสากล นอกจากจะบริการแก่เจ้าหน้าที่

ขององค์การแล้ว ยังบริการแก่รัฐบาลไทย
ถ้าติดต่อขอมาเป็นทางการรวมทั้งพวกนัก
วิชาการของไทย.

ห้องสมุด FAO ขององค์การอาหาร

และเกษตรแห่งสหประชาชาติ ซึ่งเป็น
องค์การที่กระตือรือร้นในการและมาต
ฐานการครองชีพให้สูงขึ้น ให้มีการก้าว
หน้าในประสิทธิภาพของการผลิตและ
จำหน่ายอาหารและผลิตภัณฑ์แห่งเกษตร
กรรมที่ได้มาจาก นา ป่า และการประมง
ยกฐานะชาวชนบทให้สูงขึ้น ทำให้
เศรษฐกิจของโลกขยายตัวให้กว้างยิ่งขึ้น
หนังสือของห้องสมุดนี้มีเพื่อสนองตามจุด
หมายขององค์การ หนังสือส่วนใหญ่คือ
หนังสือทางเกษตรกรรม ห้องสมุดแห่งนี้
ตั้งอยู่ที่ บ้านมลิวัลย์ ถนนพระอาทิตย์
สำหรับบริการบริการภายนอกจะอนุญาตให้
แก่นักวิชาการและนักวิจัยใช้หนังสือภายใน
ห้องสมุดได้ต่อเมื่อไม่สามารถหาได้
จากห้องสมุดอื่น สำหรับนิสิต นักศึกษา
ต้องมีจดหมายแนะนำตัวจากสถาบันที่
ศึกษา มีบริการแลกเปลี่ยนเอกสาร เอก
สารที่ทำการแลกเปลี่ยนคือ:—

— IRC Newsletter.

— Plant Protection Committee for
the South East Asia and Pacific Re-
gion:

Quarterly Newsletter.

Information Letter.

Technical Document.

United Nations Asian Institute for Economic Development and Plan- ning, Library เป็นทั้งห้องสมุดและศูนย์

เอกสารในด้านการพัฒนาและวางแผน
เศรษฐกิจ อนุญาตเฉพาะเจ้าหน้าที่ สำ
หรับผู้ใช้ภายนอกต้องได้รับอนุญาตเป็น
พิเศษ มีบริการยืมระหว่างห้องสมุดสำหรับ
ห้องสมุดที่ใช้ในการวิจัย ตั้งอยู่ที่ ดึกซัง
โรงพยาบาลสงฆ์ มีหนังสือและเอกสาร
ทางเศรษฐศาสตร์.

ห้องสมุด UNESCO Regional of- fice for Education in Asia Docu- mentation Unit. ขององค์การศึกษ

วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม เป็นทั้งห้อง
สมุดและศูนย์เอกสาร ทำหน้าที่ส่งเสริม
สันติภาพและความมั่นคงโดยการทำนุ
บำรุงให้มีการร่วมมือกันระหว่างนานา-

ชาติในทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมให้มีความเคารพต่อความยุติธรรม ขอบังคับแห่งกฎหมาย และสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ ห้องสมุดและศูนย์เอกสาร จึงมีหนังสือทางด้านการศึกษา โดยเฉพาะในสาขาการศึกษาทางเทคนิคและการบริหาร การฝึกและอบรมครู การศึกษาการวางแผนและการสอนวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสาขาที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อีก แต่ย้ำเฉพาะในภูมิภาคเอเชียเท่านั้น ห้องสมุดและศูนย์ยื่นตั้งอยู่ที่ตึกคาราคามสุมวิท นอกจากทำหน้าที่บริการแก่เจ้าหน้าที่ขององค์การแล้ว ยังร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ สภาการศึกษาแห่งชาติ และห้องสมุดทางการศึกษาอื่นๆ โดยใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด สำหรับบุคคลภายนอกสามารถจะเข้าไปศึกษาได้.

UNESCO Regional office for Education in Asia Population Education Clearing House service for Asia ที่

อยู่ที่เดียวกันกับห้องสมุดและศูนย์เอกสาร แต่มีหนังสือเฉพาะทางด้านประชากรศึกษาเท่านั้น นอกจากทำหน้าที่ห้องสมุดแล้วยังเป็นศูนย์รวมและแจกจ่ายสิ่งพิมพ์

(clearing house) ในทางด้านการประชากรศึกษา การรวบรวมสิ่งพิมพ์ ติดต่อโดยตรงกับห้องสมุด.

บรรณานุกรม

1. "Dag Hammarskjold Library's fifty year observed" *Wilson Library Bulletins* XLI (January, 1967) 463.
2. Dale, D.C. American in Geneva "Florena Wilson and the league of Nation Library, *Journal of Library History* VII (April, 1972) 109-129.
3. ———. *The United Nations Library; Its origin and development.* Chicago, American Library Association, 1970.
4. Field, N.S. "United Nations Library at Geneva" *UNESCO Bulletin Library* XXIII (November, 1969) 320-322.
5. Hoppes, Muriel. "The Library of the League of Nation at Geneva" *Library Quarterly* 3: 265 (July, 1961).
6. UNESCO. *Directory of Libraries in Thailand Bangkok, Unesco Regional Office for Education in Asia, 1974.*
7. United Nations. *Everyman's United Nations : The Structure functions and work of the organization and its related agencies during the year 1945-1958.* 6th ed. New York, United Nations Office of Public Information, 1959.
8. Vladimiro, Lev I. "The Libraries of the United Nations : The Goals activities and problems" *Journal of Library History* 1 (October, 1966) 209-219.
๙. เจริญชัย เหล่าหล้า, พ.อ. *สหประชาชาติ.* กรุงเทพมหานคร, แพรวทิพย์, ๒๕๑๖.
๑๐. โดยการสัมภาษณ์ บรรณารักษ์ห้องสมุดองค์การสหประชาชาติในประเทศไทย.

แนะนำหนังสือ : Chemical Abstracts (CA)

ทวีกษ์ณ์ บุญคง*

CA เป็นวารสารจำพวก abstracts ใช้เป็นกุญแจไขไปสู่ literature ต่าง ๆ ในวิชาเคมีทุกสาขาและวิศวกรรมเคมี ที่มีผู้จัดทำขึ้นทั่วโลกหลายภาษาในรูปของ articles ต่าง ๆ ในวารสาร ในรูปของเอกสารสิทธิบัตร reviews, technical reports, monographs, conference, proceedings, symposia, dissertations และหนังสือใหม่ ๆ.

American Chemical Society (ACS) จัดพิมพ์ CA ขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๐๗ เพื่อใช้แทน Review of American Chemical Research (๑๙๔๗-๑๙๐๖) ในระยะแรกพิมพ์ออกเป็นรายสองสัปดาห์ และมี indexes ประจำปี แยกพิมพ์เป็นเล่มต่างหาก จักได้ว่าเป็น abstract journal รายการแรกที่ครอบคลุม literature ในสาขาวิชาเคมีอย่างกว้างขวางที่สุด จากปี ๑๙๐๗ จนถึงปัจจุบัน CA ได้รับการปรับปรุงอยู่เสมอ ทั้งในด้านการจัดพิมพ์และ

การจัดทำ indexes ชนิดต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อช่วยผู้ใช้ให้ได้รับประโยชน์และความสะดวกเพิ่มมากขึ้น.

ปัจจุบันนี้ CA จัดพิมพ์โดย Chemical Abstracts Service (CAS) American Chemical Society (ACS) พิมพ์ออกเป็นรายสัปดาห์ ปีละ ๒ volumes แบ่งหัวข้อวิชาต่าง ๆ ออกเป็น ๘๐ sections และจัดพวก sections เหล่านี้ออกเป็น ๕ พวกใหญ่ ๆ คือ Biochemistry Sections (๑-๒๐), Organic Chemistry Sections (๒๑-๓๔), Macromolecular Sections (๓๕-๔๖), Applied Chemistry and Chemical Engineering Sections (๔๗-๖๔) และ Physical and Analytical Chemistry Sections (๖๕-๘๐) และจัดพิมพ์ Sections ๑-๓๔ และ Sections ๓๕-๘๐ สลับกันไปทุกสัปดาห์ ในแต่ละเล่มที่เป็นรายสัปดาห์นั้น นอกจากส่วนที่เป็น abstracts แล้ว ยังมีส่วนที่เป็น indexes ใช้ช่วยในการค้นหาเรื่องที่ต้องการด้วย.

CA Abstracts

ในส่วนที่เป็น abstracts นี้ CAS ได้จัด
พวกของเอกสารที่นำมา abstracts เป็น ๔
พวกใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ (๑) journal articles
(๒) proceedings from congresses and
symposia, and edited collections, disserta-
tions and similar original research and
technological reports (๓) new—book
announcements (๔) patents และจัดเรียง
abstracts ใน section หนึ่ง ๆ ตามลำดับ
ดังนี้ คือ journal article and proceedings
abstracts, new—book announcements
และ patent abstracts.

CA abstracts บอกผู้อ่านให้ทราบถึง
สาระสำคัญต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในต้นฉบับ
ของเอกสารอย่างแจ่มแจ้งและถูกต้องโดย
ย่อ ๆ ช่วยให้ผู้อ่านตัดสินใจได้ว่าสมควรจะ

อ่านต้นฉบับหรือไม่ สาระสำคัญที่นำมา
abstracts คือ (๑) วัตถุประสงค์และขอบ-
เขตของเรื่อง (๒) ปฏิบัติการ สารประกอบ
วัสดุ เทคนิค กรรมวิธี วิธีการ เครื่องมือ
คุณสมบัติ และทฤษฎีใหม่ ๆ (๓) การ
ประยุกต์ใหม่ ๆ (๔) ผลของการศึกษา
วิจัย รวมทั้งการตีความหมายและการ
สรุปผลของผู้เขียนเรื่อง การใช้คำเฉพาะ
ต่าง ๆ (terminology) ใช้ตามที่ผู้เขียนต้น-
ฉบับใช้.

แต่ละ CA abstract จะเริ่มต้นด้วยชื่อ
เรื่อง ตามด้วย full bibliographic citation
และ reference data อื่น ๆ ซึ่งทั้งหมดนี้
รวมเรียกว่า CA Heading CAS ได้จัด
วางรูปแบบของ CA Heading ไว้เป็นการ
ตายตัว มิได้เหมือนตัว abstract ซึ่งก่อน-
ข้างจะไม่มีกฎเกณฑ์อะไรนัก.

ตัวอย่างของ CA Headings ของ abstracts จำพวกต่าง ๆ

JOURNAL ARTICLE ABSTRACTS

(1)
↓

(2)
↓

4321 p Rearrangement of dimethyl (chloromethyl) borane with nucleophiles.

(3)
↓

(4)
↓

Rathke, Jerome; Schaeffer, Riley (Dep. Chem. Indiana Univ., Bloomington, Indiana) *Inorg. Chem.* 1972, 11 (5) 1150-1 (Eng)

↑
(5)

↑
(6)

↑
(7)

↑
(8)

↑
(9)

1. The abstract number ตัวหนัก (boldface type).
2. The document title ตัวหนัก.
3. The complete author names นามสกุลอยู่ข้างหน้า.
4. The address.
5. The journal title ตัวเอน.
6. The year of publication ตัวหนัก.
7. The volume number และ the issue number ในวงเล็บ.
8. The inclusive pagination.
9. The language.

PROCEEDINGS AND EDITED — COLLECTIONS ABSTRACTS

(1) ↓	(2) ↓	(3) ↓	(4) ↓
96950c Protein patterns in fruits.		Clements, R.L. (Inst. Nutr., Ohio	
	(5) ↓	(6) ↓	(7) ↓
State Univ., Columbus, Ohio)		<i>Biochem. Fruits Their Prod.</i> 1970 (1971), 1,	
159 — 77 (Eng). Edited by Hulme, Alfred C.		Academic: London, Engl.	
↑ (8)	↑ (9)	↑ (10)	↑ (11)

1 — 5, 7 — 9 เหมือน journal article abstracts.

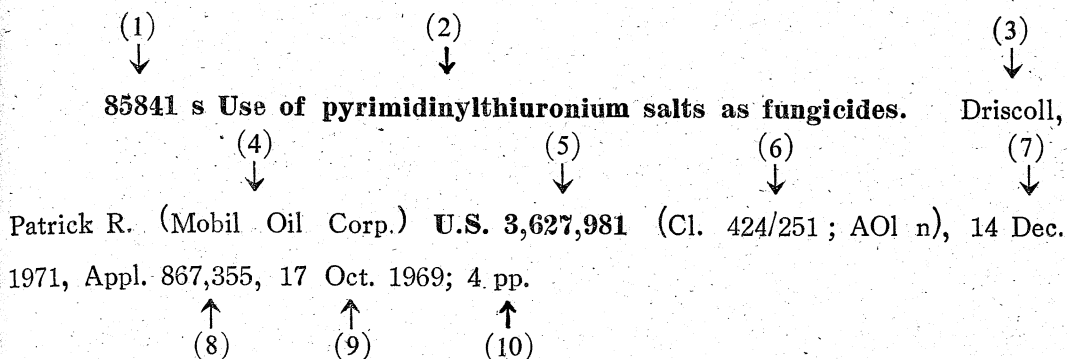
6. The year of the meeting ตามด้วย year of publication ในวงเล็บ ถ้าปีเดียวกันพิมพ์ครั้งเดียวไม่ใส่วงเล็บ.
10. The editor's name.
11. The publisher and city and/or country of publication.

NEW BOOK ANNOUNCEMENTS

(1) ↓	(2) ↓	(3) ↓	(4) ↓
1234u Chemicals and Life. maxwell, Kenneth E. (Dickerson: Belmont,			
Calif). 1970. 372 pp. \$ 7.25			
↑ (5)	↑ (6)	↑ (7)	

1. The abstract number.	publication.
2. The book title.	5. The year of publication.
3. The author or editor.	6. The total number of pages.
4. The publisher and city of	7. The original price.

PATENT ABSTRACTS

1. The abstract number.	10. The number of pages ^๕ นับรวม
2. The patent title.	หมวกทั้ง drawings และ illustrations ^๕ ด้วย.
3. Names of the inventors ^๕ นามสกุล	
มาก่อน.	
4. The names of the assignees.	
5. The patent number ^๕ ด้วยของชื่อ	
ประเทศมาก่อน ปัจจุบัน CA abstracts	
patents จาก 26 ประเทศ.	
6. The patent classification number.	
7. The date of patent issue or	
publication date.	
8. The patent application number.	
9. The date of patent application.	

CA Issue Indexes

ประกอบด้วย Indexes ๔ ชนิด คือ
Keyword Subject Index, Author Index,
Numerical Patent Index และ Patent
Concordance ^๕จัดทำขึ้นเพื่อให้สามารถค้น
หา information ที่ต้องการในแต่ละ issue
ได้รวดเร็วเป็นการช่วยการ ^๕จนกว่า in-
dexes ประจำ volume จะได้จัดทำเสร็จ
Keyword Subject Index ^๕จัดทำขึ้นโดย

อาศัย keyword จาก title หรือจากเนื้อ
เรื่องใน abstracts.

CA Volume Indexes

CAS จัดพิมพ์ Volume Indexes ทุก
ระยะ ๖ เดือนที่ CA ออกมาได้ครบหมด
ทั้ง Volume แล้ว.

Volume Indexes ไม่เหมือนกับ Issue
Indexes เพราะจัดทำ indexes ส่วนมากจาก
ต้นฉบับ ด้วยเหตุนี้จึง index สารเคมีและ
หัวข้อวิชาทางเคมีซึ่งอาจไม่ปรากฏใน
abstracts.

Volume Indexes ประกอบด้วย indexes
๘ ชนิด คือ :—

๑. **Author Index** เป็น index ชื่อ
ของ individual authors, corporate
authors, patentees และ patent assignees
ตามด้วย title ของเอกสาร และ CA
abstracts number การจัดเรียง จัดเรียง
ตามลำดับตัวอักษรของชื่อสกุลก่อนแล้วจึง
เรียงตามลำดับตัวอักษรตัวแรกของชื่อแรก
และชื่อกลาง.

๒. **Numerical Patent Index** เป็น
index ที่เชื่อมโยง patent numbers กับ CA
abstracts ของ patent นั้น ๆ การจัดเรียง

ใช้เรียงชื่อประเทศตามลำดับตัวอักษร
และในแต่ละประเทศที่จัดเรียง number
จากน้อยไปหามาก.

๓. **Patent Concordance** เชื่อมโยง
patents ที่จัดพิมพ์ขึ้นและ/หรือที่ยื่นขอจาก
ทะเบียน patent ไว้จากประเทศต่าง ๆ ที่
มีเนื้อเรื่อง สาระสำคัญเป็นเรื่องเดียวกัน
เหมือนกัน เทียบเท่ากัน ไปยัง CA abstract
ที่ย่อ patent เรื่องนั้นไว้ ทั้งนี้เพราะ patents
ที่จัดพิมพ์ขึ้นใหม่และที่ยื่นขอจากทะเบียน
patent ใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับที่เคย
ปรากฏใน CA abstract มาก่อนแล้ว CAS
จะไม่นำมา abstract อีกเป็นครั้งที่สอง แต่
จะนำมาจัดเรียงไว้ใน Patent Concor-
dance พร้อมกับ CA abstracts number
ที่ patent ในเรื่องนั้น ๆ ถูกนำมา abstracts
เป็นครั้งแรก.

๔. **Chemical Substance Index**
เชื่อมโยง Ca Index Names of specific
chemical substances ไปยัง CAS Registry
Numbers และ CA abstracts ของสารนั้น ๆ.

เรื่องที่นำมา index ได้แก่ all specific
elements and chemical compounds
(including their derivatives, both definite
and indefinite); alloys of specific metals;

specific minerals (as distinct from rocks); mixture and polymers of specific compounds; specific antibiotics, enzymes, hormones, proteins and polysaccharides; most elementary particles (including certain class designations); alpha-numeric and trade-name designations (other than a very few which have come to be regarded as generic and which appear instead in the General Subject index).

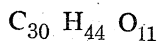
๕. **General Subject Index** เรือง
ที่นำมา Index ไว้แก่อื่น ๆ นอกจากที่
ปรากฏใน Chemical Substance Index
แล้ว ซึ่งได้แก่พวก classes of substances;
incompletely defined materials; applica-
tions; physicochemical concepts and
phenomena; reactions; engineering and
industrial apparatus and processes;
biochemical and biological subjects
(other than specific biochemicals) and
common and scientific names of animals
and plants.

ผู้ใช้ Chemical Substance Index และ
General Subject Index เมื่อหาเรื่องที่
การไม่พบหรือประสงค์จะหาให้ได้โดย

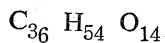
รวดเร็วควรดู Index Guide & Index
Guide Supplements ซึ่งจะอธิบายเกี่ยวกับ
indexing policy และมี cross references
ช่วยผู้ใช้ให้สามารถค้นหา information ที่
ต้องการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จาก
Indexes ทั้งสองอย่างข้างต้น.

๖. **Formula Index** เชื่อมโยง mole-
cular formulas of chemical substances
กับ CA abstracts ของสารนั้น ๆ รวมทั้งมี
ชื่อที่ CA ใช้ index สำหรับสารเคมีแต่ละ
ตัวด้วย พร้อมทั้ง CAS Registry Num-
ber ของสารนั้น ซึ่งทำให้สะดวกในการค้น
หา information ของสารเคมีแต่ละตัวได้
อย่างถูกต้องและรวดเร็ว,

จาก Formula Index เราจะพบว่า de-
rivatives ต่าง ๆ ของสารประกอบที่มีโครง
สร้างเหมือน ๆ กันจะรวมอยู่ใกล้ ๆ กัน ถ้า
สารประกอบใดเรียกชื่อเหมือนกันแต่ mo-
lecular formula ที่ปรากฏในต้นฉบับต่าง
กัน ใน Formula Index จะปรากฏว่าไม่
บอก CAS Registry No. และ CA Abstract
No. ให้ แต่จะบอกให้ผู้อ่านไปค้นหาจาก
Subject Index อีกทีหนึ่ง และให้ผู้ที่ mo-
lecular formula อันที่เรียกชื่อสารนั้น
เหมือนกันอีกด้วย ตัวอย่างเช่น

Glucolanadoxin See Subject Index and $C_{36} H_{54} O_{14}$

Glucolanadoxin See Subject Index and $C_{30} H_{44} O_{11}$

Formula Index จัดเรียง molecular formulas ตามแบบ Hill system สัญลักษณ์ของธาตุต่าง ๆ ในแต่ละ mol. formula ถูกนำมาจัดเรียงไว้ดังต่อไปนี้:—

ก. สำหรับสารประกอบที่มี C จัดเรียง C เป็นตัวแรกตามด้วย H แล้วจึงตามด้วยสัญลักษณ์ของธาตุอื่นเรียงตามลำดับอักษร.

ข. สำหรับสารประกอบที่ไม่มี C จัดเรียงตามลำดับอักษร.

สารประกอบใดที่ค้นพบมีแต่ molecular formula แต่ไม่มีชื่อเรียกสารนั้นโดยสมบูรณ์อยู่ด้วย ใน Formula Index จะใช้คำว่า "Compd." หรือใช้คำที่แสดง class

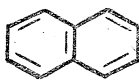
ของสารประกอบนั้น เช่น Acid, Ester, Ketone.

๗. Index to Ring Systems จัดทำขึ้นโดยยึด skeleton structure of ring systems เป็นพื้นฐานโดยไม่คำนึงถึง H atoms หรือธาตุที่มาแทนที่ การจัดเรียงจัดเรียงตามจำนวน ring ก่อน แล้วจึงเรียงตามขนาดของ ring ถัดไปเรียงตามสัญลักษณ์ของธาตุที่เป็นส่วนประกอบของ ring ตาม Hill System เพียงแต่ไม่นำ H atoms มาร่วมด้วย ต่อจากนั้นเรียงตามชื่อของสารประกอบต่าง ๆ ตามลำดับตัวอักษร ผู้ใช้ต้องรู้ชื่อแล้วนำชื่อไปค้นเรื่องที่ต้องการ โดยใช้ Chemical Substance Index อีกทีหนึ่งจึงจะโยงไปถึง CA abstracts ที่มีเรื่องที่ต้องการ.

ตัวอย่างการวิเคราะห์จำนวน ring โดยยึด skeleton structure

3-Ring System
5, 6, 6

2-Ring System
6, 6

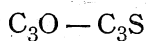

3-Ring System
5, 5, 5

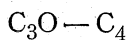
ตัวอย่างการจัดเรียง

2—Ring Systems

4, 4

.....
.....
..... } ชื่อสารประกอบ

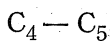

.....
.....

.....
.....

4, 5

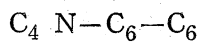
Bicyclo [3, 2, 0] heptane

Bicyclo [2, 1, 1] hexane

Spri [3, 4] octane

3—Ring Systems

5, 6, 6

.....
.....
.....
.....

๘. HAIC Index Hetero-Atom

—In—Context Index เป็น index เพิ่มเติมขึ้นเพื่อช่วยผู้ใช้ CA ในกรณีที่ผู้ใช้ต้องการค้นเรื่องจาก CA โดยทราบ molecular formula แล้วเช่นเดียวกัน แต่ไม่ใช่ Formula Index ธรรมดา ใน HAIC Index atom ของธาตุทุกตัวใน molecular formula ยกเว้น C & H ถูกจัดว่าเป็น hetero atoms ทั้งสิ้น และถูกนำมาจัดเรียงไว้ตรงกลาง C & H atoms ถูกจัดอยู่ทางซ้ายเรียงติดกัน ถ้ามี hetero atoms อื่นอีกก็จะนำมาไว้ทางขวาในกรณีที่ atom นั้นมีสัญลักษณ์เป็นอักษรลำดับหลัง hetero atom ที่อยู่ตรงกลาง แต่ถ้า atom นั้นมีสัญลักษณ์เป็นอักษรลำดับก่อน hetero atom ที่อยู่ตรงกลาง hetero atom นั้นจะถูกนำมาไว้ทางซ้ายรวมกับ atom อื่น ๆ เรียงตามลำดับตัวอักษรหลัง C & H atoms ด้วยเหตุนี้แต่ละ molecular formula จะถูกนำมา index ก็เรียงกันต่อจำนวนของ hetero atom ที่มีอยู่ ตัวอย่าง เช่น C_2H_4BrCl จะถูกนำมา index ๒ ครั้ง คือ ภายใต้อักษร Br เป็น hetero atom ครั้งหนึ่ง และภายใต้อักษร Cl เป็น hetero atom อีกครั้งหนึ่ง.

นอกจากที่กล่าวแล้ว HAIC Index ยังมีส่วนดีกว่า Formula Index คือ มีการใช้

“dot-disconnected” formula สำหรับสารประกอบจำพวกต่อไปนี้ร่วมในการจัด molecular formulas ด้วย.

- ionic co-ordination compounds.
- metal salts of acids, alcohols, amides, amines, certain metal hydrides, phenols, selenols, tellurols, and thiols.
- molecular addition compounds.
- onium compounds.
- polymers based on their component monomers.

การใช้และการจัดเรียงมีรายละเอียดปรากฏอยู่ใน introduction ของ HAIC Index.

CA Volume Indexes ไม่มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา Chemical Substance Index และ General Subjects Index นั้นแก้ไขร่วมกันเป็น Subject Index เพิ่งจะเริ่มแยกออกเป็น ๒ พกตั้งแต่ Vol. ๗๖, ๑๙๗๒ เป็นต้นมา.

CAS Registry Number Index

CAS Registry Number คือ Number ที่ CAS กำหนดให้สำหรับสารประกอบแต่ละตัว เพื่อให้สะดวกในการค้นหาสารประกอบที่มีสูตรโครงสร้างยุ่งยากสลับซับซ้อน

ชั้นเรียกชื่อใดหลาย ๆ ชื่อ Registry No. ไม่มีความสัมพันธ์อย่างใดกับส่วนประกอบ หรือกับ molecular structure ของสาร ประกอบนั้น ๆ และมีรูปแบบ XXXXX-XX-X ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบของเบอร์โทรศัพท์หรือของ code ที่ใช้ในกิจการอื่น ตัวเลขกลุ่มหน้าอาจมีได้ตั้งแต่ ๑ ตัวขึ้นไป ถึง ๕ ตัว ส่วนตัวเลขกลุ่มที่ ๒ และกลุ่มที่ ๓ จะมี ๒ ตัว และ ๑ ตัวตามลำดับเสมอสำหรับสารประกอบทุกตัว.

CAS Registry NO. นี้เป็นที่ยอมรับ และนำไปใช้กันมากในการจัดพิมพ์วารสารทางวิทยาศาสตร์ที่มีสารประกอบต่าง ๆ มิใช่แต่ใช้กับวารสารที่จัดพิมพ์โดย CAS เท่านั้น ทำให้สะดวกในการ identify ว่าเป็นสารประกอบตัวเดียวกันแน่ แม้ว่า อาจเรียกชื่อต่างกันไปได้.

CAS จัดทำขึ้นเป็นครั้งแรกในการจัดพิมพ์ CA Vol. ๗๑ พร้อมกับที่ได้พิมพ์

CAS Registry Numbers ไว้ใน Subject และ Formula Indexes และ Index Guide ด้วย และในปี ๑๙๗๐ และ ๑๙๗๑ CAS ได้จัดพิมพ์ Registry Number Index ออกเป็นรายปี คือ ๒ Volume มีครึ่งหนึ่ง และตั้งแต่ปี ๑๙๗๒ Registry Number Index ออกมาเป็น Annual Supplement to Registry Handbook.

Registry Handbook

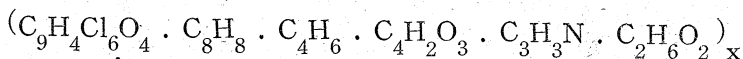
จัดพิมพ์ขึ้นในปี ๑๙๗๔ Handbook นี้ มีทั้งหมด ๗ เล่ม ประมาณ ๑๓,๐๐๐ หน้า จัดเรียงสารประกอบที่ CAS ได้ Register ไว้จาก ๑๙๖๕ ถึง ๑๙๗๑ (CA Vol. ๖๒-๗๕) ตามลำดับของ CAS Registry Numbers จากนั้นต่อไปหาทุก No. มี CA Index Name และ molecular formula ของสารประกอบตัวนั้น สารประกอบที่จัดเรียงไว้ทั้งหมดมีมากกว่า ๒ ล้านตัว.

ตัวอย่าง Registry Number Index

(1)

33940 — 73 — 7 5 — Norbornene — 2, 3-dicarboxylic acid, 1, 4, 5, 6, 7, 7 — hexachloro —, polymer with acrylonitrile, 1, 3-butadiene, ethylene glycol, maleic anhydride and styrene

(2)

1. Registry Number.
2. CA Index Name เช่นเดียวกับที่ใช้ใน Subject index.
3. Molecular Formula includes "dot-disconnected" formulas เช่นที่อธิบายไว้ใน HAIC Index.

Index Guide

จัดทำขึ้นครั้งแรกโดยเป็น part I ของ Vol. 69 Subject Index และมีการแก้ไขเพิ่มเติมทุกปี จนถึง Vol. 76, 1972 Index Guide ถูกจัดทำขึ้นเพื่อใช้กับ CA Vol. 76 — 85 Chemical Substance and General Subject Indexes และจะมี Index Guide Supplement ออกมาให้ใช้ร่วมกับ Vol. 76 Index Guide นี้ทุกปี.

ใน Vol. 76 Index Guide Section I Introduction อธิบายถึงสาระสำคัญของ Index Guide ประกอบขึ้น เช่น Cross-references for Chemical Substances, cross-references for General Subject, "See also" Cross-references Indexing Policy Notes, Synonyms, Homograph Definitions, Illustrative Structural Diagrams ใน Section II อธิบายถึงประโยชน์

และการจัด Indexes ต่าง ๆ ของ CA ใน Section - III อธิบายเกี่ยวกับ General Subjects ซึ่งแบ่งออกเป็น Classes of Chemical Substances และ Conceptual Subjects Section IV อธิบายถึง Selection of Index Names for Chemical Substances และ Section V เป็นตัว Index Guide ที่จัดเรียงตามลำดับตัวอักษรของ Cross-references, Indexing Policy Notes และอื่น ๆ ที่จะ guide ผู้ใช้ให้สามารถค้นหา information ที่ต้องการใน CA Indexes ต่าง ๆ ยกเว้น Author Index.

CA Collective Indexes

CAS ได้จัดทำ Collective Indexes ขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ CA สามารถค้นหาเรื่องราวที่ต้องการได้โดยสะดวกและรวดเร็ว ในระยะแรกได้จัดทำขึ้นทุก 10 ปี เรียกว่า Decennial Index เริ่มตั้งแต่ 1st Decennial Index 1907—16 จนถึง 5th Decennial Index 1947—56 แล้วเริ่มทุก 5 ปี ตั้งแต่ 6th Collective Index 1967 — 71 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน 8th Collective Index 1967—71 จัดพิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว และกำลังดำเนินการ

เกี่ยวกับการจัดพิมพ์ 9th CI 1972-76 ต่อไป.

ชนิดต่าง ๆ ของ CA Indexes ที่จัดทำสำหรับ CA Volumes ในระยะ ๑๐ ปี หรือ ๕ ปี ได้รับการจัดรวมเป็น Collective Indexes ทุกชนิด.

สำหรับ 9th Collective Index จะประกอบด้วย Author Index, Chemical Substance Index, General Subject Index, Molecular Formula Index, Numerical Patent Index, Patent Concordance และ Index Guide ซึ่งจะเป็น Guide ที่รวบรวม Vol. 76 Index Guide และ annual supplements ทั้งหมดในระยะ 1972-76.

CAS Source Index (CASSI)

เป็น Index ที่จัดเรียงรายการของ original source literature ที่ปรากฏใน CA ที่เป็นพวก primary source literature อาทิ เช่น journals, conference proceedings, edited collections, technical reports ที่ CA นำมา abstracts ตั้งแต่เริ่มต้นคือในปี ๑๙๐๗ จนถึง ๑๙๖๕ ในแต่ละรายการมีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ชื่อเต็ม พร้อมทั้งชื่อย่อซึ่งพิมพ์ไว้ด้วยตัวหนา ภาษาที่

พิมพ์ทั้งของต้นฉบับและของ summaries ถ้ามีผู้จัดพิมพ์ ปีที่เริ่มจัดพิมพ์ระยะเวลาการออก รายเดือน หรือรายสัปดาห์ หรือถ้ามีการเปลี่ยนชื่อจะบอกไว้ด้วยทั้งชื่อก่อน และ/หรือ ชื่อหลัง เป็นต้น นอกจากนี้ยังบอกชื่อห้องสมุดที่มี literature นั้น ๆ อยู่ด้วย.

การบอชื่อของ literature บอกตามที่ American National Standards Institute แนะนำไว้ ชื่อวารสารใช้ตามกฎเกณฑ์ที่ American Library Association วางไว้ แต่ละรายการมี CODEN ของสิ่งพิมพ์ที่ American Society for Testing and Materials (ASTM) เป็นผู้กำหนดไว้พร้อมทั้ง computer-calculated check character ด้วย.

CASSI มีรายการ Literature ทั้งหมดถึง ๒๑,๐๐๐ รายการ มี **Directory of Participating Libraries** ซึ่งเป็นรายชื่อห้องสมุดใน U.S. 325 แห่ง และห้องสมุดประเทศอื่นๆอีก ๗๒ แห่งจาก ๒๗ ประเทศ แต่ละห้องสมุดมี Code ตามที่ National Union Catalog ของ U.S. ใช้ย่อ และ CAS นำมาจัดเรียงไว้พร้อมทั้งบอกชื่อเต็มและที่อยู่ ตลอดจน code ที่แสดงให้ทราบว่าห้อง

สมุดนั้น ๆ มีบริการให้ยืม ถ่ายทำสำเนา และไมโครฟิล์มด้วยหรือไม่.

นอกจากนี้ยังมี **Directory of Publishers and Sale Agencies** ที่ปรากฏในรายการของ CASSI ไว้ให้ใช้ค้นหาที่อยู่ของผู้จัดพิมพ์อีกด้วย.

Information ที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่งที่ CASSI ให้แก่ผู้ใช้คือ information ใน **Patent Literature Section** ซึ่งประกอบด้วย bibliographic data and source information for official publications of national industrial property offices จัดเรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อประเทศต่าง ๆ ๒๖ ประเทศ ๒๕ แห่ง information ที่ให้ไว้แก่ ชื่อของ official patent journal ASTM CODEN ปีที่เริ่มจัดพิมพ์ ระยะเวลาที่ออก ราคาผู้จัดพิมพ์ และที่อยู่ พร้อมทั้ง code ของห้องสมุดที่มี patent journal นั้น ๆ.

สำหรับตัว patent specification บอกรับ official title เช่น ของแคนาดาใช้ว่า Canadian Patent ของอังกฤษใช้ Patent Specification and Specification Amended เป็นต้น นอกจากนี้มีตัวอย่างรายการของ patent ที่ปรากฏใน CA เช่น ของออสเตรเลีย

เคลือบ ใช้ว่า Australian 276, 348 ของอังกฤษใช้ Brit. 1, 118, 187 และ Brit. Amended 1, 002, 245 เป็นต้น ถัดไปเป็น ASTM CODEN, ชื่อและที่อยู่ของ national industrial property office ที่จัดพิมพ์ patent specifications พร้อมทั้งราคาของแต่ละรายการ นอกจากนี้ยังมี code ของห้องสมุดต่าง ๆ ที่มี patent specifications (and drawings).

CAS Source Quarterly Index

เป็นวารสารที่ออกมาเพิ่มเติมให้ CASSI ทันสมัยอยู่เสมอ ปีหนึ่งออก ๔ ฉบับ และฉบับที่ ๔ จะเป็นฉบับที่รวมของทั้งปีไว้ฉบับที่ต้องนำมาใช้รวมกับ CASSI คือ CASSI Quarterly Issue 4 ของแต่ละ Volume ตั้งแต่ Vol. 1970 จนถึง Vol. สุกท้ายและฉบับของปีปัจจุบันทั้งหมดด้วย.

ใน CASSI Quarterly Vol. 1973 นอกจากจะมีตัวอย่างรายการของ primary source literature Directory of Participating Libraries, Patent Literature Section ก่อนที่จะถึงรายการของ CAS Source ที่เพิ่มเติมขึ้นระหว่าง Oct. 1972-1973 ยังมี **List of 1,000 Primary**

Journals Most Frequently Cited in CA จัดเรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อย่อ และจัดเรียงตามลำดับความบ่อยมาก-น้อย ของการที่ CAS นำมา abstracts อีกด้วย.

เท่าที่ไ้บรรยายมานี้ จะเห็นได้ว่า CA เป็น abstract journal ที่สามารถอ่านวย ประโยชน์และความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ได้ อย่างกว้างขวาง ยากที่จะหา abstract journal ชนิดอื่นเทียบเท่าได้ และเป็นการ สมควรอย่างยิ่งที่ผู้ใช้ CA ควรจะได้ทำ

ความคุ้นเคยกับ indexes ชนิดต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้ และสามารถค้นหา information ที่ต้องการให้ ได้มากที่สุดโดยใช้เวลาอันน้อยที่สุด.

ห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์ มี CA ตั้งแต่ Vol. 1, 1907 จนถึง Vol 79, 1973 และยังคงรับอยู่ต่อไป แต่ก็มีบาง Vols. ที่มี บางเล่มที่ขาดหายไป และมีอยู่ 4 Vols. ที่ไม่มีเลขทั้งรายละเอียดต่อไปนี้คือ:—

Volumes ที่ไม่มี

Vol. 15, 1921

17, 1923

19, 1925

20, 1926

Volumes ที่มีไม่ครบถ้วน Vol. 11, 1917 มี Nos. 13—24

12, 1918 มี Nos. 1—10

13, 1919 มี Nos. 21—24

14, 1920 มี Nos. 19

18, 1924 มี Nos. 3, 19

Volumes ที่มีครบถ้วน Vol. 1—10 (1907—16)

16 (1922)

21—ปัจจุบัน (1927—ปัจจุบัน)

Collective Indexes มีครบตั้งแต่ 1st CI (1907—16) ถึง 8th CI (1967—71).

โครงการวิทยุโทรทัศน์โรงเรียน

บำรุง สุนทรณ์

ปัจจุบันสื่อมวลชนเข้ามาพัวพันกับชีวิตประจำวันแทบจะแยกกันไม่ออก หนังสือพิมพ์, วิทยุและโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเรามาก หลายประเทศจึงมีการนำเอาสื่อมวลชนเข้ามาเสริมการศึกษาของเด็กโดยเริ่มโครงการวิทยุและโทรทัศน์โรงเรียนขึ้น.

เมื่อเร็ว ๆ นี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการแถลงว่าได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้จัดทำวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับโครงการโทรทัศน์โรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยคัดเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคกลาง ๕ จังหวัดเป็นเขตวิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ครู ๑๐๐ คน นักเรียน ๑,๐๐๐ คน เพื่อตอบความคิดเห็นว่าถ้ากระทรวงศึกษาธิการจะจัดทำรายการโทรทัศน์เป็นอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนมัธยมในอนาคตอันใกล้นี้ ครูและนักเรียนจะมีปฏิกิริยาและความคิดเห็นต่องานด้านนี้

ประการใดบ้าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับโครงการใช้โทรทัศน์ในการสอนและเห็นว่าควรเร่งรัดดำเนินงานโดยเร็วด้วย เพราะโทรทัศน์โรงเรียนจะช่วยให้นักเรียนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีความรู้เท่าเทียมกัน และจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติได้ดีที่สุดทางหนึ่งด้วย แต่ไม่ควรที่จะใช้โทรทัศน์สอนแทนครู แต่ให้เป็นเพียงส่วนประกอบของการสอน โดยให้สอนเฉพาะบางสาขาวิชา บางบทเรียนที่ยากแก่การเข้าใจ จากการเรียนในชั้นเรียนธรรมดา หรือทางโรงเรียนไม่สามารถจัดหาครูและอุปกรณ์การสอนได้ดีเท่ากับบทเรียนทางโทรทัศน์ คุณหญิงอัมพร มีสุข อธิบดีกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวเกี่ยวกับโครงการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษาว่า โครงการนี้กำลังเตรียมเสนอให้รัฐบาลกู้เงินจากธนาคารโลก ซึ่งรายละเอียดกับโครงการนี้ทางรัฐบาลเนเธอร์แลนด์ได้ส่งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่าง ๆ มา

โครงการวิทยุโทรทัศน์โรงเรียน

ช่วยสำรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกระทรวงศึกษา และรายละเอียดของโครงการนี้ทางเจ้าหน้าที่ธนาคารโลกก็เห็นชอบด้วย ซึ่งธนาคารยินดีที่จะให้กู้เงินตามโครงการ ซึ่งเสนอไปประมาณ ๔๘๐ ล้านบาท.

คุณหญิงอัมพร มีสุข กล่าวว่าโครงการนี้เป็นการปรับปรุงโครงการวิทยุโรงเรียนเดิมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะโครงการวิทยุโรงเรียนที่ทำมาเป็นเวลานานแล้วนั้นขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ จึงทำให้ได้ผลไม่เท่าที่ควร จึงทำให้มีเสียงว่าวิทยุโรงเรียนที่ทำไปไม่เป็นผลหรือล้มเหลว ดังนั้นโครงการนี้จึงเป็นการปรับปรุงวิทยุโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และคาดว่าโครงการนี้คงจะได้ผลดี เพราะขณะนี้สถานวิทยุและโทรทัศน์ในประเทศไทยมีมากพอควรจึงน่าจะใช้ให้เป็นประโยชน์มากกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งในโครงการนี้ก็ได้นำเสนอให้กรมประชาสัมพันธ์จัดทำสถานีเครือข่าย (Net work) ขึ้น.

การริเริ่มโครงการวิทยุโทรทัศน์นี้เป็นสิ่งที่ดียิ่งเพราะจะทำให้เด็กได้มีความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น ในต่างประเทศได้ใช้วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษากันมากและได้ผลดี ในประเทศอังกฤษเรียกวิทยุโทรทัศน์

๒๕๑

ที่จัดเพื่อการศึกษาว่า ETV ซึ่งย่อมาจาก Educational Television ส่วนในสหรัฐอเมริกาเรียกการสอนทางวิทยุโทรทัศน์ว่า ITV ซึ่งย่อมาจาก Instructional Television สำหรับของประเทศฝรั่งเศสเรียกวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาว่า Television Scholaire.

บทบาทของวิทยุโทรทัศน์นี้มีอิทธิพลและมีผลต่อพฤติกรรมแก่นักเรียนมาก พอสรุปได้ดังนี้ :-

ประการแรก ูงใจให้เรียนรู้ การได้เห็นภาพทางโทรทัศน์เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความปรารถนาที่จะเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ต่อไป.

ประการที่สอง ขยายภาพและอุปกรณ์การสอนมองด้วยตาเปล่าไม่เห็นฉดัดเจนด้วยเลนส์ของกล้องโทรทัศน์ และเทคนิคของการใช้กล้องถ่ายภาพ นักเรียนจะได้เห็นภาพของเรณูดอกไม้ เชื้อโรค ขางชนิด การทำงานของอวัยวะภายในของคน ซึ่งโดยปกตินักเรียนจะเห็นด้วยตาเปล่าไม่ได้ง่าย ๆ.

ประการที่สาม เราใจครูและผู้บริหารการศึกษาให้เกิดความอยากรู้ที่จะให้

พิจารณาให้รอบคอบและอย่างใกล้ชิดกิจกรรมการสอนการเรียนซึ่งเป็นอยู่ประจำในขณะที่ครูสอนนักเรียน.

ประการที่สี่ ใช้สอนบทเรียนพิเศษได้เกือบทุกวิชา และในทุกกระบวนทางการศึกษา และยังช่วยเร่งการพัฒนาเทคนิคในการสอนของครู โดยที่ครูทั่ว ๆ ไปจะได้เห็นและพิจารณาการสอนของครูที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอนวิชาต่าง ๆ โดยครูผู้สอนสามารถนำมาเปรียบเทียบกับการสอนของตนเอง.

ประการสุดท้าย ทำให้นักเรียนทั้งหลายได้มีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กันในการได้ศึกษาในชั้นบทค่อยพัฒนา ขาดอุปสรรคการสอนและขาดครู ถ้ารัฐบาลลงทุนเพื่อการนั้นนักเรียนเหล่านั้นก็จะได้มีโอกาสรับความรู้ได้เท่า ๆ กันกับโรงเรียนในเขตที่มีอุปสรรคการสอนและครูบริบูรณ์ ครูที่มีความสามารถแท้จริงเพียง ๒-๓ คนอาจสอนนักเรียนนับหมื่นนับแสนคนได้ในเวลาที่จะไปสอนนักเรียนเพียงนับสิบคนเท่านั้น ถ้าได้สอนทางโทรทัศน์โรงเรียน.

เกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์มีนิติตุพาลงกรณมหาวิทยาลัยได้ทำวิทยานิพนธ์ไว้

ในหัวข้อ “ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย” ซึ่งนางสาวศิริวิรัตน์ เจริญศักดิ์ นิสิตแผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๑๒ เป็นผู้วิจัย.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาวิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่จัดตามสถานีต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ เพื่อทราบถึงประโยชน์ของนักเรียนได้จากการชมโทรทัศน์และเพื่อความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดรายการโทรทัศน์ในปัจจุบัน เพื่อศึกษาอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อการเรียน การแต่งกาย การพูด.

การดำเนินงานด้านสำรวจรายการโทรทัศน์ปี ๒๕๑๒-๒๕๑๓ โดยออกแบบสอบถามและส่งไปยังนักเรียนชายหญิงจากโรงเรียนที่เลือก ๓๐ โรงเรียนแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการทางสถิติใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย.

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนทั้งชายและหญิงสนใจในการชมโทรทัศน์พอควร และชมทุกครั้ง ระหว่างเวลา ๑๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. นักเรียนชายชมโทรทัศน์

โครงการวิทยุโทรทัศน์โรงเรียน

๒๕๓

ประมาณวันละ ๑-๒ ชั่วโมง มีนักเรียนหญิงชมประมาณวันละ ๓๐ นาที นักเรียนส่วนใหญ่สนใจชมรายการโทรทัศน์ ประเภทความรู้คนตรี ภาพยนตร์บันเทิง รายการอภิปราย รายการอนามัย สุขภาพจิต รายการกีฬา และรายการสารคดี นักเรียนสนใจปานกลาง ส่วนรายการกีฬาสนใจน้อย นักเรียนมีความเห็นว่าคุณภาพของรายการต่าง ๆ ดีพอควร รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่เป็นรายการบันเทิงและคนตรีมากซึ่งให้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตมากกว่าการศึกษา รายการโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อนักเรียนพอควร เพราะนักเรียนรู้สึกว่าได้ข้อคิดที่จะนำมาปรับปรุงตนเองในทุก ๆ ด้าน สำหรับอิทธิพลของโทรทัศน์ต่อการเรียนนั้นนักเรียนเห็นว่าเมื่อชมโทรทัศน์แล้วปรากฏว่าผลการเรียนเป็นปกติแสดงว่าโทรทัศน์ไม่มีอิทธิพลเป็นภัยต่อการเรียนเลย.

รายการวิจัยได้เสนอแนะไว้ว่าสถานีโทรทัศน์ควรจัดรายการที่ให้ความรู้ ด้านการศึกษาวัฒนธรรมความรู้เบ็ดเตล็ดแก่ผู้ชม และพยายามจัดรายการที่เป็นประโยชน์เสนอแก่ผู้ชมทุกระดับ สถานีควรลด

รายการในบทบาทยนตร์โคบาล รายการชาตสาระ ควรจัดรายการโดยอาศัยหลักเกณฑ์และความสนใจของผู้ชม,

โครงการวิทยุโทรทัศน์โรงเรียนเทศบาลนครกรุงเทพได้ริเริ่มโครงการนี้มาตั้งแต่สมัยนายชำนาญ ยุวบูรณ์ เป็นนายกเทศมนตรีซึ่งได้เริ่มส่งเสริมให้โรงเรียนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบใช้ประกอบการเรียนในโรงเรียนแต่ละระดับต่อมาเนื่องจากงบประมาณจำกัดจึงได้ระงับโครงการวิทยุโทรทัศน์โรงเรียนนี้ไว้ก่อน เมื่อกระทรวงศึกษาได้ริเริ่มโครงการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาอีกครั้งหนึ่งจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง.

การจ่ายงบประมาณในโครงการวิทยุโทรทัศน์โรงเรียนเป็นการลงทุนเพื่อการศึกษและพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถมากขึ้นแม้จะลงทุนค่อนข้างสูงแต่การดำเนินงานได้ผลก็น่าจะให้การสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง หน่วยราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรจะได้มีการวางแผนและประเมินผลเป็นระยะด้วยทั้งนี้เพื่อให้โครงการนี้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ทุกประการ.

คู่มือบรรณารักษ์

๑. การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุด, โดย ลมุล รัตตากร และคนอื่น ๆ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นครหลวงฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔. ๑๒๐ หน้า. ราคา ๑๕ บาท.
๒. การใช้ห้องสมุด, โดย ลมุล รัตตากร. พิมพ์ครั้งที่ ๔ แก้ไขและเพิ่มเติม. นครหลวงฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔. ๑๕๖ หน้า. ราคา ๑๕ บาท.
๓. การระวังรักษาและซ่อมหนังสือ, โดย แม้นมาส ชวลิต. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นครหลวงฯ. สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๑. ๘๐ หน้า. ราคา ๕ บาท.
๔. หัวใจเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย, รวบรวมโดย แม้นมาส ชวลิต และคนอื่น ๆ. พิมพ์แก้ไขและปรับปรุงใหม่. นครหลวงฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๒๔๘ หน้า. ราคา ๔๐ บาท.
๕. วิธีคิดเลขหมู่ที่อาจแบ่งได้ตามแบบเลขหมู่บางหมู่ในแผนการจัดหมู่แบบทศนิยม, โดย ลมุล รัตตากร. นครหลวงฯ, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๕๓ หน้า. ราคา ๕ บาท.
๖. Dewey Decimal Classification and Relative Index, Divised by Melvil Dewey. 17th. ed. New York, Lake Placid Club Education Foundation, 1965. 2 vols. (2153 p.).
๗. Sears List of Subject Headings, de. by Babara Marietta West by. 9th. ed. New York, H.W. Wilson Company, 1965. 641 p.

บรรณารักษ์ และห้องสมุด สนใจในเรื่องคู่มือบรรณารักษ์ทั้ง ๑ เล่มนี้ หรือเรื่องอื่น ๆ หรือหนังสือสำหรับเด็ก ตลอดจนอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด เชิญขอรายละเอียดได้ที่ เลขานุการ
บริหาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ธานีติสง่าจำ ป.ณ. บางลำพู,
กรุงเทพ ฯ ๒.

บทบรรณาธิการ

หนังสือสำหรับเด็กที่น่าน่าอ่าน

“เต็กวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า” หรือ “เต็กวันนาคือชาติในวันหน้า” หรือ “เต็กวันนาคือความหวังในอนาคตของชาติ” เป็นคติพจน์ที่คนทุกคนทราบดีและเข้าใจความหมายได้ดี บุคคลผู้ที่ได้ชื่อว่า “ผู้ใหญ่” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่กำลังเป็นพ่อคนแม่คนจะมีความรู้สึกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นในจิตใจและวิญญาณของตนเอง อย่างที่ไม่สามารถจะหาเหตุผลและถ้อยคำสำนวนใด ๆ มาบรรยายให้ผู้อื่นเข้าใจถึงแก่นแท้ของความรู้สึกนั้นได้ เป็นความรู้สึกเฉพาะตัว ความรู้สึกเช่นนั้น คือ ความรัก ความเอ็นดู ความห่วงใย ความผูกพัน และความหวังของชีวิตที่มีต่อลูก ๆ ของตนเอง พ่อแม่มักจะฝันว่าสภาพชีวิตอนาคตของลูกไว้อย่างเลิศลอย หวังว่าเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ลูกคนนั้นจะต้องเป็นอย่างนั้น ลูกคนนั้นจะต้องเป็นอย่างนี้ แต่เมื่อสรุปแล้วจะต้องเป็นผู้มีสัมมาอาชีพ

เป็นหลักฐานเป็นที่เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูล เป็นที่พึ่งพาอาศัยของพ่อแม่ พ่อแม่บางคนก็สมหวัง แต่บางคนก็ต้องผิดหวัง มีผู้ให้เหตุผลว่ามูลเหตุที่ทำให้เด็กผิดแผกแตกต่างกันออกไปเช่นนั้นประกอบด้วยปัจจัยหรือองค์ประกอบสำคัญ ๒ ประการ คือ กรรมพันธุ์ และสภาพสิ่งแวดล้อม และดูเหมือนว่าความเห็นของนักวิชาการส่วนใหญ่มีแนวโน้มว่า “สภาพสิ่งแวดล้อม” มีอิทธิพลต่อความเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาของเด็กมากกว่า “กรรมพันธุ์” อยู่ถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ และ “การศึกษา” คือสภาพสิ่งแวดล้อมชนิดหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์มากที่สุด จนมีการบัญญัติคติพจน์ไว้ว่า “การศึกษาคือชีวิต” (Education is Live) และการศึกษาที่สมบูรณ์จะต้องประกอบด้วย พุทธิศึกษา, วิชาศึกษา, พลศึกษา และหัตถศึกษา

ที่มีส่วนสัมพันธ์กัน การมีชีวิตที่ดีมาจากการศึกษาที่ดี และในทางกลับกัน การมีชีวิตที่ดีไม่มาจากการศึกษาที่ไม่ดี ถ้าเปรียบเทียบกับพุทธภาษิตก็ได้อีกคำที่ว่า “สุวิชาโน ภวํ โหติ ทูวิชาโน ปราภโว” ซึ่งแปลว่า “ผู้รู้เป็นผู้เจริญ ผู้ไม่รู้เป็นผู้เสื่อม”.

“การอ่านหนังสือ” นับว่าเป็นกลวิธีของการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นที่สุดวิธีหนึ่ง และนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในอารยประเทศ เพราะว่าเขาเชื่อมั่นว่า “Reading is Living” ซึ่งหมายถึง “การอ่านคือการมีชีวิต” จนได้มีการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ไว้ประการหนึ่งว่า “ทำการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นแก่บุคคลทุกคน และให้เขาได้ศึกษาไปจนตลอดชีวิต” แม้ในวงการนักการศึกษาไทยและบรรณารักษ์ไทยก็เคยกล่าวว่า “อุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาการศึกษาของไทย คือ การขาดแคลนหนังสือ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก”.

สำหรับประเทศไทย นับเป็นความจริงอย่างยิ่งและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า ไทยขาดแคลนหนังสือสำหรับเด็ก และ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือที่ให้ประโยชน์ทางเสริมสร้างสติปัญญาความรู้ความฉลาดและเหมาะสมแก่วัยของเด็ก ในสมัยโบราณเด็กไทยได้อาศัยหนังสือของผู้ใหญ่อ่านโดยเข้าใจเรื่องราวบ้าง ไม่เข้าใจบ้าง และศึกษาหาความรู้ด้วยการฟังเรื่องราวและนิทานที่ผู้ใหญ่เล่าให้ฟัง แต่ในระยะหลังนี้ นับว่าเป็นโชคของเด็กไทยอยู่บ้าง ที่ได้มีผู้มองเห็นคุณค่าของหนังสือสำหรับเด็ก ได้พยายามแปลหนังสือสำหรับเด็กของต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย และเขียนหนังสือสำหรับเด็กไทยขึ้น และมีสำนักพิมพ์หลายแห่งพิมพ์จำหน่าย และมีสถาบันหลายแห่งให้การส่งเสริมด้วยการประกาศเชิญชวนให้มีการส่งหนังสือสำหรับเด็กเข้าประกวดชิงรางวัลประจำปี เช่น สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย และสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เป็นต้น.

เนื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๑๖ (๑-๗ เมษายน ๒๕๑๖) คณะกรรมการอำนวยการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปีพุทธศักราช ๒๕๑๖ ได้มอบหมายให้สมาคม

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย จัดให้มีการประกวดหนังสือไทยที่ตีพิมพ์เป็นครั้งแรกในประเทศไทยในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๕ ขึ้น “หนังสืออ่านสำหรับเด็ก (ที่มีใช้ตำราเรียน)” เป็นประเภทหนึ่งใน ๕ ประเภทของหนังสือที่ส่งเข้าประกวด ผลของการตัดสินของกรรมการ ปรากฏว่า มีหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ๒ เรื่อง คือ (๑) เรื่อง “อ้วนกับอืดผจญภัย” แต่งโดย เบญญา แสงมลิ สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ มีเนื้อเรื่องเข้าใจให้เด็กอยากอ่านจนจบ ถ้าเด็กยังอ่านไม่ได้ก็ชอบฟัง มีภาพที่สวยงามประกอบ, และ (๒) เรื่อง “ตุ๊กแกผู้อาภัพ” แต่งโดยนิเทศฉาย เขมวิธานุรัตน์ และ พิลิป จัง เขียนภาพประกอบ สำนักพิมพ์สุริยบรรณ สมาคริสตจักรแห่งประเทศไทย มีเนื้อเรื่องชวนให้อ่านและทำให้เด็กเห็นว่าตุ๊กแกมีไ้เป็นสัตว์ที่ควรกลัว แต่ควรจะสงสารมากกว่า.

ต่อมางานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๑๗ ได้เปลี่ยนมาจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑-๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้มอบให้สมาคมห้อง

สมุดแห่งประเทศไทย จัดให้มีการประกวดหนังสือไทยที่ตีพิมพ์เป็นครั้งแรกในประเทศไทยในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๖ ขึ้นอีกครั้งหนึ่งเป็นปีที่ ๒ ผลของการตัดสินของกรรมการ ปรากฏว่า มีหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีใช้ตำราเรียน ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม ๒ เรื่อง คือ (๑) เรื่อง “วัฒนธรรมโบราณที่บ้านเชียง” แต่งโดยพิสิฐ เจริญวงศ์ และสุรศักดิ์ ชัยโชคมโหฬาร เขียนภาพประกอบ สำนักพิมพ์องค์การค้าของคุรุสภา อธิบายถึงการทำงานของนักโบราณคดี ความหมายของโบราณคดีที่แตกต่างจากประวัติศาสตร์ เล่าถึงคนโบราณเมื่อ ๗,๐๐๐ ปีที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเชียงซึ่งปัจจุบันตั้งอยู่ในจังหวัดอุดรธานี ว่าเขาสืบสารคมนาคมกันอย่างไร ดำเนินชีวิตอย่างไรใช้เครื่องมือเครื่องประดับและอาวุธกันอย่างไร ตลอดจนวัฒนธรรมต่างๆ ใช้ภาษาอธิบายอย่างง่าย ๆ มีภาพวาด ภาพถ่ายประกอบ ช่วยให้เข้าใจเรื่องราวได้ดีขึ้น, และ (๒) เรื่อง “ลูกไก่แสนสวย” แต่งโดยสุภา ลือศิริ และ พิลิป จัง เขียนภาพประกอบ สำนักพิมพ์สุริยบรรณ สมาคริสตจักรแห่งประเทศไทย มีเนื้อเรื่อง

เป็นบทสอนใจให้เด็ก ๆ โดยเฉพาะพี่น้องกันไม่ควรหิวเราะเยาะและล้อเลียนในความพิกลพิการของพี่น้อง เพราะผู้ที่ถูกล้อเลียนไม่ชอบและผลกรรมอาจบังเกิดขึ้นแก่ตนเองได้ ทั้งเนื้อเรื่องของลูกไก่แสนสวยที่มีชื่อว่า “เจียบ” ลูกไก่ตัวแรกในจำนวน ๑๐ ตัว ที่ทะนงตนว่าสวยงามกว่าลูกไก่ที่เป็นน้องตัวอื่น ๆ “เจียบ” มักจะหิวเราะเยาะและล้อเลียน “เป่” ลูกไก่ตัวสุดท้ายที่ขาพิการขาเดียวสั้นงุกเดินกระเผลกอยู่เสมอ ๆ ทั้ง ๆ ที่เป่ไม่ชอบเลยด้วยความทรงจำว่าตัวสวยงามกว่าน้อง ๆ เจียบไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งสอนเรื่องภัยต่าง ๆ จากแม่ มักจะเลี้ยงไปหากินตามลำพังไกลตาแม่ไก่ วันหนึ่งเจียบจึงถูกเหยี่ยวคำคว้าตัวไปเพื่อจะกินเป็นอาหาร แต่ไม่ทันได้กินก็มีเหยี่ยวคำอีกตัวหนึ่งเข้ามาแย่งลูกไก่เกิดต่อสู้กัน เจียบจึงหลุดตกลงมา เจียบได้รับบาดเจ็บขาหักไปข้างหนึ่งและตายออกไปข้างหนึ่ง น้อง ๆ เห็นเข้าก็พากันหิวเราะเยาะและล้อเลียนต่าง ๆ นานาวันแต่เป่ตัวเดียวที่ไม่หิวเราะไปกับพี่ ๆ แต่กลับห้ามมิให้พี่ ๆ หิวเราะเยาะเจียบ ในที่สุดก็ไม่มีใครหิวเราะเยาะความพิกลพิการของใครอีก ลูกไก่ทั้งสิบตัวก็อยู่ด้วยกันอย่าง

มีความสุข พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ขนาด ๘ หน้ายก ใช้ตัวอักษรโตวางประโยคสั้น ๆ เว้นระยะระหว่างคำแต่ละคำ ช่วยให้เด็กเล็กอ่านได้รวดเร็วขึ้น ภาพวาดประกอบเรื่องได้ดีมาก สีสวยสดชวนให้น่าอ่านยิ่งขึ้น.

ความจริง ในระยะ ๒-๓ ปีมานี้ได้มีสำนักพิมพ์หลายแห่งพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กขึ้นแห่งละหลาย ๆ ชื่อเรื่อง สำนักพิมพ์ที่ควรแนะนำก็คือ องค์การคำของคุรุสภา (ศึกษาวัดชัฎพาณิษฐ์) อยู่ใกล้อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน กรุงเทพฯ ฯ และสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช หน้าสนามกีฬาแห่งชาติ ถนนพระรามที่ ๑ กรุงเทพฯ ฯ สำหรับสำนักพิมพ์หลังนี้ มีหนังสืออ่านสำหรับเด็กชุด “สัตว์น้อยเพื่อนเล่น” อยู่ ๘ เรื่อง คือ (๑) หมินน้อยสีน้ำตาล, (๒) ลูกหมูแสนฉลาด, (๓) ชุมทรัพย์กลางทะเล, (๔) หมอสิงโต, (๕) แพะเจ้าปัญญา, (๖) แมวซุกซน, (๗) ของขวัญจากเป็ด และ (๘) หนูติดกับสัตว์เลี้ยงสิรินทร์ ช่างโชติ, กัมพูชนาฏ เปรมกมล และอรสา กุมาริ ปุกหุด เขียนคำภาษาไทยประกอบภาพวาด พิมพ์ด้วยกระดาษหนา

เรื่องหนึ่งยาวประมาณ ๑๒ หน้า อักษรพิมพ์ตัวโต การเรียบเรียงประโยคยาวและติดชิดกันทำให้อ่านยาก เหมาะสำหรับเด็กโตมากกว่าเด็กเล็ก ตอนท้ายของเรื่องจะมีคำกลอนเป็นสุภาษิตไว้ตามลำดับดังนี้ (๑) คุณหนูทั้งหลายอย่าค้ออย่าชน จงหมั่นท่องบ่นตำรับตำรา คุณพ่อคุณแม่ปลื้มใจจริงหนา ถ้าหนูสัญญาจะเป็นคนดี, (๒) ความกลัว ควรกลัว ให้ถูกที่ ความที่ไม่ควรกลัว ชั่วอย่าใกล้ จงกลัวบาป กลัวกรรม กลัวปวงภัย จงกลัวให้ ถูกที่ จิงก็เคย, (๓) จงพยายามต่อสู้ทุกเมื่อสู้เพื่อชาติ ศาสนา กษัตริย์ศรี สู้เพื่อกำรงคงความดี แล้วชีวิตจะมีสุขทุกวันเอย, (๔) หากทำดีมีคนชมนิยมนัก หากทำชั่วเพื่อนเพื่อนเบือนหน้าหนี ทำความดีเป็นคุณธรรมนำชีวิต เราจะมีความสุขทุกวันเอย, (๕) ใครใจร้ายทำให้ผู้อื่นทุกข์ นึกสนุกมองเห็นเป็นน่านขัน คงจะมีคนเก่งปรายรายสักรัน ตัวเองนั้นจะยิ่งทุกข์หมดสุขเอย, (๖) หากทำผิดคิดได้

ไม่สายแน่ แต่จงแก้ไขให้เหมาะสม ใครใคร่ก็อยากคบสยอารมณ์ แล้วจะสุขสมใจไปแสนนาน, (๗) จงทำดีอย่าหวังได้สิ่งใดตอบ จงคิดชอยช่วยใครให้สมหวัง สามัคคีกันไว้เกิดเกิดพลัง หากชิงชังจะหมดสุขเป็นทุกข์เอย, และ (๘) อันน้ำใจอารีมีคุณค่า เพราะจะพาใจสุขหมดทุกข์สิ้น จะอยู่ถิ่นฐานใดในแดนดิน ผู้อื่นยินดีสนิทเป็นมิตรเอย.

หนังสือสำหรับเด็กที่นำอ่านเหล่านี้หาซื้อได้ไม่ยาก ปัจจุบันมีขายอยู่ทั่วไป บุคคลที่เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง และบรรณารักษ์ที่มีจิตเป็นกุศล ควรให้เด็ก ๆ ในความรับผิดชอบของตนได้มีการศึกษาที่ดี ด้วยการมีหนังสือดี ๆ อ่าน เพราะว่า การหาหนังสือดี ๆ ให้เด็กอ่าน นอกจากจะเป็นการสร้างสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แกเด็กแล้ว ยังเป็นการกระตุ้นที่ถูกต้องอีกด้วย เป็นการกระตุ้นที่ประสบความสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง ดังสุภาษิตฝรั่งที่ว่า "Well Begun is Half Done".

แผนกข่าว

ครูไทยในสหรัฐอเมริกาหาเงินสร้าง ห้องสมุด

เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๗ “แผนกข่าว” ได้รับจดหมายจากอาจารย์ ลมุล รัตทาการ ผู้ซึ่งกำลังทำปริญญาเอกทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ อยู่ทีลอส แองเจลิส แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ไว้ด้วยความขอบคุณยิ่ง อาจารย์ได้แนบ “เสมารำลึก ครั้งที่ ๑ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗” ซึ่งเป็นสื่อบันทึกการทำงานวันเรียงและดีลาคของ “สมาคมครูไทยในสหรัฐอเมริกา” (The Thai Teacher Association in United States of America) เพื่อหาเงินสร้างห้องสมุดของสมาคมครูไทยในสหรัฐอเมริกา ขึ้นมาด้วย ในสื่อบันทึกดังกล่าวนี้ นายเกษม พิमानมาศ คิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษา ปทุมวัน ซึ่งในปัจจุบันเป็นนายกสมาคมครูไทยในสหรัฐอเมริกา ได้เขียนคอลัมน์ “นายกสมาคมครูฯ แดง” ไว้ที่น่าสนใจว่า “... เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ ครูไทยจำนวนหลายท่านได้นัดหมายให้มีการพบปะสังสรรค์กัน จากการพบกันใน

ครั้งนั้นได้ลงมติเห็นพ้องต้องกันว่า ควรจะมีศูนย์กลางสักแห่งหนึ่ง ในการติดต่อ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการ สวัสดิการและกิจกรรมอื่น อันจะเป็นผลดีต่อครูไทยทั้งหลาย ด้วยเหตุฉะนั้น สมาคมครูไทยจึงได้ก่อตั้งขึ้นมาได้ มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของสมาคม จากนั้น คณะกรรมการได้ร่วมกันร่างวัตถุประสงค์ฯ และให้สมาคมดำเนินนโยบายตามวัตถุประสงค์นั้น ๆ จากวัตถุประสงค์ที่ร่างขึ้นมีผลครอบคลุมไปถึงบุคคลที่ถึงแม้ว่าจะไม่เคยเป็นครูมาก่อน แต่มีความสนใจในงานและกิจกรรมของสมาคม ตลอดจนนักเรียนครูและครูในประเทศไทย ที่มีความปรารถนา จะมาศึกษาต่อในสหรัฐอเมริกา ทางสมาคมก็ยินดีให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ นอกจากนั้นทางสมาคมฯ ยังมีโครงการ ที่จะจัดหลักสูตรสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย ให้กับเยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้ซึ่งภาษาและวัฒนธรรมอันสูงส่งของชาติไทยให้คงสืบต่อไป โดยทางสมาคมจะจัดให้

เป็นสาธารณประโยชน์ต่อชาวชนไทย
ทุก ๆ คนที่ปรารถนาจะเรียนรู้ภาษาและ
วัฒนธรรมไทยให้มากยิ่งขึ้น และจะได้

ขยายผลงานของสมาคมไปตามรัฐต่าง ๆ
ที่มีครูไทยอยู่เป็นจำนวนมากในโอกาสต่อไป
ทางสมาคมจึงใช้ชื่อว่า “สมาคมครู
ไทยในสหรัฐอเมริกา” ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Thai Teacher Association in United States of America”
สำหรับวัตถุประสงค์ของการทำงาน “เส-
มาราลึก” ขึ้นในครั้ง^{นี้} ทางสมาคมได้หวัง
ความเมตตาการุณาจากท่านทั้งหลาย เพื่อ
ผลที่ทางสมาคมจะได้นำรายได้ครั้งนี้ ไป
จัดตั้งห้องสมุดขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อ
คนไทยด้วยกัน ในทางที่จะศึกษาค้นคว้า
หาความรู้ ตลอดจนความบันเทิงจากหนังสือ
ทางด้านวิชาการ สารคดี และวารสาร
ต่าง ๆ ที่ทางสมาคมจะจัดหาให้ เพราะ
ฉะนั้น สมาคมครูไทยในสหรัฐอเมริกาจึง
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับการสนับสนุน
จากท่านทั้งหลายในทุก ๆ โอกาสตลอด
ไป...” สำหรับรายชื่อกรรมการสมาคม
ประจำปี ๒๕๑๗ (ค.ศ. ๑๙๗๔) คนอื่น ๆ
ได้แก่ (๑) นายเล็ก แยมบุษผา อุปนายก,
(๒) น.ส. อุมพร ภูพงค์ไพบุลย์ เลขาธิการ

การและทะเบียน, (๓) น.ส. เกสร บุรณศิริ
เหรัญญิก, (๔) นายพิชัย ชาญช่วง ประ-
ธานประชาสัมพันธ์, (๕) นาย วิเชียร วิริ-
ยาชาญฉลาค ประธานปฏิคม, (๖) นาย
ชวลิต คงพัฑรธา ประธานวิชาการและการ
แนะแนว, (๗) นายสุนทร มณีนิล ประธาน
แผนกกีฬา, (๘) น.ส. วัชรภรณ์ กุณธร
ประธานแผนกบันเทิง, (๙) นายวิลาศ สุ-
พันธ์วิช ประธานแผนกสวัสดิการ, (๑๐)
นายบุญร่วม นภาโชติ ผู้ช่วยฯ, (๑๑) นาย
ไสว ทองกุล ประธานแผนกศิลป์ และมี
คณะกรรมการกลาง ๗ คน คือ (๑) นาง
เรณู หิรัญรัตน์, (๒) คร. เจริญ บุญโยโก-
ศล, (๓) นายนิยม นรินทร์, (๔) นายโก-
วิท โพธิ์ตะนัง, (๕) นายสมพงษ์ ศรีตะวัน,
(๖) นางจิตลดา ทวีพงษ์, (๗) นางกลา
พลารักษ์อัคณีย์ “แผนกข่าว” เห็นว่า
นอกจากข่าวการจัดตั้งห้องสมุดหนังสือภา-
ษาไทยขึ้นในต่างประเทศแล้ว สมาคมครู
ไทยในสหรัฐอเมริกาก็จะเป็นประโยชน์เป็น
อย่างยิ่งแก่ครู อาจารย์ บรรณารักษ์ไทย
ผู้ปรารถนาจะไปศึกษาต่อยังสหรัฐอเมริกา
จึงได้นำมาลงพิมพ์ไว้ สถานที่ติดต่อ คือ
The Thai Teacher in United States of
America, Lake Balaton, 607 S. Western

Ave., Los Angeles, California, U.S.A.
 และสำหรับผู้ต้องการจะติดต่อกับอาจารย์
 ลมุล รัตตากร ก็ติดต่อได้ที่ Miss La-
 moon Ruttakorn, 921 West 30 th Street
 Apt 6, Los Angeles, Calif. 90007,
 U.S.A.

**การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ชั้น
 ปริญญาโทและเอก ที่มหาวิทยาลัย
 เซาเทอร์น แคลิฟอร์เนีย**

เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๑๗ หนังสือ
 พิมพ์ "Daily Trojan" Summer Session
 ได้เสนอบทความเรื่อง "Library Science
 move to new facility" ซึ่งเป็นข่าวที่น่าสนใจ
 เกี่ยวกับความก้าวหน้าของการศึกษา
 วิชาบรรณารักษศาสตร์ ความว่า โรงเรียน
 บรรณารักษศาสตร์ ที่ใต้ทั้งชั้นที่มหา-
 วิทยาลัยเซาเทอร์น แคลิฟอร์เนีย มาตั้งแต่
 ค.ศ. ๑๙๓๖ โดยอาศัยอยู่บนชั้นที่ ๓ ของ
 อาคารห้องสมุดโดเฮนี อนุสรณ์ (Doheny
 Memorial Library) นั้น เมื่อต้นปีนี้ได้
 ย้ายไปยังสถานที่ใหม่ของตนเอง ซึ่งตั้งอยู่
 ระหว่างถนนสายที่ ๓๔ กับถนนฮูเวอร์
 เรียบร้อยแล้ว บนอาคารชั้นที่ ๑ จัดเป็น
 ห้องสมุดวิชาบรรณารักษศาสตร์

วารสารห้องสมุด

โดยเฉพาะ ส่วนบนชั้นที่ ๒ และชั้นที่ ๓
 จัดเป็นห้องเรียน, ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และทำบัตรรายการหนังสือ, ห้อง
 ประชุมสัมมนา, ห้องประชุมกลุ่ม, ห้อง
 อ่านหนังสือคนเดียวของนักศึกษา, สำนักงาน
 ฝ่ายบริหารและคณะอาจารย์ และห้อง
 ประชุมใหญ่ การก่อสร้างอาคารหลัง
 สิ้นค่าก่อสร้างกว่าหนึ่งล้านดอลลาร์
 อเมริกัน งบประมาณส่วนใหญ่ได้มาจาก
 การบริจาคของเอกชน Montgomery Ross
 Fisher ซึ่งได้เป็นชื่อของอาคารหลังนี้เป็น
 ชื่อของวิศวกรคนสำคัญแห่งท้องถิ่นและ
 เป็นกรรมการในคณะกรรมการการเงิน
 มหาวิทยาลัย (Board of Trustees) ซึ่ง
 ได้บริจาคเงินให้มากที่สุดคนหนึ่ง การ
 ศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์จัดขึ้นโดย
 ยึดหลักสูตรวิชาแกนซึ่งนักศึกษาทุกคน
 ต้องเรียนเป็นหลัก นักศึกษาที่เรียนวิชา
 แกนสมบูรณ์แล้วจึงจะเลือกเรียนวิชาเลือก
 ต่อไป โรงเรียนจะฝึกอบรมนักศึกษาให้มีความ
 รู้เฉพาะวิชาสาขาที่ต้องการ หลักสูตรที่
 จัดไว้ คือ จัดตามประเภทของห้อง
 สมุด ห้องสมุดประชาชน—ห้องสมุด
 โรงเรียน—ห้องสมุดเฉพาะ—ห้องสมุด
 วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย และจัดตาม

ลักษณะของงานห้องสมุด เช่น การบริการ
รับยืมหนังสือ, บริการตอบคำถาม, การ
จัดหาวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุด, การทำบัตร
รายการ, การบริหารงาน, การใช้เครื่อง
จักรกลและการให้บริการข่าวสาร เป็นต้น
สำหรับการศึกษาระดับปริญญาโททาง
บรรณารักษศาสตร์ นักศึกษาจะต้อง
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทาง
มนุษยศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ หรือ
วิทยาศาสตร์ จากวิทยาลัย หรือมหา-
วิทยาลัยมาก่อน และจะต้องเคยเรียนวิชา
บรรณารักษศาสตร์ในระดับชั้นปริญญาตรี
อย่างน้อยหกหน่วยกิตภาคการศึกษามาก
ก่อน วิชาที่ต้องการคือ L.S. 492 Reference
Sources and Services และ L.S. 494
Introductory Cataloging and Classifica-
tion และเรียนเพิ่มเติมวิชา L.S. 401
Introduction to Librarianship; L.S. 426
Reading Guidance for Young People;
L.S. 428 Reading Guidance for Children
และ L.S. 496 History of Books and
Printing ในภาคฤดูร้อน ๑๙๖๔ โรงเรียน
ได้เปิดหลักสูตรการศึกษาค้นเป็นพิเศษ
สำหรับนักศึกษาที่เป็นครูโดยเฉพาะ วิชา
ที่เรียนได้แก่ L.S. 426, L.S. 428 และ

L.S. 545 Non - Book Materials in
Libraries และ L.S. 556 The School
Library as a Materials Center และมีอยู่
๒ วิชาสำหรับผู้ที่ต้องการเรียนทางสาขา
บริการข่าวสาร คือ L.S. 563 Method and
Technology in Information Science
และ L.S. 570 Automation of Library
Processes and Procedures การศึกษา
ภาคฤดูร้อน แบ่งออกเป็น ๒ ตอน ตอนแรก
เรียน ๖ สัปดาห์ เริ่มเรียนในวันที่ ๑๖
มิถุนายน ๑๙๖๔ ถึงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม
๑๙๖๔ ผู้สอบผ่านได้คะแนน ๖ หน่วยกิต
ตอนที่สองเรียน ๔ สัปดาห์ เริ่มเรียนใน
วันที่ ๒๘-กรกฎาคม ๑๙๖๔ ถึงวันที่ ๒๓
สิงหาคม ๑๙๖๔ ผู้สอบผ่านได้คะแนน
๓ หน่วยกิต โรงเรียนได้เปิดสอนถึงชั้น
ปริญญาเอก (Ph.D. Degree) ด้วย ผู้ที่
จะเข้าศึกษาในหลักสูตรชั้นปริญญาเอก
จะต้องเป็นผู้ที่สอบได้ปริญญาโททางวิชา
บรรณารักษศาสตร์จากมหาวิทยาลัยที่
สมาคมห้องสมุดอเมริกันรับรอง และได้
ทำงานอาชีพบรรณารักษณ์มาแล้วไม่น้อย
กว่า ๓ ปี หลังจากที่ได้ปริญญาโท สำหรับ
ผู้ที่สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อขอไ้
จาก Dean Martha Boaz, School of

Library Science, University of Southern California, Los Angeles, California 90007 ในขณะที่นักศึกษาจากประเทศไทยกำลังศึกษาในชั้นปริญญาเอกอยู่ที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ๒ คน คือ อาจารย์มุลมุล รัตตากร และ อาจารย์ ม.ล. จ้อย นันทิ-วัชรินทร์.

มูลนิธิยาสุนารี คาวาบาตะอนุสรณ์ และ รางวัลวรรณกรรมยาสุนารี คาวาบาตะ

เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๗ อันเป็นวันคล้ายวันถึงแก่กรรมของนายยาสุนารี คาวาบาตะ นักประพันธ์ชาวญี่ปุ่นคนแรกที่ได้รับรางวัลโนเบล สาขาวรรณกรรมประจำปี ๒๕๑๑ ได้มีข่าวจากกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ความว่ามูลนิธิยาสุนารี คาวาบาตะอนุสรณ์ มูลค่าประมาณ ๓๔,๐๐๐,๐๐๐ เยน หรือ ๒,๓๗๕,๓๐๐ บาท ซึ่งก่อตั้งขึ้นจากรางวัลโนเบล สาขาวรรณกรรมประจำปี ๒๕๑๑ และคำลิขสิทธิ์ผลงานของยาสุนารี คาวาบาตะ ที่ได้แปลและพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศ และเงินสมทบทุนจากบรรดามิตรสหายของเขา ได้ประกาศการตั้งเงินรางวัลวรรณกรรม ยาสุนารี คาวาบาตะ

มูลค่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ เยนขึ้น เพื่อมอบให้แก่ผู้เขียนเรื่องสั้นที่ยกเยี่ยมที่สุดประจำปีของแต่ละปี โดยไม่คำนึงว่าผู้เขียนนั้นจะเป็นนักเขียนอาชีพหรือสมัครเล่น สำหรับการมอบรางวัลในปีแรก จะให้แก่เรื่องสั้นที่พิมพ์ในนิตยสารและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๖ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๖ คณะกรรมการคัดเลือกประกอบด้วยนักเขียนมีชื่อเสียงคือ ทัทสึโอะ นางาอิ, มิทสึโอะ นาคามูระ, เซอิจิ ฟุนาบาชิ, เค็นคิยามาโมโตะ และจุนโนสุเคะ โยชิยุกิ รวม ๕ คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๓ ปี ครอบครัวยาสุนารี คาวาบาตะ ได้บริจาคบ้านและที่ดินส่วนใหญ่ประมาณ ๑,๗๐๐ ตารางเมตรในคามากูระ ซึ่งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของกรุงโตเกียว ให้เป็นที่กอนุสรณ์ยาสุนารี คาวาบาตะ เพราะว่ายาสุนารีได้อาศัยอยู่ที่นั่นมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ จนกระทั่งเขาถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ ณ ที่นั่นเอง คาวาบาตะได้เขียนงานสำคัญ ๆ เช่น ซาวนัค ออฟ เอ เม้าท์เทน (Sound of a Mountain), เกียวโต (Kyoto) และ ซาวซันด์ แครนส์ (Thousand Cranes)

เป็นต้น มูลนิธิจะเก็บรักษาห้องทำงานที่บ้านของคาราวาตาไว้ ในลักษณะเดิมเหมือนเมื่อเขามีชีวิตทุกประการ และยังได้นำรูปและงานเขียนบางชิ้นของเขาที่มีชื่อว่า “ทรัพย์สินประจำชาติ” และ “สมบัติทางวัฒนธรรมชิ้นสำคัญ” มาเก็บรักษาไว้ด้วย เพื่อให้ประชาชนผู้สนใจทั้งในญี่ปุ่นและจากต่างประเทศเข้าชมศึกษา.

งานนิทรรศการหนังสือและภาพศิลป์อินเดีย

เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๗ เวลา ๑๑.๐๐ น. ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ ทำวสุกรี กรุงเทพมหานคร นายสัญญาธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรี ได้เป็นประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการหนังสือและภาพศิลป์อินเดีย ซึ่งได้จัดขึ้นโดยความร่วมมือของคณะกรรมการอาศรมวัฒนธรรมไทย- भारत, เอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย และหอสมุดแห่งชาติ ในงานนี้ นอกจากนิทรรศการหนังสือและภาพศิลป์อินเดียแล้ว ยังมีการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อความรู้ที่น่าสนใจประจำวันอีก เช่น (๑) วันที่ ๒๐ เมษายน เวลา ๑๑.๐๐ น. ฉายภาพยนตร์สารคดีอินเดีย

พากย์ไทย, เวลา ๑๔.๐๐ น. แสดงดนตรีบรรเลงเพลงอินเดีย, (๒) วันที่ ๒๑ เมษายน เวลา ๑๐.๐๐ น. ฉายภาพยนตร์สารคดีอินเดีย พากย์ไทย, เวลา ๑๔.๐๐ น. การอภิปรายเรื่อง “วรรณคดีไทย-อินเดีย” โดย เรืองอุไร กุศลาลัย, มัทนิรัตน์, คงเดช ประพัฒน์ทอง, วิสุทธิบุษยกุล และดำเนินการอภิปราย โดย เสถียร พันธรัณย์, (๓) วันที่ ๒๒ เมษายน เวลา ๑๖.๓๐ น. ปรากฏาเรื่อง “ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมระหว่างไทย-อินเดีย” โดย ดร. อินทุ เซอร์การ์ จากประเทศอินเดีย, (๔) วันที่ ๒๔ เมษายน เวลา ๑๖.๓๐ น. ฉายภาพยนตร์เรื่อง “ตามรอยพระบาทพระพุทธองค์” พากย์ไทย โดย วิเวกนันท์ ภิกขุ, (๕) วันที่ ๒๕ เมษายน เวลา ๑๖.๓๐ น. ฉายภาพยนตร์อินเดียพากย์ไทย, (๖) วันที่ ๒๖ เมษายน เวลา ๑๔.๐๐ น. ฉายภาพยนตร์เรื่อง “การเยือนประเทศไทยของประธานาธิบดี คีร์ และภริยา” พากย์ไทย และปรากฏาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอินเดีย” โดย ๑ พณฯ ดร. สุกิจ นิมมานเหมินท์, (๗) วันที่ ๒๘ เมษายน เวลา ๑๑.๐๐ น. การแสดง

นาฏศิลป์อินเดีย โดย อาจารย์จากวงศ์
มนตรีศาสตร์ โรงเรียนนาฏศิลป์ กรม
ศิลปากร, เวลา ๑๔.๐๐ น. ปรากฏว่าเรื่อง
“ของดีในอินเดีย” โดย คุณหญิง
ประภาพรรณ วิจิตรวาทการ ภริยาอดีต
เอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศอินเดีย
และตลอดงานมีการแสดงนิทรรศการ
ระหว่างเวลา ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ทุกวัน
ประชาชนทั่วไปไปเข้าชมนิทรรศการ
และร่วมกิจกรรมได้โดยไม่ต้องเสียค่า
ธรรมเนียม.

รายได้ขั้นสูงของนักประพันธ์ญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๗ ได้มี
ข่าวที่น่าสนใจเกี่ยวกับรายได้ของนัก
ประพันธ์ นักร้อง และนักดนตรีชาว
ญี่ปุ่นจากกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น
กล่าวว่าจากผลจากการสำรวจรายได้ส่วน
บุคคลใน พ.ศ. ๒๕๑๖ ตลอดจนทั้งขององค์
การภาษีญี่ปุ่นปรากฏว่า นักประพันธ์นิยาย
ลึกลับผู้หนึ่งชื่อ นายมัทซึโมโตะ มีรายได้
จากเรื่องสายลับลึกลับซับซ้อนเรื่อง “ชีวิต
พระเยซู” กว่า ๑๕ ล้านบาท มีรายได้
มาเป็นที่ ๑ และอีกคนหนึ่งชื่อ นายชิบา
มีรายได้จากเรื่องลึกลับชื่อ “รวมเกาะ

วารสารห้องสมุด

ญี่ปุ่น” เกือบ ๑๕ ล้านบาท มีรายได้
เป็นที่ ๒ ส่วนนักประพันธ์นวนิยายประโลม
โลกย์ ชื่อ นายชูซาคุ เอ็นโด มีรายได้
ประมาณ ๑๐,๘๐๐,๐๐๐ บาท (๑๕๗,
๑๒๐,๐๐๐ เยน) และนายซาเงียว
โคมัตซึ มีรายได้ประมาณ ๘,๐๐๐,๐๐๐
บาท, สำหรับนักร้องเพลงสมัยใหม่ ชื่อ
นายโมริ ยังคงทำรายได้นำด้ว โดยมีรายได้ถึง ๑๘ ล้านบาท และนางสาวซุอิเซนนิ
มีรายได้ถึง ๑๔ ล้านบาท, ส่วนนักดนตรี
ชื่อ นายฮาซึกาวา มีรายได้ถึง ๗ ล้านบาท
ใน พ.ศ. ๒๕๑๖, สำหรับบรรดานัก
ประพันธ์ นักร้อง และนักดนตรีชาวไทย
จะมีรายได้มากน้อยแค่ไหนยังไม่มี
การสำรวจและเปิดเผยต่อสาธารณชน “แผนก
ข่าว” ก็คาดว่าน่าจะมีการสำรวจและเผย
แพร่ต่อสาธารณชนเพราะอาชีพทั้งสาม
อย่างเป็นอาชีพที่สุจริตและสามารถดำรง
ชีพอยู่ได้อย่างดีพอสมควรจึงขอฝาก “กรม
สรรพากร กระทรวงการคลัง” ให้
พิจารณาด้วย.

กำหนดพิธีเปิด “หอศิลป์ พระศรี”

และงานสัปดาห์ศิลป์ พระศรี

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๑๗
เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ อาคารหอศิลป์ พระศรี

ชอยอรรถการประสิทธิ์ ถนนสาทรใต้
กรุงเทพ ฯ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗ ไททรง
พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ เสด็จพระราช-
ดำเนินทรงเปิดอาคารหอศิลป์ พีระศรี ซึ่ง
เป็นหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งแรกของประเทศ-
ไทย และงาน “สัปดาห์ศิลป์ พีระศรี”
ซึ่งเป็นงานแสดงศิลปร่วมสมัยเป็นการ
เฉลิมฉลอง สำหรับกิจกรรมพิเศษ มีดังนี้
คือ (๑) วันอังคาร ที่ ๑๔ พฤษภาคม
เวลา ๑๗.๐๐ น. การบรรยายประกอบ
สไลด์สี เรื่อง “ศาสตราจารย์ศิลป์
พีระศรี”, เวลา ๑๘.๓๐ น. เสนอวงดนตรี
แจ๊สจากเยอรมัน, (๒) วันพุธ ที่ ๑๕
พฤษภาคม เวลา ๑๗.๐๐ น. การสนทนา
เรื่อง “ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี”
โดย ทวี นันทขว้าง, ไพฑูริย์ สุวรรณบุญ,
ดำรง วงศ์อุปราช, สุเชา คิษย์คเนศ และ
ถวัลย์ คัทธนี, เวลา ๑๘.๓๐ น. ฉาย
ภาพยนตร์สารคดีศิลป์ เรื่อง “จิตรกร
จิตรกรรม” ของสำนักข่าวสารอเมริกัน,
(๓) วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ พฤษภาคม
เวลา ๑๗.๓๐ น. การบรรเลงปี่พาทย์ชวา
โดยวงดนตรีของกรมศิลปากร ซึ่งมีเสวี

หวังในธรรม เป็นผู้บรรยาย และนักดนตรี
และนักร้อง ๒๗ คน ขับร้องเพลง ๕ เพลง
คือ เพลงโหมโรง, เพลงยูเซ็นซ็อค ออก
เพลงสมารัง, เพลงแขกอะหวัง, เพลง
ข้าแขก, เพลงกระหรีกรายา, และเพลง
ไกรลาสสำเริง, (๔) วันศุกร์ ที่ ๑๗
พฤษภาคม เวลา ๑๗.๐๐ น. การอภิ-
ปรายเรื่อง “ศิลป์ในประเทศไทย” โดย
กำจร สุนทรพงษ์ศรี, อารี-สุทธิพันธุ์,
และจิตา กลิ่นสุนทร และดำรงค
วงศ์อุปราช ผู้ดำเนินการอภิปราย, เวลา
๑๘.๓๐ น. เสนอดนตรีไทย โดยวงดนตรี
เจ้าพระยา ควบคุมโดยสุจิตต์ วงษ์เทศ,
(๕) วันเสาร์ ที่ ๑๘ พฤษภาคม เวลา
๑๘.๓๐ น. เสนอการบรรเลงเพลงทำนอง
สวดที่มิ่งมงคลเกี้ยวร้องหมู่และร้องคลอคู่
กับวงมโหรี และเพลงชื่อ “การบรรยาย
เรื่องซอผูกมิตร” โดยวงดนตรีประสานเสียง
กรุงเทพผสมและนักศึกษาวชิรวิทยาลัย
พายัพ เชียงใหม่ ควบคุมวงโดย บรูซ
แกสตัน และระหว่างงานทุกวัน เวลา
๕.๐๐ น. เปิดนิทรรศการให้นักเรียนนิสิต
นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเข้าชมได้
โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ ทั้งสิ้น.

งานอนุรักษ์สุนทรภู่ประจำปี ๒๕๑๗

เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๗ ณ วัดเทพธิดาราม ถนนมหาชัย กรุงเทพมหานคร ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของคณะกรรมการจัดงานอนุรักษ์สุนทรภู่ประจำปี ๒๕๑๗ ได้เปิดเผยเกี่ยวกับกำหนดการจัดงานอนุรักษ์สุนทรภู่ประจำปี ๒๕๑๗ แก่สื่อมวลชน ความว่า ในระหว่างวันที่ ๒๖-๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๗ ได้มีหน่วยราชการ สมาคม และสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมเนื่องในงานอนุรักษ์สุนทรภู่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเกิดของสุนทรภู่ขึ้นในส่วนกลาง และมีสถานที่จัดนิทรรศการและกิจกรรม ๔ แห่ง คือ (๑) หอสมุดแห่งชาติ ท่าราชวรฤทธิ, (๒) โรงพยาบาลสงฆ์, (๓) วัดเทพธิดาราม และ (๔) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สำหรับที่หอสมุดแห่งชาติ วันที่ ๒๖ มิถุนายน เวลา ๑๖.๐๐ น. อธิบดีกรมศิลปากร จะเป็นประธานในพิธีเปิดงานอนุรักษ์สุนทรภู่ และนิทรรศการเกี่ยวกับสุนทรภู่ เวลา ๑๗.๐๐ น. การอภิปรายเรื่อง "สุนทรภู่เขียนสุพรรณ" โดย นายประโยชน์ มั่นคงดี, นายอนุช อภาภิรม, นางสาวสุวรรณา

เกรียงไกรเพชร และนายสมชาย พุ่มสะอาด ผู้ดำเนินการอภิปราย, วันที่ ๒๗ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. ประภทการเขียนภาพของนกเรียนระดับประถมและมัธยม, เวลา ๑๖.๐๐ น. การอภิปรายเรื่อง "ภาษิตสุนทรภู่กับสังคมปัจจุบัน" โดยนักเขียน นิสิตนักศึกษา, วันที่ ๓๐ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น. รายการฉลองวันสุนทรภู่ โดยสมาคมชาวสุพรรณบุรี, ตลอดวันงาน ๕ วันตั้งแต่เวลา ๕.๐๐-๑๖.๐๐ น. มีการจำหน่ายหนังสือต่างๆ และหนังสือชื่อ "สุนทรภู่ท่องเที่ยว" วรรณกรรมสุนทรภู่ในราคาเบา รวมทั้งของที่ระลึกและของจากท้องถิ่นต่างๆ ในนิราศสุพรรณ, สำหรับที่ โรงพยาบาลสงฆ์ วันที่ ๒๕ มิถุนายน เวลา ๑๕.๐๐ น. การอภิปรายและฉายภาพยนตร์เรื่องเกี่ยวกับสุนทรภู่ โดยสมาคมภาษาและหนังสือ และการแสดงแบบพื้นเมืองของชาวสุพรรณบุรี โดยสมาคมชาวสุพรรณบุรี, สำหรับที่ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วันที่ ๒๘-๒๙ มิถุนายน เวลา ๕.๓๐ น. และ ๑๓.๓๐ น. การแสดงละครจากวรรณกรรมสุนทรภู่ ๔ ชุด คือ "พระอภัยมณี" ตอนนางผีเสื้อสมุทรลัก

พระอภัยมณี โดยนักศึกษาวิทยาลัษคร
สวนสุนันทา, “โคบุตร” ตอนโคบุตรเข้า
เมืองกาหลง โดยนักเรียนโรงเรียนสตรี
ประเทืองวิทย, “พระอภัยมณี” ตอนนาง
วาลีอาสา โดยนักศึกษาวิทยาลัษนาฏศิลป์
กรมศิลปากร และหุ่นคน โดยนิสิตนัก-
ศึกษาวิทยาลัษการ ศึกษาประสานมิตร
ตลอดงานมีนิทรรศการวรรณกรรมของ
“ขุนร่ายของ” สุกภาพชนเข้าชมได้โดยไม่
ต้องเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ละครต้อง
เสียค่าบัตรสำหรับเด็กนักเรียน ๕ บาท
ประชาชน ๑๐ บาท, สำหรับที่ วัดเทพ-
ธิดาราม วันที่ ๒๖ มิถุนายน เวลา
๕.๐๐ น. สาธิตการแข่งขันกลอนสท-
ระหว่างชมรมลายสือไทยกับลานกวีลุ่มน้ำ
เจ้าพระยา, เวลา ๑๓.๐๐ น. สาธิตการ
แข่งขันกลอนสท ระหว่างชมรมวรรณ-
ศิลป์ธรรมศาสตร์ กับชมรมวรรณศิลป์
เกษตรศาสตร์ ซึ่งจัดขึ้นโดยสมาคมชมรม
นักกลอนกรุงสยามและสมาคมนักเขียน
กลุ่มชมรมนักกลอน สำหรับในส่วนภูมิ-
ภาค ทราบว่า ที่ หอประชุม โรงเรียน
ขอนแก่นวิทยายน วันที่ ๒๓ มิถุนายน
เวลา ๕.๐๐ น. นางสาวศรีทอง สีหาพงศ์
ประธานชมรมห้องสมุดจังหวัดขอนแก่นจะ

จัดกิจกรรมระลึกถึง “สุนทรภู่”, วันที่
๒๖ มิถุนายน เวลา ๕.๐๐ น. สโมสร
อาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น และโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
ได้ร่วมกันจัดให้มีการประกวดกลอนแปด
สุภาพวิจารณ์ผลงานนิราศของสุนทรภู่ใน
หัวข้อว่า “สุนทรภู่กับงานก้านนิราศ”
ความยาว ๑๖ คำกลอน “แนนกข้าว”
เข้าใจว่าจะมีสมาคมและสถานการศึกษา
อีกหลายแห่งจัด “วันที่ระลึกสุนทรภู่”
ขึ้นแต่ยังมีได้เผยแพร่ทางสื่อมวลชน จึง
ไม่สามารถนำมาบันทึกไว้ในที่นี้.

นิทรรศการหนังสืออ่านเพิ่มเติมของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๗ เวลา
๕.๐๐ น. ณ ห้องสมุดกระทรวงศึกษา-
ธิการ อาคารศูนย์วัสดุการศึกษา ชั้น ๒
ในบริเวณคุรุสภา ถนนประชาธิปไตย กรม
วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มี
นิทรรศการเกี่ยวกับ “หนังสืออ่านเพิ่ม-
เติม” ขึ้น โดยนำเอาหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ทุกระดับวิชา ทั้งฉบับที่กำหนดไว้ในแบบ
เรียน และที่กรมวิชาการจัดพิมพ์ขึ้นใหม่
ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยม

ศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ในเรื่องหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเลือกหนังสืออ่านประกอบวิชาให้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน และสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนได้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม นอกเหนือไปจากหนังสือแบบเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อีกทั้งเพื่อเผยแพร่ให้นักการศึกษาและผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในด้านการผลิตหนังสืออ่านเพิ่มเติมอีกด้วย นิทรรศการนี้จะเปิดให้เข้าชมได้ทุกวันในวันและเวลาเปิดสถานที่ราชการระหว่างเวลา ๙.๐๐—๑๖.๐๐ น. ตลอดไปจนถึงสิ้นเดือนสิงหาคม ๒๕๑๗.

ม.จ. ชัยวลิต เกษมสันต์ ถึงชีพิตักษัย

เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๗ มีข่าวอันเศร้าสลดใจจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานมูลนิธิหมามกุฏราชวิทยาลัย แจ้งว่า ม.จ. ชัยวลิต เกษมสันต์ กรรมการที่ปรึกษาของมูลนิธิหมามกุฏราชวิทยาลัย

ถึงชีพิตักษัยแล้วด้วยโรคพระหทัยวาย เมื่อเวลา ๑๐.๓๐ น. ของวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๗ ณ บ้านเลขที่ ๕๕ ถนนวิทยุ กรุงเทพฯ สิริชนมายุได้ ๗๕ ปี ในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๑๗ เวลา ๑๗.๐๐ น. ขอรับพระราชทานน้ำสรงศพ และตั้งศพบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรม ณ ศาลากวีนิรมิต วัดเทพศิรินทราวาส “แผนกข้าว” ขอแสดงความเศร้าเสียใจและความอาลัยอย่างสุดซึ้งในการถึงชีพิตักษัยของ ม.จ. ชัยวลิต เกษมสันต์ ต่อครอบครัวของพระองค์ไว้ในโอกาสนี้ด้วย ม.จ. ชัยวลิต เกษมสันต์ เคยดำรงตำแหน่งผู้จัดการของมูลนิธิหมามกุฏราชวิทยาลัย ได้ทรงเมตตาอนุญาตให้สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ได้เข้าส่วนหนึ่งของอาคารมูลนิธิหมามกุฏราชวิทยาลัยเป็นสถานที่ตั้งสำนักงานปัจจุบันของสมาคมมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ และทรงรับเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยด้วย นับเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยคนที่สองที่ถึงแก่กรรม คนแรกคือพระยาอนุমানราชธน (ยง เสฐียรโกเศศ).

การประชุมครั้งที่ ๑ เกี่ยวกับความร่วมมือ มื่อทางห้องสมุดนานาชาติในเอเชีย

เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๑๗ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือแจ้งให้สมาชิกและสถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง ทราบว่า สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ได้รับหนังสือจาก Tamkang College of Arts and Sciences ว่า วิทยาลัยร่วมกับสมาคมห้องสมุด และหอสมุดแห่งชาติ แห่งสาธารณรัฐจีน จะจัดให้มีการประชุมเกี่ยวกับความร่วมมือมื่อทางห้องสมุดระหว่างชาติต่าง ๆ ในเอเชีย

(The First Conference on International

Library Cooperation for Asian Libraries) ณ กรุงไทเป ระหว่างวันที่

๑๕ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๗ วัตถุประสงค์

ของการประชุมก็คือ เพื่อส่งเสริมความ

ร่วมมือทางห้องสมุดระหว่างชาติต่าง ๆ

ในเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการ

สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์, ในด้านสิ่ง

พิมพ์เกี่ยวกับประเทศตะวันออก, ด้าน

สื่อมวลชน และเทคนิคทางบรรณารักษ-

ศาสตร์ วิทยาลัยจะจ่ายค่าที่พักและอาหาร

ให้แก่ผู้เข้าประชุมประเทศละ ๓ คน ผู้เข้า

ประชุมต้องออกเงินค่าเดินทางเอง

บรรณารักษ์ หรืออาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในสถาบันใดประสงค์จะไปร่วมประชุมด้วย ให้ส่งชื่อพร้อมกับประวัติผลงานโดยย่อไปยังสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เพื่อทำการคัดเลือกและเสนอชื่อไปยังผู้จัดการประชุมต่อไป “แผนกข่าว” ได้ทราบต่อมาภายหลังว่า ได้มีอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์รวม ๓ คนสมัครไปร่วมประชุมด้วย จึงได้ตั้งความหวังว่า “วารสารห้องสมุด” คงจะได้มีโอกาสลงพิมพ์บทความเกี่ยวกับการประชุมครั้งนี้จากอาจารย์ท่านใดท่านหนึ่งเป็นแน่.

มรณกรรมของ กุหลาบ สายประดิษฐ์

นักประพันธ์ผู้ยิ่งใหญ่

เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๗ สำนักข่าวนิวไชน่า ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้เสนอข่าวอันน่าสนใจและเศร้าโศกใจเกี่ยวกับนักประพันธ์ชาวไทย ผู้ลี้ภัยทางการเมือง ระบุว่า นายกุหลาบ สายประดิษฐ์ นักประพันธ์และนักหนังสือพิมพ์ผู้มีหัวก้าวหน้าทางสังคมนิยมคนหนึ่งของไทย ซึ่งลี้ภัยทางการเมืองไปใช้ชีวิตเป็นโฆษกฝ่ายไทยประจำสถานีวิทย

กระจายเสียงปักกิ่ง ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีนมากกว่า ๑๗ ปี ได้ถึงมรณกรรมเสียแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๗ รวมอายุได้ ๖๕ ปี นายกรัฐมนตรี ชูเอนโต และบรรดาผู้นำทางการเมืองของสาธารณรัฐประชาชนจีนหลายคนได้ร่วมประกอบพิธีไว้อาลัยแก่นายกุหลาบ สายประดิษฐ์ ชิน ณ ห้องประชุมปาเปาซันของสภานแห่งการปฏิบัติต่อมา นางชนิก สายประดิษฐ์ ภรรยา ซึ่งได้ไปใช้ชีวิตร่วมสุขร่วมทุกข์กับนายกุหลาบ สายประดิษฐ์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้แจ้งว่า นายกุหลาบได้ล้มป่วยเมื่อวันที่ ๑๖ เดือนเดียวกันนี้ ที่กรุงปักกิ่ง ได้รับการรักษาพยาบาลเป็นอย่างดีจากแพทย์ แต่ก็ถึงแก่กรรมจนได้ เจ้าภาพตั้งใจจะประกอบพิธีฌาปนกิจศพในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๗ และในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๗ นายสท กูมะโรหิต พร้อมด้วยเพื่อนนักประพันธ์และนักหนังสือพิมพ์หลายคนจะประชุมกันประกอบพิธีไว้อาลัยและทำบุญอุทิศกุศลให้ นายกุหลาบ สายประดิษฐ์ ชิน ณ บ้านของนายสท

กูมะโรหิต และจะประกอบศาสนกิจเพื่อทำบุญอุทิศกุศล ณ วัดเทพศิรินทราวาสที่ศาลาใหญ่ ญาติผู้ใหญ่และเพื่อนฝูงหลายสายประดิษฐ์ ใช้นามปากกาว่า “ศรีบูรพา” เมื่อเขียนนวนิยาย และ “อิสระชน” และ “อุบาสก” เมื่อเขียนบทความต่อต้านรัฐบาลสมัยจอมพล แปลก พิบูลสงคราม เขาถูกจับในการฉกฉวยสันติภาพ ถูกจำคุก ๑๓ ปี ๔ เดือน แต่ถูกขังเพียง ๕ ปีเศษก็ได้รับนิรโทษกรรมเนื่องในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เขาเคยเดินทางไปเยือนประเทศโซเวียตรัสเซียและสาธารณรัฐประชาชนจีนตามคำเชิญของรัฐบาลประเทศนั้น แล้วเลยพำนักอยู่ในกรุงปักกิ่ง ไม่ยอมกลับประเทศไทยเนื่องจากเหตุผลทางการเมืองสมัยรัฐบาล จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จนถึงแก่กรรม เขาเคยได้รับเลือกตั้งให้เป็นนายกสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๖ - ๒๔๘๗ นับเป็นนายกสมาคมคนที่สามจากพระยาปรีชาานุศาสน์ และนายมานิต วสุวัต กุหลาบ สายประดิษฐ์ ได้ผลิตงานประพันธ์

ทั้งที่เป็นสารคดีและนวนิยายที่รวมพิมพ์เป็นเล่มแล้ว ส่วนมากได้รับความนิยมและวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อ่านอย่างกว้างขวาง จนมีผู้ให้สมญาว่า “พระยาอินทร์แห่งการประพันธ์” ผลงานประพันธ์เท่าที่รวบรวมได้มี ๑๕ เรื่อง คือ (๑) การเมืองของประชาชน, (๒) ขอแรงเถอะ, (๓) ข้างหลังภาพ, (๔) ข้าพเจ้าได้เห็นมา, (๕) เขาถูกบังคับให้เป็นโจร, (๖) จนกว่าเราจะพบกันอีก, (๗) ชีวิตสอนอะไรแก่สตรีโซซลิสต์ อังกฤษ, (๘) เบื้องหลังการปฏิวัติ ๒๔๗๕, (๙) ปรายพยัค, (๑๐) ฌอญบาป, (๑๑) มอญมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทวายแวนขาว, (๑๒) มารมณุษย์, (๑๓) รวมเรื่องสั้นวัยใช้ชีวิต, (๑๔) ลูกผู้ชาย, (๑๕) แลไปข้างหน้า, (๑๖) โลกสันนิบาต, (๑๗) สงครามชีวิต, (๑๘) แสนรักแสนแค้น, (๑๙) หัวใจปรารภนา ญาติมิตรสหาย และลูกศิษย์ของนายกุหลาบ สายประดิษฐ์ ได้ตกลงจะจัดทำหนังสืออนุสรณ์ขึ้นจำหน่ายแก่ประชาชนเพื่อหารายได้สร้างรูปอนุสรณ์และก่อตั้งมูลนิธิเพื่อการกุศล

“แผนกข่าว” ขอแสดงความอาลัยและเศร้าเสียใจเป็นอย่างยิ่งในมรณกรรมของนายกุหลาบ สายประดิษฐ์ ต่อหมู่ญาติมิตรสหายของเขาและต่อวงการนักประพันธ์ไทยไว้ในโอกาสนี้ด้วย.

พระนามสมเด็จพระสังฆราชสมัยรัตนโกสินทร์

นับตั้งแต่ประเทศไทยตั้งกรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวงเป็นต้นมา ได้มีการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราชสืบต่อกันมาโดยไม่ขาดสาย ในปัจจุบันเป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๘ สำหรับลำดับที่ ๑—๑๘ มีดังต่อไปนี้ คือ (๑) สมเด็จพระสังฆราช (ศรี) วัดระฆังโฆสิตาราม พ.ศ. ๒๓๒๕—๒๓๓๗ ในรัชกาลที่ ๑ (๑๒ ปี), (๒) สมเด็จพระสังฆราช (สุก) วัดพระศรีสรรเพชญ์ หรือวัดมหาธาตุ พ.ศ. ๒๓๓๗—๒๓๕๕ พระชนมายุ ๘๕ พรรษา ในรัชกาลที่ ๑ (๒๒ ปี), (๓) สมเด็จพระสังฆราช (มี) วัดมหาธาตุ (หลักฐานบางแห่งว่าวัดพระเชตุพน) พ.ศ. ๒๓๕๕—๒๓๖๒

พระชนมายุ ๗๐ พรรษา ในรัชกาลที่ ๒ (๓ ปี), (๕) สมเด็จพระสังฆราช (สุก ญาณสังวร) วัดมหาธาตุ (เดิมสถิตอยู่ วัดราชสิทธิาราม) พ.ศ. ๒๓๖๒—๒๓๖๕ พระชนมายุ ๕๐ พรรษา ในรัชกาลที่ ๒ (๓ ปี), (๕) สมเด็จพระสังฆราช (ก่อน) วัดมหาธาตุ (สถิตอยู่วัดสระเกศ) พ.ศ. ๒๓๖๕—๒๓๘๕ พระชนมายุ ๘๑ พรรษา ในรัชกาลที่ ๒—๓ (๒๐ ปี), (๖) สมเด็จพระสังฆราช (นาค) วัดมหาธาตุ (เดิมสถิตอยู่วัดราชบูรณะ) พ.ศ. ๒๓๘๖—๒๓๙๒ พระชนมายุ ๘๖ พรรษา ในรัชกาลที่ ๓ (๗ ปี), (๗) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส สมเด็จพระสังฆราช (พระองค์เจ้าवासกรี) วัดพระเชตุพน พ.ศ. ๒๓๙๓—๒๔๙๖ พระชนมายุ ๖๓ พรรษา ในรัชกาลที่ ๕ (๓ ปี), (๘) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ สมเด็จพระสังฆราช (พระองค์เจ้าฤกษ์) วัดบวรนิเวศวิหาร พ.ศ. ๒๓๙๖—๒๔๓๕ พระชนมายุ ๘๓ พรรษา ในรัชกาลที่ ๔—๕ (๓๕ ปี), (๙) สมเด็จพระ

พระสังฆราช (สา ปุสสเทโว ป.ธ. ๕) วัดราชประดิษฐ์ พ.ศ. ๒๔๓๖—๒๔๔๒ พระชนมายุ ๘๗ พรรษา ในรัชกาลที่ ๕ (๖ ปี), (๑๐) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวิชาญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราช (พระองค์เจ้ามนุษยนาคมานพ ป.ธ. ๕) วัดบวรนิเวศวิหาร ๑๑ เมษายน ๒๔๔๒—๒ สิงหาคม ๒๔๖๔ พระชนมายุ ๖๒ พรรษา ในรัชกาลที่ ๕—๖ (๒๒ ปี), (๑๑) พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราดิสริวิวัฒน์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า (หม่อมเจ้าภุชงค์สพพบุต สิริวิฑูมโน ป.ธ. ๕) วัดราชบพิธ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๖๔—๒๕ สิงหาคม ๒๔๘๐ พระชนมายุ ๗๕ พรรษา ในรัชกาลที่ ๖—๗—๘ (๑๖ ปี), (๑๒) สมเด็จพระสังฆราช (แพ กิตฺตเทโว ป.ธ. ๕) วัดสุทัศน์เทพวราราม ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๑—๒๖ พฤศจิกายน ๒๔๘๗ พระชนมายุ ๘๕ พรรษา ในรัชกาลที่ ๘ (๖ ปี), สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ (ม.ร.ว. ชื่น นพวงศ์ สุจิตโต ป.ธ. ๗) วัดบวรนิเวศวิหาร

๓๑ มกราคม ๒๔๘๘—๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๑ พระชนมายุ ๘๕ พรรษา ในรัชกาลที่ ๘—๙ (๑๔ ปี), (๑๔) สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (ปลก กิตติโสภโณ ป.ธ. ๙) สมเด็จพระสังฆราชวัดเบญจมบพิตร ๒๖ เมษายน ๒๕๐๓—๑๖ มิถุนายน พระชนมายุ ๗๔ พรรษา ในรัชกาลปัจจุบัน (๒ ปี), (๑๕) สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อยู่ ญาโณทโย ป.ธ. ๙) สมเด็จพระสังฆราช วัดสระเกศ ๔ พฤษภาคม ๒๕๐๖—๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๘ พระชนมายุ ๘๑ พรรษา ในรัชกาลปัจจุบัน (๒ ปี), (๑๖) สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (จน อุฎฺฐายี ป.ธ. ๙) สมเด็จพระสังฆราช วัดมกุฏกษัตริยาราม ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๘—๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๔ พระชนมายุ ๗๕ พรรษา ในรัชกาลปัจจุบัน (๖ ปี), (๑๗) สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (ปุ่น ปุณฺณสิริ ป.ธ. ๖) สมเด็จพระสังฆราช วัดพระเชตุพน ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕—๗ ธันวาคม ๒๕๑๖ พระชนมายุ ๗๗ พรรษา ในรัชกาลปัจจุบัน (๑ ปี), (๑๘) สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน ป.ธ. ๔) สมเด็จพระสังฆราช

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๗ (องค์ปัจจุบัน) เนื่องจากได้รับคำถามย่อย ๆ เกี่ยวกับพระนามสมเด็จพระสังฆราชทางพุทธศาสนาของไทย “แผนกข้าว” จึงได้รวบรวมมาเสนอไว้ ณ ที่นี้.

“ไมนิจิ ชิมบุน” หนังสือพิมพ์ชั้นนำ

ของประเทศญี่ปุ่นประกาศขึ้นราคา

เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๗ ณ นครโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น หนังสือพิมพ์ “ไมนิจิ ชิมบุน” ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งที่มีจำนวนพิมพ์จำหน่ายมากที่สุดของญี่ปุ่น คือ พิมพ์จำหน่ายถึงวันละ ๔,๕๐๐,๐๐๐ ฉบับ (สี่ล้านเก้าแสนฉบับ) ได้ประกาศขอขึ้นราคาค่าขอรับเป็นสมาชิกจากเดือนละ ๖๐๐ เยนเป็น ๑,๗๐๐ เยนและจำหน่ายปลีกฉบับละ ๓๐ เยนเป็น ๕๐ เยน คือ เพิ่มขึ้นถึงเดือนละ ๕๔ เปอร์เซ็นต์ “ไมนิจิ ชิมบุน” ให้เหตุผลว่า ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการจัดทำหนังสือพิมพ์ได้เพิ่มสูงขึ้นมากจนไม่สามารถจะจำหน่ายในราคาเดิมโดยไม่ให้ขาดทุนได้ การประกาศขึ้นราคาครั้งนี้เป็นครั้งแรกของ “ไมนิจิ ชิมบุน”

และเป็นผลให้หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ อีก
หลายฉบับขอขึ้นราคาตามบ้าง “แผนก
ข่าว” ทราบว่า ในปีปัจจุบัน “วารสาร
ห้องสมุด” ต้องประสบกับภาวะขาดทุน
เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เช่นเดียวกับ “ไมนิจิ
ชิมบุน” ทั้งนี้ เนื่องมาจากราคากะดาษ

พิมพ์เพิ่มขึ้น ค่าแรงงานและค่าจ้าง
พิมพ์สูงขึ้น จึงใคร่ขอความเห็นจากท่าน
ผู้อ่านและสมาชิกว่า ถึงเวลาอันสมควร
แล้วหรือยังที่ “วารสารห้องสมุด” ควร
จะขอขึ้นราคาเสียใหม่ให้เหมาะสมกับ
สภาพปัจจุบัน.

ร้านแข่งฮง

๑๗๖ ถนนเจริญกรุง สะพานเหล็กบน นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี

๑. รับทำปกหนังสือ เย็บเล่มวารสาร, จุลสาร และหนังสือพิมพ์.
๒. จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์, ครุภัณฑ์ และเครื่องประดับเฟอร์นิเจอร์ห้องสมุด
ทุกชนิด ทั้งของที่ทำในประเทศ และ จากต่างประเทศ.
๓. รับซื้อขายและแลกเปลี่ยนหนังสือเก่าและหายากทุกชนิด.

โดยราคาย่อมเยา เป็นกันเอง ฝีมือประณีต บริการรวดเร็วเสมอ

สนใจ โปรดติดต่อ ผู้จัดการ ร้านแข่งฮง โทร. ๒๒๕๗๗๓

ศูนย์สื่อสัมพันธ์บรรณารักษ์

คอลัมน์นี้จัดขึ้นเพื่อความมุ่งหมายเบื้องต้น ๔ ประการ คือ :-

๑. ให้เป็นศูนย์กลางกระชับความสัมพันธ์ระหว่าง “วารสารห้องสมุด” และสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย กับสมาชิก ผู้ประกอบการ และผู้อ่านทุก ๆ ท่าน.
๒. ให้เป็นศูนย์กลางแห่งการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทัศนะซึ่งกันและกันระหว่างผู้ที่มีความคิดก้าวหน้า มีเหตุผล และประสงค์ที่จะให้มีการพัฒนากิจการห้องสมุดของไทย.
๓. ให้เป็นศูนย์กลางที่บรรณารักษ์, ผู้ส่วนรับผิดชอบในการดำเนินงานห้องสมุด และผู้ใช้บริการห้องสมุด ใช้เป็นกระบอกออกซึ่งสิ่งที่อัดอั้นตันใจ และเสนออุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานห้องสมุด เพื่อขอความคิดเห็น การเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น.
๔. ให้เป็นศูนย์กลางรับฟังความคิดเห็น การติชม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำ “วารสารห้องสมุด” จากบุคคลผู้หวังดี ซึ่งจะเป็นผู้ใดก็ได้ เพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น.

ชลัช ถียะวงษ์ ผู้ควบคุม

ถาม

พร้อมกันจดหมายฉบับนี้ ได้มอบภาพโรงอุปรากรซิดนีย์ หรือ Sydney Opera House พร้อมทั้งเรื่องราวอันน่าสนใจมาด้วย หวังว่าคงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งไม่น้อย.

ดิฉันยินดีมากที่ทราบว่า คุณชลัชได้รับฟังสารคดีของสำนักแถลงข่าวทางวิทยุ ท.ท.ท. ถ้าประสงค์จะได้เรื่องใด โทรศัพท์มาบอกก็ได้ค่ะ ดิฉันจะให้ฉบับที่พิมพ์เรียบร้อยแล้วไปส่ง และยินดีให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ.

อนึ่ง ทางสำนัก ฯ ได้ทำรายการข่าวและสารคดี ดิฉันหมายถึง News Bulletin ซึ่งพิมพ์ส่งเป็นประจำทุกวัน มีทั้งข่าวและ Feature ที่น่าสนใจ ดิฉันได้ให้ชื่อและ Address ของคุณชลัชไว้แล้ว เขาคงจะส่งมาให้เป็นประจำนอกเหนือไปจากที่ขอค่ะ โดยไม่คิดมูลค่า.

สุดท้ายขออวยพรให้ “วารสารห้องสมุด” ของคุณดำเนินไปด้วยดี และก้าวหน้าบรรลุผลสำเร็จ และถ้าได้ลงภาพและเรื่องราวของเราแล้วจะเป็นพระคุณอย่างสูงถ้าจะให้วารสารเล่มนั้น ๆ แก่เรา

บ้าง เพราะจะได้เก็บเป็น Record สำหรับ
ทางกรุงแคนเบอร์ราค่ะ.

สมบัติ ภูภิรมย์

สำนักงานแถลงข่าวออสเตรเลีย สถานเอกอัคร-
ราชทูตออสเตรเลีย ๖๔ ถนนสีลม กรุงเทพฯ ฯ.

ตอบ

๑. ข้อความทั้งหมดข้างต้น เป็น
จดหมายของ คุณสมบัติ ภูภิรมย์ เจ้า-
หน้าที่ภาคภาษาไทยของสำนักงานแถลง
ข่าวออสเตรเลียประจำประเทศไทย ที่มี
มาถึงผม พร้อมกับการอนุเคราะห์เกี่ยวกับ
เรื่องราวและภาพถ่ายของ “โรงอุปรากร
ชิตินัย” สิ่งประหลาดมหัศจรรย์สิ่งใหม่
ที่สุดของโลก ซึ่งมีมูลค่ากว่าสามพัน
ล้านบาทและใช้เวลาก่อสร้างนานถึง ๑๔ ปี
ที่ผมได้ขอไปและได้นำเอาเรื่องราวบางส่วน
ลงพิมพ์ใน “วารสารห้องสมุด” ฉบับที่
๒ ของปีนี้ไปแล้ว.

๒. ผมขออนุญาตนำจดหมายของ
คุณสมบัติ ภูภิรมย์ มาพิมพ์ไว้ ก็เพราะ
ผมพิจารณาเห็นว่า ข้อความในจดหมาย
ฉบับนี้มีความชัดเจนอยู่ในตัวเอง และ
จะเป็นประโยชน์เป็นอย่างยิ่งต่อห้องสมุด

ประเภทต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ ณ จังหวัดต่าง ๆ
ตลอดประเทศไทย ที่สนใจในเรื่องราวอัน
เกี่ยวกับประเทศออสเตรเลีย และใคร
จะขอรับบริการจากสำนักงานแถลงข่าว
ออสเตรเลียประจำประเทศไทย-จะได้ติดต่อ
ได้ถูกต้องและรวดเร็วทันใจ เพราะว่า
หลังจากที่ผมได้มีจดหมายติดต่อไปเพียง
๓ วันเท่านั้น ผมก็ได้รับเรื่องราวที่ต้องการ
ทันที.

๓. ตามปกติ ทุกวันอาทิตย์ ระหว่าง
เวลา ๑๒.๔๕-๑๓.๐๐ น. ณ สถานวิเทศ
ท.ท.ท. ภาคปกติ คุณสมบัติ ภูภิรมย์
จะทำการเสนอรายการ “สารคดีจาก
ออสเตรเลีย” ซึ่งมีเรื่องราวอันน่าสนใจ
เกี่ยวกับออสเตรเลียเป็นประจำทุกอาทิตย์
ผู้อ่านท่านใดสนใจก็เปิดเครื่องรับวิทยุรับฟัง
ได้ ส่วนสถานที่ติดต่อ คือ คุณสมบัติ
ภูภิรมย์ สำนักงานแถลงข่าวออสเตรเลีย
สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำ
ประเทศไทย เลขที่ ๖๔ ถนนสีลม
กรุงเทพมหานคร หมายเลขโทรศัพท์
๓๕๕๑๐-๕ ต่อ ๑๓๒.

วลัย ถีระวณิช.

ปกิณกะ

การจำแนกตำแหน่งและหน้าที่ของบรรณารักษ์ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์*

พัชรี ม้ามณี

Professional staff ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย Illinois มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ ปี ๑๙๕๔ มีการแบ่งตาม rank คุณสมบัติทางด้านการศึกษา ประสบการณ์ และคุณสมบัติส่วนบุคคลกำหนดไว้เช่นเดียวกับของ California และ Michigan ลักษณะหน้าที่ที่มักต่อไปนี้ :-

ผู้ช่วยบรรณารักษ์ (Library Assistants) ปฏิบัติงานครึ่งเวลา ใ้แก่นักศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายเทคนิคและฝ่ายให้บริการของห้องสมุดภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดในฝ่ายเทคนิคผู้ช่วยบรรณารักษ์ จะต้องทำหน้าที่เกี่ยวกับ

บรรณานุกรม จัดหาและทำบัตรรายการสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของห้องสมุดในฝ่ายให้บริการ ผู้ช่วยบรรณารักษ์จะต้องทำหน้าที่บริการช่วยค้นคว้าแก่นักศึกษาและอาจารย์ รวบรวมบรรณานุกรม สอนและช่วยแนะนำการใช้บัตรรายการและครวชนี้ และช่วยในการคัดเลือกหนังสือในบางแห่งผู้ช่วยบรรณารักษ์อาจจะมีหน้าที่ดูแลเสัมย่น หรือนักศึกษาผู้ช่วย (Student assistants).

บรรณารักษ์ที่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์
ได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ยากขึ้น ในการจัดหาและทำบัตรรายการสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ

* จากหนังสือ Branscomb, C. Lewis. *The Case for Faculty Status for Academic Librarians*. ACRL monograph number 33, Chicago, American Library Association, 1970. p. 15-17.

ของห้องสมุด ช่วยในการฝึกและดูแลเจ้าหน้าที่ใหม่ เสนอแผนปฏิบัติงานหรือนักศึกษาผู้ช่วย สอนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ช่วยให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ช่วยค้นคว้าค้นคว้าบรรณานุกรมที่จะต้องอาศัยความชำนาญในภาษา ในด้านหัวเรื่อง และในการใช้แหล่งข้อมูลอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อมูลทั่ว ๆ ไป มีหน้าที่รับผิดชอบในห้องสมุดคณะหรือในห้องอ่านหนังสือเฉพาะ รับผิดชอบในงานค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาเฉพาะ คัดเลือกและจัดหาหนังสือวารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ช่วยอาจารย์และนักศึกษาในด้านการเรียนในห้องและปัญหาในการทำการวิจัยเป็นรายบุคคล ฝึกและดูแลเจ้าหน้าที่ เสนอแผนปฏิบัติงาน และนักศึกษาผู้ช่วย.

บรรณารักษ์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วย

ศาสตราจารย์ มีหน้าที่รับผิดชอบในฝ่ายเทคนิค หรืออาจรับผิดชอบในห้องสมุดคณะ หรือเป็นผู้ช่วยหัวหน้าคณะหรือห้องสมุดคณะ อาจทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหรือร่วมมือกับตัวแทนห้องสมุดในประเทศ เกี่ยวกับนโยบายด้านบรรณานุกรม สอนเกี่ยวกับบรรณานุกรมและการค้นคว้าที่

เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในมหาวิทยาลัยหรือในโรงเรียนบรรณารักษ์ ถ้ามีหน้าที่รับผิดชอบในวิทยาลัยหรือในห้องสมุดคณะ ก็จะเป็นคณะกรรมการคนหนึ่งและเข้าร่วมในการประชุมอาจารย์และจะต้องเข้าใจนโยบายการศึกษาและวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยหรือคณะ และต้นตอเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพื่อจะได้หาสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นไว้ในห้องสมุด มีหน้าที่รับผิดชอบต่องานค้นคว้าหรือวิจัย และช่วยอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการวิจัย ช่วยในการปรับปรุง library resources จะต้องต้นตอในองค์การห้องสมุดทั้งของรัฐและของประเทศและสมาคมการศึกษาอื่น ๆ.

บรรณารักษ์ที่มีตำแหน่งเป็นรอง

ศาสตราจารย์หรือศาสตราจารย์ ที่ใดก็ได้ Dean of Library Administration, และผู้ช่วย Director of Public Services and Technical Departments Director of Personnel หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ (เช่นฝ่ายจัดหา ฝ่ายทำบัตรรายการ ฝ่ายบริการ ฝ่ายวารสาร) บรรณารักษ์ของวิทยาลัยใหญ่ ๆ และห้องสมุดคณะ หัวหน้าฝ่ายและบรรณารักษ์ในฝ่าย มีหน้าที่รับผิดชอบ

ชอบเทียบได้กับตำแหน่งกงการข้างต้น
Director of Personnel มีหน้าที่จัดหา
บุคลากรของห้องสมุดทั้ง professional,
clerical และนักศึกษา จัดทำและบริหาร
นโยบายเกี่ยวกับบุคลากร คณะที่มีหน้าที่
รับผิดชอบต่อการบริหารงานมหาวิทยาลัย
เกี่ยวกับการดำเนินงานของห้องสมุดให้
สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาของมหา
วิทยาลัย ผู้ช่วยคณะที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
และทำหน้าที่แทนคณะที่เมื่อคณะที่ไม่อยู่
และรับผิดชอบในฝ่ายบริการ ผู้อำนวยการ
มีหน้าที่รับผิดชอบในฝ่าย ให้คำปรึกษาแก่
คณะและผู้ช่วยคณะเกี่ยวกับปัญหาต่าง
นโยบายทั่ว ๆ ไปของห้องสมุดและในด้าน
จัดทำงบประมาณ.

Library Clerk II มีหน้าที่ช่วยให้
บริการในการยืมและในห้องอ่านหนังสือ
ให้ข้อมูลโดยมีหลักฐาน จัดทำ Library
records, check records บัตรรายการ และ
บรรณานุกรม วิทยหนังสือ ลงทะเบียน จัก
หาสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ แก้ไขเพิ่มเติมบัตรราย
การและ records อื่น ๆ ทำ library filing
จัดเก็บสถิติ วิทยุหมายและโต้ตอบ ซ่อม
หนังสือ เตรียมหนังสือเพื่อส่งเย็บเล่ม
ช่วยสำรวจหนังสือ คุแล นักศึกษาช่วย.

Library Clerk III มีหน้าที่รับผิดชอบ
ชอบให้การปฏิบัติงานของเสมียนในห้อง
สมุดมีประสิทธิภาพตามที่ได้รับมอบหมาย
ช่วยให้บริการในการยืม และในห้องอ่าน
หนังสือ ให้ข้อมูลโดยมีหลักฐาน ค้นหา
library records และในคู่มือค้นคว้า คุแล
การจัดทำ record และ routing การจัก
หาสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ ทำ library filing ตรวจ
แก้ไข filing แก้ไขเพิ่มเติม library
records จัดทำสถิติ ช่วยสำรวจหนังสือ
คุแลและแจกจ่ายอุปกรณ์ต่าง ๆ ฝึกอบรม
และแนะนำเสมียน และ student personnel
วิทยุหมายและโต้ตอบ ซ่อมหนังสือ
เตรียมสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อส่งเย็บเล่ม.

Chief Library Clerk มีหน้าที่รับผิดชอบ
ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของ
เสมียนในฝ่ายบริหารงานห้องสมุด
รวมทั้งการปฏิบัติงานของเสมียนพนักงาน
ห้องสมุด เสนอ library records ให้กับ
เจ้าหน้าที่และอาจารย์ check บรรณานุกรม
เก็บสถิติ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง
ตามที่ได้รับมอบหมาย.

Library Technical Assistant I
มีหน้าที่ค้นหา library files และแหล่ง
ข้อมูลต่าง ๆ ตรวจสอบบรรณานุกรมที่ใช้

ในการอ้างอิง check บรรณานุกรมภาษาอังกฤษสังเขป และดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของห้องสมุด ทำบัตรรายการย่อ ๆ จัดทำและรวบรวม records ของวารสาร ทำงานค้นคว้าขั้นต้น คือ ตอบคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องโดยใช้คู่มือช่วยในการค้นคว้าทั่ว ๆ ไป ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ ของห้องสมุด หรือช่วยนำผู้ใช้ห้องสมุดไปยังชั้นเก็บหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ของห้องสมุด แนะนำงานต่าง ๆ ในฝ่ายทำบัตรรายการ หรือฝ่ายจัดหา เช่น เตรียมสิ่งพิมพ์เพื่อส่ง

เย็บเล่ม คูณักศึกษาผู้ช่วย จัดทำตารางการทำงานของนักศึกษา ฝึกนักศึกษาในการเก็บหนังสือ ดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชั้นหนังสือ ทำตารางและแนะนำการอ่านชั้นหนังสือ (shelf — reading) ช่วย professional staff เกี่ยวกับเรื่อง วารสาร เอกสาร ค้นหา book catalog ดูแลรับผิดชอบห้องสมุดตอนค่ำหรือในวันหยุดสุดสัปดาห์ ให้บริการค้นคว้าและบริการอื่น ๆ ของห้องสมุด ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย.

ปี ๒๕๑๗ อันแจ่มใส สำนักรพิมพ์บรรณกิจของเราภูมิใจเสนอ
นวนิยายอันเด่นดั่งนกก่าน ๓ เรื่องด้วยกัน

แต่คุณครูตัวกลมแฟก โดย นิมิตร ภูมิถาวร

(ปกแข็ง ๔๐ บาท/พิมพ์ครั้งที่สองแล้ว)

นวนิยายเรื่องนี้ได้รับการตัดสินจากสมาคมผู้พิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย/
สมาคมสตรีไทย และสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ให้เป็นนวนิยายยอดเยี่ยมประจำปี ๒๕๑๗

อุตมการบนเส้นขนาน โดย “อรุณมณีย์”

(ปกแข็ง กระดาษปอนด์ ๖๕ บาท กระดาษปรู๊ฟ ๕๕ บาท)

เป็นนวนิยายอีกเรื่องหนึ่งที่จะพิสูจน์ให้เห็นว่าคนหนุ่มคนสาวยุคนี้ยังมีจิตใจที่เสียสละต่อ
บ้านเมืองและอุทิศร่างกายแรงใจแรงความคิดให้แก่เพื่อนร่วมแผ่นดิน . . . เรายังไม่ทอดทิ้งกัน

และอีกเรื่องที่เคยได้รับความนิยมสูงจากผู้อ่าน “สตรีสาร” นั่นคือนวนิยายเรื่อง

บ่วงกรรม โดย “ดวงใจ”

(ปกแข็ง กระดาษปอนด์ ๖๕ บาท กระดาษปรู๊ฟ ๕๕ บาท)

เป็นเรื่องราวที่เคล้ากันระหว่างการต่อสู้เพื่ออนาคตการงาน และความอบอุ่นสมหวังของ
ชีวิตรักและครอบครัว ของอาจารย์แห่งมหาวิทยาลัยเมืองไทย เป็นนวนิยายที่ผู้เขียนกล้าหาญแผ้ว

สำนักพิมพ์บรรณกิจ

๓๔ ถนนนครสวรรค์ ผ่านฟ้า กรุงเทพฯ ๗

โทร. ๘๒๕๕๒๐ และ ๘๑๔๒๑๓

(เพื่อความสะดวกจะส่งเงินโดยเช็คไปรษณีย์หรือธนาคารติดส่งจ่าย ปณ. ราชดำเนิน
ส่งต่อไปยังผู้จัดการของเราก็ได้ เพิ่มค่าส่งเล่มละ ๓ บาท ๑๐ เล่มขึ้นไปค่าส่งฟรี)

เป็นสมาชิก “สโมสรนักอ่าน” เสียวันนี้

ในฐานะที่ “แพร่พิทยา” เป็นสำนักพิมพ์มาตรฐาน มีผลงานด้านภาษาและหนังสืออันเป็นที่เชื่อถือตลอดมาเป็นเวลาช้านาน ในกิจกรรมด้านหนังสือ “แพร่พิทยา” ก็ได้ให้การสนับสนุนทุกโอกาสในขณะเดียวกัน สำนักพิมพ์ก็ได้สำนึกในพระคุณของท่านผู้อ่านทั้งหลายที่อุปการะต่อ “แพร่พิทยา” เสมอมา

“แพร่พิทยา” จึงได้จัดให้มี “สโมสรนักอ่าน” ขึ้น เปิดดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางให้นักอ่านทุกท่านได้รับทราบความเคลื่อนไหวในวงการหนังสือและแลกเปลี่ยนทัศนะระหว่างสมาชิกด้วยกัน ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้อ่านโดยการสมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยกันเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้โดยยึดถือแนวนโยบายเพื่อผลประโยชน์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

สโมสรนักอ่านมีระเบียบการดังนี้ :-

๑. สโมสรจะจัดจำหน่ายหนังสือต่าง ๆ ให้แก่ท่านสมาชิกในราคาถูกที่สุดเท่าที่จะทำได้ และนอกเหนือไปจากหนังสือที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แพร่พิทยาแล้ว ทางสโมสรก็จะพยายามจัดหาหนังสือที่มีสาระจากสำนักพิมพ์อื่นและจากต่างประเทศมาเสนอแก่ท่านด้วยในราคาถูกที่สุดอีกเช่นกัน
๒. ท่านผู้สนใจการอ่านหนังสือทุกท่าน ทุกวัย ทุกอาชีพ มีสิทธิ์เป็นสมาชิก โดยเสียค่าสมาชิกเพียงปีละ ๒๐ บาท ซึ่งทางสโมสรจะได้ใช้เงินค่าสมาชิกเป็นค่าไปรษณีย์ ค่ากระดาษ และค่าพิมพ์หนังสือเวียนสำหรับสมาชิก
๓. สมาชิกทุกท่านมีสิทธิ์ส่งคำวิจารณ์หนังสือที่ท่านได้อ่านแล้วเพื่อสมาชิกท่านอื่น ๆ จะได้รับประโยชน์จากการอ่านและความคิดเห็นนั้น โดยทางสโมสรจะนำจัดพิมพ์ลงในหนังสือเวียน
๔. ในรอบปีของสมาชิกภาพ ท่านสมาชิกจะต้องซื้อหนังสืออย่างน้อยปีละสามเรื่อง
๕. สมาชิกแต่ละท่าน จะซื้อหนังสือคราวละกี่เรื่องก็ได้ แต่มีสิทธิ์ขอได้เรื่องละหนึ่งเล่มเท่านั้น

ใบสมัครเป็นสมาชิก “สโมสรนักอ่าน”

ชื่อ.....โทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

ประเภทของหนังสือที่ท่านสนใจ.....

นักประพันธ์ที่ท่านชอบ.....

รูปเล่มและคุณภาพของหนังสือที่ท่านชอบ

ปกแข็ง

ปกอ่อน

กระดาษปอนด์

กระดาษปรีฟ

ลงชื่อ.....

วันที่.....

สำหรับเจ้าหน้าที่

หมายเลขสมาชิก.....วันที่รับ.....